

האם הקבלן שלך הוא רמאי? * הייתי עמיד בגילמי

העונות

17/18

18

22

4

סיפור השער:

קרב

הבשרים

דו"ח מיוחד מרומא על
המאבק בין סופיה לורן
וג'ינה לולובריג'ידה

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

העורך הראשי: אורי אבנרי

ראש המערכת: שלום כהן

עורכי־משנה: דוב איתן, ברוך נאדל, אורי סלע

עורך כיתוב: איתן בכירול

הכתב הראשי: עמוס קינו, עמוס קינו, יהודה זעירא

חברי המערכת: יחיאל בשן, ניצה נבי, לילי נלילי, רותי ורד, ברוך זכרי, יוחנן רובקה ורמי, אוסקר מאביר, שכתאי לוי, משה לשם, אביבה סמו, עמוס קינו, סילבי קשת.

הציר הראשי: עורך פורמל, אריה אריאל

מנהל מבצעים: מנהל מעבדה, נתן רוזן

רח' גליקסון 8 תל־אביב. טען המברקים: 'עולמפרסט' ת.ד. 136, 1979 26785. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2,616,279

אין בעולם סבל הדומה לסבלו של העתונאי שיע לו מה לספר, אך בשל סיבה זו או אחרת אינו יכול לעשות זאת. אמנם, העולם הזה אינו סופר לשום לחץ כלכלי או מסלתי. יכול על כן לספר יותר מאשר עותן אחר הנאלץ לסוול לעבר בעליהו או מפלגה. אולם אפילו כאן ישנם סייגים מסויימים.

קחו, למשל, את הידיעה על מינויו של האלוף חיים לסקוב כסגן הרמטכ"ל. ידיעה שחובה מאד לכל הדעות — הן בגלל תוכנה הכשוי, והן בגלל האפשרויות הטמונות בה לעתיד. היא לא באה לעשות לחברי מערכת זו. היא לא יכלה גם להפתיע את הקורא הנאמן של העולם הזה היוודע לקרוא בין השורות.

הנה כמה ידיעות במדור תצפית, שפורסמו במשך חצי השנה האחרונה. אולי אחדות מהן עוררו בך, בשעתך, תמיהון בשל ניסוחן המעורפל.

לפני כמעט שנה, בספטמבר 1954: "אדם שכראי לעקוב אחריו מקרוב הוא חיים לסקוב... הוא עגול לבוא בחשבון למינוי ממשרתי חשוב בעתיד הלא־רחוק". (תצפית, העולם הזה 881).

לפני שמונה חודשים, בסוף ינואר: "הקאריירה של חיים לסקוב... תקבע מפנה חדש אם ישנו דויד בן־גוריון לממשלה". (תצפית, העולם הזה 901).

לועמת זאת הודיע המדור תצפית למחרת יום העצמאות קצרות: "אל תצפה כי האלוף חיים לסקוב יפסיק בזמן הקרוב את למודיו בכריטיניה". (העולם הזה 916).

הידיעה האחרונה והסופית באה במדור תצפית לפני שלושה חודשים: "אלוף חיים לסקוב יפסיק את לימודיו בכריטיניה בעתיד הקרוב שנה לפני קבלת הדיפלומה. שיבתו הקרובה ארצה היא עתה וודאית". (העולם הזה 918).

מוסר ההשכל: אם תראה ערפל בהעולם הזה, דע שסופו להתבהר.

אורי אבנרי

מכתבים

איש השנה... תואר איש השנה מניע לנלב מספר 1 של המדינה: מתנם בניו, האיש שגילה את שפמו ואת מפא"י!

חגיגה רון, רחובות... גם אם השטרות תצמחנה חודש? ...דויד בן־גוריון, אם אמנם העולם הזה הוא, כדבריו, "השבועון המוהם ביותר במדינה", הרי מקומו על שער.

ישראל קולר, חיפה... האזרח הישראלי הממוצע, אפשר לצייט ארי חו ברמות היה מעורבת: סוס (רוכבים עליו), פרה (חולבים אותו), חמור (הוא עור בחרר בשביל מפלגה), חירק (הוא מרחיק בימה של תל־אביב), כלב (כלב הוא חו), פיל (הוא תורב את האה שלו לכל חור). קנגורו (הוא מכנים הכל לכיס) ותוכי (הוא חוזר אחרי דברי אדר ניו).

היוד הנודד... לאחר שבמדור אנשים (היולם הזה 931) נמסר, שיושב־ראש הכנסת יוסף שפרניצק זכה לבינוי "הוד מעלתו", הרניי תמך לדעת מי מבין הכי ריהכנסת יהיה הראשון לזכות בכינוי "הוד מעלתו".

דוד שפריר, חדרה... אל יעמוד הקורא שפריר על קוצו של יוד. פסיכואנליזה של המטבע... היעולם הזה (930) כתב שהיודים על השטרות החדשים הם סוריאליסטיים.

ישראל זורק, ראשון־לציון... נתפשר במחצית הדרך. הם סוריאליסטיים משום־מה השמטתם (רשימת־המערכת החדשה בעמוד 2) את לוחות־הברית, על־ההוב, ציפורי הנפש ושאר סמלים האהובים על פקידו המבנית היחידית המאוחרת, בצירו של נוד אריה יהודה (כ"ל מורא בלי משוא פנים).

רפי חוקי ישראל, אסור לחזקת את שטרות הכסף של המדינה.

מדורות האחד בדור

צודקת בהחלט הציטטה שהבאתם במאמר ה' עורך (העולם הזה 930) מפיו של דוד בן־גוריון. עתונכם הוא אנטי־ישראלי, הוא נגד העם, נגד דנו אנו ונגדכם עצמכם. זה שנה שאני מניין בניגודותיכם, ולא מצאתי בהם שמך דבר, שום אמרה או מאמר שהביאו או יביאו תועלת למדינה, לעם, למולדת.

א. מ. טבריה... המשימה שעלתה בדעתו של דוד בן־גוריון, לבצע שריפה קולקטיבית של כל העיתונות ה' מוהמת והרעובה, לדעתו, מנלה מדי פעם סימני חיים מעל דפי דבר וחורו. סימני חיים אלו באים ללמד כי הנה ימים באים ועשן כמיר ית' אך מבין כתיבי מערכת, "עיתוני־הוהמה" בישי ראל העמוקראמית. בן־גוריון עשה חסד בהע' ניכר לכל העתונות שוחרת האמת את המלה "והמה". על ראשו של מישהו בותר הכובע.

אתם אימרים שהנכם בלתי־מפלגתיים, אולם אתם משמיצים מפלגות, וביחוד מפלגה אחת, שאתם יודעים מי היא.

א. ש. בלי כתובת יסלח הקורא א. ש. על בורותנו. מי ?

היי, למעשה לחלל! בעיות החלל והצלחות המפוספות ראיות ל' הפוצה רחבה, מאחר שלא רחוק היום ואנו נרי קיע לחלל ושם נפגוש ביצורים העולים עלינו מבחינה טכנית. או, אולי, ינחתו הם על כדור הארץ, ואז חייבים אנו להיות מוכנים לקראתם. לכן, מקוה אני כי תיענו לבקשתי ותדפיסו מא' מרים על בעיות אלה ובעית החלל בכלל.

אברהם ארצי, חיפה... העולם הזה, אלוף הכתבות על החלל בישראל, יטמון את ידו בצלחת המעופפת. בעי נרצע הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

א. מ. טבריה... האשה הישראלית היא מטומטמת. אחרת לא היתה מסוגלת לחיות אף רגע אחד עם הנכד הישראלי הממוצע, שהוא יצור חלוש־אופי, אנוכי ומסונק, ילד המחלה ביום נשואיו אכא אחרת באמא שניה.

דבורה בת־עמי, ירושלים... לבעל הישראלי הממוצע יש לו רק עצה אחת: קח ראי והסתכל. כי אחר־כך תניד לעצמך שוד

הנכרים שכתבו לניון האחרון של העולם הזה (931) כדי לשבח את דבריו של עתונאי אמריי מאי מסומסם על הנשים, נתנו תמונה נאמנה של עצמם.

מפא"י במערכת תלפיות כל פפתחות המערכה — מנהל־עבודה, סדרני־עבודה בלשכה, אנשי הסוכנות ומנהלי המעבדה, לא עלה בידם להפי' חיד איתנו מלמחת את נולדנו ביינו. אין אנו חיים עוד בשנת 1951, אלא בשנת 1955, ואין אנו קוראים עוד רק את (שבועון מפא"י), אלא גם את העולם הזה.

אנו אומרים נלוות: אם עד לבחירות הבאות לא ישתנה מצבנו לא נהסס מלבחור בינות' השלום, אפילו אם נרע שהיא יונת מלחמה.

אומללי מערכת תלפיות, ירושלים

שרשרים דבר עכירה... לפי המדור תצפית, (העולם הזה 930) תצטרך הממשלה לפתח משרדים חדשים בשביל שפע השירים שיהיו בה. אני מציעה את המשרדים הבאים: שר מנגנון־ההיגוש, שר השחיתות והמעילות, שר החיפוי על השחיתות והמעילות, שר האימוים והלחץ על פקידים שרים, שר המוצע על הפיטורים המפלגתיים, מיבטח לשרים אלה שפע של עבודה. אבל אני מאחלת להם כשלוו הרוין.

כרמלה סרן, ירושלים... אין דבר, אפשר למנות גם שר לטישטוש כשזוננו.

הבה נתחכמה... מעולם לא התרגונו על שום דבר כמו על מכתבה של אחת אסתר יעקובסון שכתבה מכתב להעולם הזה (931). היא אומרת שה"לבנים" יעבדו במרץ לעשות ילדים, כי אחרת אנתנו, "השחורים", נמלא את הארץ בילדיו. ואז מה יקרה למדינה, חסיושלום?

האשכנזים מתייחסים אלינו כמו שפרעה מלך מצרים התייחס אל אבותינו: "ואמר אל עמי הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. הבה נמ' חכמה לו כי ירבה..."

השכחה הנכרת יעקובסון מה קרה לפרעה? יונה לוי, רחובות

"קרייזלר יאשכנזים וחילים ירה ביס... אז נבהלו עלובי רוסיה, עולי מערב יאחזמו דעד..."

ירמיהו בשער טיטוס... האם עד כזה כך הניעה ההתבוללות וההת' ויונות בארץ האת עד שישם אנשים כמו דוד ברוט קליון (העולם הזה 931) המוכנים להפיק את הרב הקדוש מכל קדוש, הכימי העברי, כתב התנ"ך והמשנה, כדי להיטמע בין אלולי הוליבור?

טיטוס לא הצליח. גם רוברט קליין לא יצליח! עוצו עצה ותופר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו אלו!

אברהם ברלין, צפת... שנאמר: "היו החוקים חקקי און, ו' מכתבים עמל כתבו..."

ידידות לעולם חוזרת... עורך החידון, האם יש לך ידד אמיתי? (העולם הזה 931) הרס את כל אשיותי. האי' מנת' תמיד שאני מוקף יודים בנפש. אולם בהתאם לשאלה 1 שלחתי מברקים לכל חברי וביקשתי אותם לשלוח לי מיד הלוואה הדופה בסך 200 ל"י, כדי לכהון אב אמנם הם יודים אמיתיים. רבותי, התשובות שקיבלתי אינו ראוי יות לרפסו.

עכשיו נשאר עורך החידון עצמו תקוהי האה' רונה: אנה, שלח לי מיד צ'ק על סך 200 ל"י!

עווי גילן, ראשון־לציון... מאחר שעורך החידון משוכנע כי גם ה' קורא גילן הוא יידו בנפש, הוא פונה אליו באתה בקשה עצמה, רואה את החשבון כמחוסל.

טובה מפנינים... הייתי רוצה לבקש מכם את התמיכה ש' פורסמת תחת הכותרת "מי מכיר, מי יודע" ונשלחה עליי אחר מקוראים שאמר תל' מצא אותה בשוק תל' פיות בחיפה (העולם הזה 926).

עדה מכנס המפתר... סמת באותו לניון: ברור שאין זו חכמה לכתוב שאשה יש לה שתי עורות, מכונת, מטבח חריש ומורדני ועוד כהנה וכהנה, לא קשה לה לנהל ילדים, צריכים הייתם לכתוב על האשה ה' עובדת, האפורה, ה' אם, ולשא על אשה שעושה צחוק מעצמה ומצשלמת עטופת נר' צות כסוים.

פנינה ציטר, חיפה... התמונה מימין החוזרה לקוראה ציטר, רחוב הילל 12, חיפה.

צללים וצל־לים... רעיון ממשלת־הצללים, המעלה על הכתב שמות אישים גדולים על־מנת לעורר צחוק, רהיוו מע' שה שפל של כותב המכתב (העולם הזה 930) ומעשה פזיו של המערכת. אני מבקש מהקורא והמערכת לחזור בהם ממכתב זה.

מנחם שורצברג, רמת־דוד... בלי צל של טפס, מה שיש לנו עכשיו זה לא רק ממשלה של צללים, אלא ממשלה של צלילים, מלשון "צירי", לדעת־הסדר..."

חגי אור, תל־אביב... חגי אור, תל־אביב

פנינה ציטר

הפרצוף אשר אשתד האימלה חייבת להסתכל בו בכל בוקר כשהיא מתעוררת אחרי לילה של חלומות פו על נברים אמיתיים.

דינה ש, רמת־גן... שפכתי דמעה חרישית על נורלו המר של ה' בעל הישראלי, כפי שהוא מיוצג על־ידי ארבעת האכסמפלים הנחמרים שכתבו להעולם הזה. איזה אומג'לב, איזה אידיואליס רמים ושאיפות נעלות, שרק נשים נועליות ואנוכיות כמוני מונעות את התפתחותם.

יש לי עצה שבוטה לאותם בעלים: עזבו את נשותיכם לשבוע, בשלזו לעצמכם את הא' רחות, נקו את המטבח, הלבישו את הילדים, נראה מה יישאר מן האידיואליס שלכם!

אשה נשואה, תל־אביב... ערימה של כלים מלוכלכים, מן הסתם. ...וזכנו, הם מתלוננים שמחזיקים אותם כרצו' עה? אם נעזוב את הרצועה לרנע, הם יתלו את עצמם...

חנה ש, פתח־תקוה... זה תלוי, הקוראה חנה, זה תלוי. ...אתם מחממים על הבעל. מדוע לא תחשבו לרנע על האשה במסכנה? היא חולמת במשך שנים על נסיד הלומותיה נבר חוק, חסון, אמיי ועדין. היא פונשת כחור הנראה לה כהתנלמות כל היפה. הוא יחוש באוניה דברי אהבה עדינים. הוא נראה לה יחיד בדורו.

למחרת יום הנשואי, מה היא רואה? נבר נס, הבא הביתה מוצרובה, משטרע על הספה (עם הלעיליים, כמוכן), לא מברך כל הערב, מפנה לה את הנכ בלילה, קם בבוקר עם אף עקום, רונש שהקפה לא מוכן, ומתחבא מאחורי הקניון עד שהוא נעלם.

רק אז יוצא המרצע מן השק.

אביבה גורן, חיפה... וחשמש לרציעת אוזני הבעל למשקוף?

קודות במעבדה... ככמה הערות על רשימתכם, "כנסת להשכיר" (העולם הזה 929): סיבת הצלחת הרשימות הכרי צנוות בריכוזי העולים לא נבעה מהיותם חקרי דעה פוליטית. רוב הזמן נכס העולים שחצויי ניס הפליליים ובמורה מסיימת עם הפרוגרסיביים. היוו תחליף לשלטון מפא"י, אלה התאכזבו בחל' קם הנדול כנלל כניסת מפלגות אלה להסתדרות הכללית ולאחר שהכירו בלשכת העבודה ה' הלכות העבודה ה', "צודקת" ואת שיטת ה"תור", לאנשים אלה לא נותרה ברירה אלא לתמוך ב' מפלגה שעוד לא הכירה בשלטון ההסתדרות.

ה. קסן, פתח־תקוה... למרות העובדה שביום הבחירות עמדו לרשות

למרות העובדה שביום הבחירות עמדו לרשות

למרות העובדה שביום הבחירות עמדו לרשות

למרות העובדה שביום הבחירות עמדו לרשות

למרות העובדה שביום הבחירות עמדו לרשות

האם הקבלן שלך

דמיאני?

לירה ללירה חסכת את כספך להגשמת החלום הנכסף. עתה, הגיע סוף-סוף הרגע. אם תקח את הכסף המונח בכאנק, תלווה סכום נוסף מקרוביך ומקום עבודתך, ותתחייב לוותר במשך חמש השנים הקרובות על כל הוצאה שאינה חיונית — תוכל לגיים את הכסף הדרוש. אתה ממחר אל הקבלן הקרוב ביותר לרכוש בית למשפחתך. אינך יודע כי ברגע זה מאיימת עליך סכנה שתאבד את כל כספך. כי בשנים האחרונות, לעיניה האדישות של הממשלה, התפתח מעמד מופעף, המבוסס על ספסרות והמוכר לאמלך מאות ואלפי אנשים במשחק קל-הדעת בכספי הזדמנות.

בלבד. הדיירים, שישלמו סכום הגון במזומנים, חייבים גם לפרוע את השטרות — ללא כל תקוה לקבל את הדירה. אין להם אל מי לפנות, כי גם בית-המשפט מכיר בזכותו של האדם השלישי לגבות את תמורת השטר. הם יכולים רק לפנות לקבלן עצמו — אדם אשר אין איש אחראי לו ואינו אחראי לאיש.

יש כיום כ־700 קבלני-בנין בארץ. רובם אנשים המתכוננים באמת לקיים את התחייבותיהם כלפי המשתכן, להרויח גם את חלקם מן העיסקה. אולם, הדרך לפשיטת-רגל רצופה בכוננות טובות. כי תנאי עבודתם של הקבלנים והצורה בה מתנהלים העסקים בשוק הבנייה כיום — הם הקובעים את אופי העיסקות. ואופי זה, אינו, בעצם מהותו, אלא רמאות פשוטה במקרים רבים.

לצורך כתבה זו רואינו בין השאר, למעלה משלושים קבלנים, נציגי סוגי הקבלנים השונים. כולם — במידה קטנה או רבה יותר — עובדים בכסף לא להם. הקבלן הבינוני, העומד לבנות בנין של 70 אלף לירות, ניגש לביצוע כאשר ברשותו לא יותר מ־25 אלף לירות.

את העורך יכול הוא להשיג בכמה צורות. אם המגרש שייך לו, הוא ממשכן אותו, מקבל כמה אלפי לירות. אם אין לו מגרש, הוא מחפש בעל מגרש, מבטיח לו דירה או שתיים בבית שייבנה, תמורת הקרקע. מהמשתכנים, הוא מקבל 20 עד 25 אלף לירות במזומן וסכום נוסף של 35 או 40 אלף לירות בשטרות. את השטרות הוא מוסר לבאנק, מקבל תמורתם הלואה של לא יותר מ־20 אלף לירות. אם הבנק מסרב לעשות זאת, יכול הקבלן לפנות למלווים ברבית קצוצה, למכור את השטרות בהפסד של 36 אחוזים.

במקרה זה, יכול הקבלן לגייס בדיוק מה שדרוש להשלמת הבית ולצאת בריחוק של שמונה עד עשרת אלפי לירות — אולם אם חלה התקלה הקטנה ביותר, או אם הקבלן מתחיל בהון יסודי קטן יותר מן המינימום הדרוש — עליו לפנות לנושכי נשך, להתחייב לשלם 1000 לירות על כל 640 לירות שהוא מקבל לשנה אחת. זהו, למעשה, פסקידן של התמוטטות כלכלית לקבלן — ולא לה שנתנו לו את אימונם ואת כספם. כי כמעט בלתי-אפשרי לקבלן להרויח סכומים כאלה שיכסו את הרבית ההרסנית.

קבלן רמת-גני חשוב, אחד הגדולים בארץ, ואשר כל משתכן היה מפקיד בידיו את חסכונו ללא היסוס, גילה כי מתח רוחו נמוך מאוד וכי לפעמים — אם הוא לווה כסף — מסתכם בהפסד. מדוע בכל זאת ממשיך הוא לבנות, ביחוד כשקיימת סכנה כי יום אחד לא יוכל לעמוד בהתחייבותיו?

ענה הוא: "אני זוכר היטב את המקרה של בליובסקי הגדול. הוא בנה עשרות בתים, גילגל מיליוני לירות — ובכל זאת הפסיד כסף והוכרו כפושט רגל. אני מקווה שלא יקרה לי כדבר הזה. אני יודע שהתחום בין מצבי לבין סכנה זו צר מאוד. אולם אני מוכרח להמשיך לבנות, להשלים בנין אחד בכסף שאני מקבל עבור בנין חדש. אילו הייתי מפסיק — הייתי פושט את הרגל. משך עשרים שנות עבודתי כקבלן הקמתי מנגנון גדול ומסור. אילו הייתי צריך לפטר אותה היה סכום הפיצויים מגיע לעשרות אלפי לירות. במקום זה, מוטב להמשיך ולסמוך על נסיוני בעבודה."

פירוש הדבר הוא כאילו לקח אותו קבלן מכובד את חסכונו חיהם של עשרות משפחות, שיחך בהם פוקר, עם אפשרות שבכל

מי יכול כיום להיות קבלן? למעשה, כל אדם. דרוש רק מעט כסף, משרד שכור ומהנדס שישרטט תוכניות-בניה תמורת כמה לירות. עם אלה ביד, נותר רק לקבוע שלט והאיש אשר היה עד כה סתם סוחר הופך לקבלן בנין כחוק וכדין.

אם חפץ אדם להיות עורך-דין או מהנדס עליו לעבור תחילה הכשרה מקצועית ממושכת וקפדנית. מקץ ארבע או חמש שנות לימוד הוא נבחן עליידי בוחנים מוסמכים כדי להוכיח את יכולתו. רק לאחר שעמד בכל אלה, ניתנת לו תעודה כי הינו ראוי לשרת את הקהל. גם אז חלות עליו התחייבויות רבות: ישנו ארגון מקצועי אליו הוא משתייך, קיימת אתיקה מקצועית מדוקדקת אשר לפיה עליו להתנהג. אם סרה, אם לא קיים התחייבות כלפי לקוח, או אם עבר על חוקי המוסר המקצועי, צפויים לו משפט חברים וגירוש מהארגון. במקרה זה, נשלל ממנו רשיונו הממשלתי.

מה קורה לאדם הלוקח את חסכונויהם של אנשים קטנים, ומבטיח למסור להם דירה במועד קבוע ואינו מקיים את הבטחתו? לא כלום! קרבנותיו יכולים לחבוע אותו למשפט, להתרוצץ בין עורכי-דין, לדרוש את כספם בחזרה. לבסוף, אם שיחך להם המול, יקבלו חלק קטן ממה שהפקירו בידי הקבלן.

לא פעם נשנו מחוזות מועזעים של משפחות גדולות, דחוסות בצריפים רעועים או בכוכי בתים ערביים נושעים, החוסכות פרוטה לפרוטה ומחכות לרגע בו יכנסו לדירה בת שני חדרים שלמענה סבלו וחסכו. לפתע באה השמועה האיומה כי הקבלן אינו יכול לסיים את הבניה, עומד על סף פשיטת רגל — למרות שכבר קיבל את כל תמורת הדירה.

בדרך כלל, משלמים המשכנים חלק ממחר הדירה בשטרות, לפרעון חודשי משך תקופה של שנתיים-שלוש. ואז, אחרי המכה הראשונה, נופלת מהלומה נוספת: תביעות של באנקים ואנשים פרטיים הדורשים את תשלום השטרות. כי הקבלן, הדחוק בכסף מזומן, העביר את השטרות לאדם שלישי, תמורת חלק מערכן

יהודה בית הלחמי:

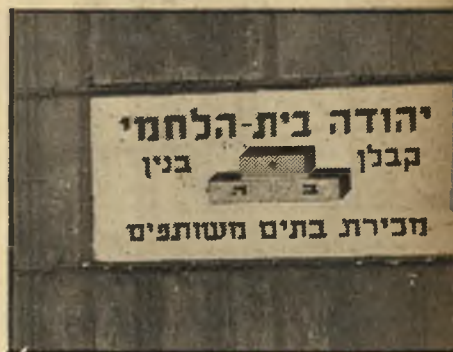
הקבלן שנכשל

רגע יאבד את הכסף שאינו שייך לו. הקבלן עצמו קורא לה: סיכון מסחרי רגיל.

מה הפתרון?

בימי המנדט היו מחולקים הקבלנים לדרגות, כל אחד לפי יכולתו הכספית: קבלן ש"י כולל לבצע עבודה ב-20 אלף לירות, 100 אלף לירות או יותר. בתחום זה הורשה להם לעבוד ולתכנן בניינים. העליה התמונית יצרה ביקוש אדיר למגורים חדשים, ביקוש שיצג בישראל מעמד

טרגדיה בשלושה שלטים

שלט זה על חלון משרדו של בית הלחמי, משך את הכמהים לשיכון.

השלט השני הוא הדבר הבולט ביותר בכניסה לחווילת בית הלחמי.

השלט השלישי עומד ליד שלט בטון לבית משותף, אך לא נגמר.

מיוחד במינו, ללא הקבלה בעולם. חוק הגנת הדיירים המיושן, שהקפיא את שכר הדיור ברמתו הטרומ-מלחמית, לא המריץ בע"ל יהודן לבנות בתים להשכרה. תופעה חדשה — בתים משותפים — נועדה לפתור את המחסור.

גם כיום, שלוש שנים לאחר העליה המהירה, רב הביקוש לדירה. בשנה האחרונה בנו הקבלנים הפרטיים 15 אלף יחידות דיור, בנות שני חדרים בממוצע. הסוכנות, הממשלה וחברות בנייה הסתדרותיות בנו מספר דומה. בימי כהונתו של דב יוסף כשר המסחר ו-

הוא רצה להתחתן

יוסף אהרונ, נהג דן, גר בדירה אחת עם הוריו. לפני שמונה חודשים שמע מפי חברים כי הקבלן בית הלחמי מוכר דירות טובות, בתנאים נוחים. יוסף שחסך כסף כדי לקנות דירה ולהתחתן, פנה לקבלן. תוך שעות ספורות התם על חוזה לקניית דירה בבית שנועד לקום בטימת ארלוזורוב 5, רמת גן. הבית עמד אז — וגם כיום — על גבי תוכנית הבניה בלבד. תקורת דירה בת שני חדרים דרש הקבלן 8000 לירות. אהרון ני ויתר על כמה מיתקני מותרות. ה"מחיר ירד ל-6850 לירות. הוא שילם 2500 לירות במזומן, את העודף בשטרות. עתה ברור לו כי לא יזכה להיכנס לדירתו החדשה. אולם מדי חודש עליו לשלם את השטרות החדשים.

סיפורי

הדירות שומכרו פעמיים

הלקוח שקנה את הדירות מספר 5, 6 ברחוב פרוג 10 רצה להיטיב מעט את תנאי הדיור של משפחתו הגדולה: שתי הדירות יחד כללו שלושה חדרים וחצי. הוא חתם על חוזה מודפס בסטנטייל, שהוגש לו על ידי בית הלחמי, שילם 3000 לירות במזומן, 9500 לירות בשטרות. זה היה לפני שנה. בינתיים התערער מצבו של הלקוח, הוא פנה לבית הלחמי כי ישררו מן החוזה, יחזיר לו את כספו. הקבלן הסכים, הבטיח למצוא קונה חדש לדירות, להחזיר את הכסף. חודשיים חיכה הלקוח. לבסוף שלח את אחותו, בעילום שם, לשאול אם אפשר לקנות דירה באותו בנין. נאמר לה כי שתי דירות אלה נמכרו. הוא שלח עוד אדם; גם הוא קיבל תשובה דומה, לבסוף, התברר כי הדירות אומנם נמכרו לאריק סאבו ולמיכאל ברוטמן, פחות משלושה שבועות לאחר שהלקוח הראשון ויתר עליהן. בית הלחמי קיבל את הכסף, לא החזיר אותו ללקוח הראשון.

קרבנות

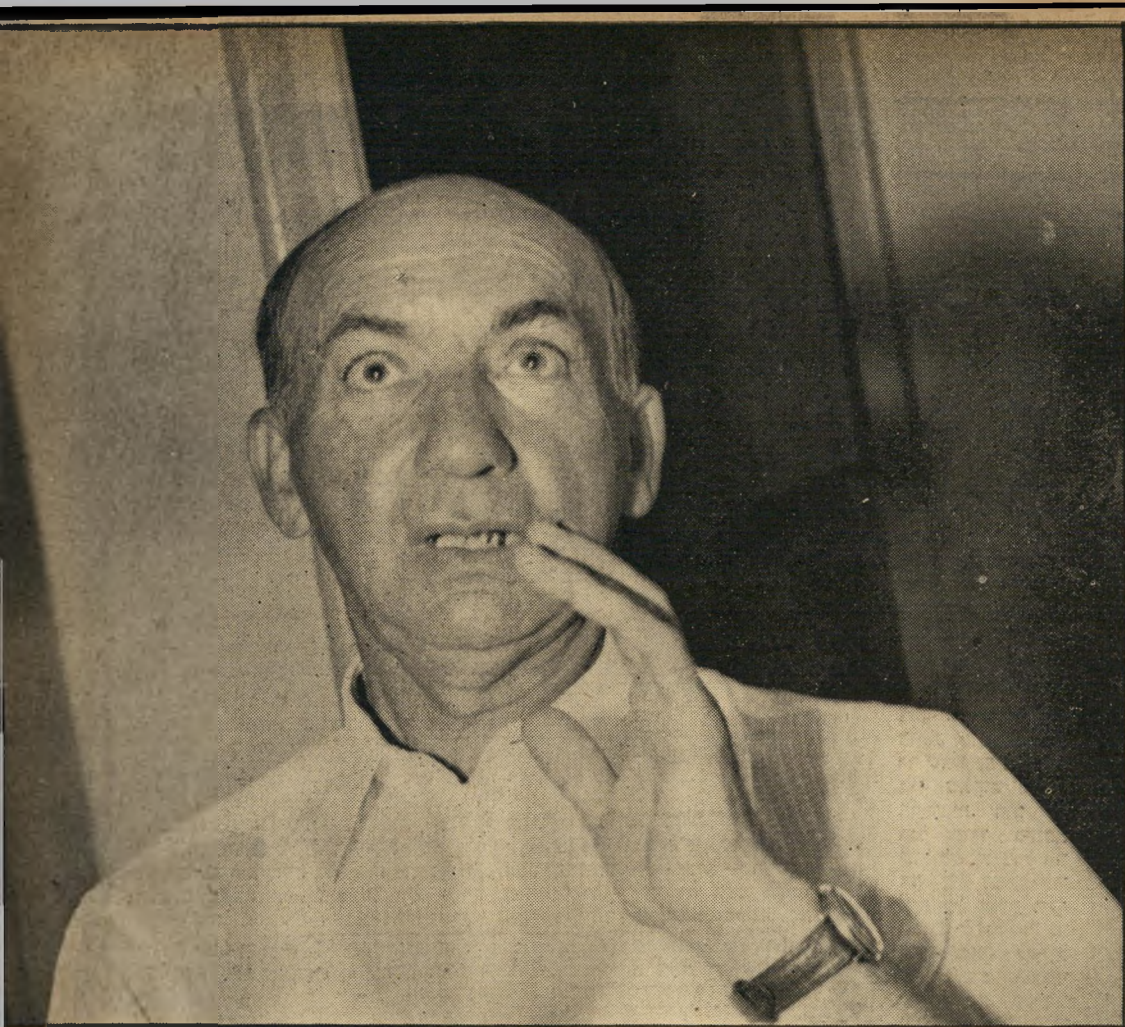
חסכו מפיית ילדים

בדירה שכורה בת שני חדרים חי מאיר שטיין, פועל יהלומים, עם אשתו ושלושת ילדיו. מרחק כמה מאות מטרים משם, על גבול בני ברק, עומד שלד בטון שנועד לש"כ 20 משפחות חרדיות. למשפחת שטיין יש חלק במיבנה הדומם. תמורת שני חדרים וחצי שילם הזוג 3000 לירות במזומן ו-5000 לירות בשטרות. שטיין, שעלה מ"הונגריה לפני 10 שנים, חסך את הכסף בקושי רב. אשתו, ילידת טרנסילבניה ה'נמצאת אף היא 10 שנים בארץ, אומרת: "ממש הוצאנו את הפרנסות מפייתנו ומפיית ילדינו כדי שתהיה לנו סוף-סוף דירה משלנו". יחד עם עוד 45 מועמדים לשיכון ה'חדשים של בית הלחמי, פנו לבית משפט, שמינה מק"בל נכסים, הורה על עיקול נכסיו של הקבלן הרמתי-גני.

פרשת בית הלחמי

יהודה בית הלחמי נהנה מיתרונות רבים שאין לקבלן הרגיל. כאחד ממיסדי רמת-גן ובעל קרקעות נרחבות, היה בית הלחמי ידוע כעשיר מופלג, וזה לתואר "מלך רמת-יצחק". לכן, כאשר החליט לפני שלוש שנים להפוך קבלן-בניה עמד נכס יקר מאוד לרשותו: אמונם העיוור ממש של תושבי רמת-גן. מה הגיעו לבחור במקצוע החדש? עושרו העיקרי של בית הלחמי היה בקרקעות. ליד רוסייה שעלה ארצה ב-1907, בגיל שבע, ונהיה לבעל פרדסים גדולים, גילה פתאום כי פרדסיו עמדו בלב המרכז המאוכלס ביותר בארץ, קרקעותיו החקלאיות הפכו למיגרשים עירוניים, בעלי ערך עצום אך חייבים בשורה מרוששת של מסים. לאחר גיאוזת בלתי-מרוסנת בסחר הקרקעות, שבאה עם קום המדינה, ירד לפתע הביקוש עד לנקודת האפס: היהודים בית הלחמי מי נשאר עם נכסים רבים שאיש לא רצה לקנותם. או החליט להפוך את מה שנראה לו כמקור צרות לקרש קפיצה אל מרומי ההתעשרות. תוכניתו היתה פשוטה: לחלק את הקרקעות לחלקות, להקים עליהן בתים משותפים, בצורה זו קיווה לכלול את מחיר הקרקע במחיר הדירות, להיפטר מהן במחיר הגון נוסף על הריחוק הרגיל של כל קבלן המוכר בתים משותפים. הבית הראשון שבנה הקבלן המתחיל היה לכל הדעות, הצלחה. בעיר נודע כי בית הלחמי הרוויח יפה מן העיסקה וכי גם הדיור שמכר עמדו יפה בהשוואה עם אלו של קבלנים גדולים ומנוסים ממנו. על כן, לא חסרו לבית הלחמי לקוחות חדשים. גם התנאים שהציע למשתכנים היו מושכים יותר מן המקובלים. בעוד שקבלן אחר דרש תשלום מזומן של 6000 לירות מתוך 8000 עד גמר הבניה ואת העודף בשטרות, הסכים בית הלחמי לתשלום מזומן קטן (לפ"ע) עמים פחות מאלף לירות), קיבל את כל העודף בשטרות. זאת היתה טעותו הגדולה השנייה של בית הלחמי. הראשונה היתה החלטתו להיכנס לענף שלא ידע עליו מאומה. מאחר שלא היה בידו הכסף הדרוש למימון הבניה, מסר את השטרות לנכיון או כבטחון תמורת הלואות מבאנקים. בשני המקרים קיבל רק חלק זעום מערך השטרות. במקום לשים לב לאות הסכנה, להעמיד דרישות גבוהות יותר ללקוחותיו, חיפש בית הלחמי, חסר-הנכיון, את הכסף הדרוש אצל נושכי גשק. היתה זו התחלת הסוף: בית הלחמי שקע יותר ויותר בבויץ החובות והריבית, עד כי לא נשארה לו כל תקווה לצאת ממנו. הוא חיפש מקור חדש להכנסות, החל

חייב להתחמק כגוב

דייר זה מבקש להעלים את שמו ואת כתובתו הנוכחית כי על גבו רובץ חוב של כמה אלפי לירות בשטרות שמסר לידי בית-הלחמי תמורת דירה. הוא לא קיבל את הדירה, ואינו מאמין כי יקבלה. אולם את השטרות, שהועברו על-ידי בית הלחמי ל- מלווים ברבית ולבנקים, עליו לפרוע. זהו החוק.

הוא היה צריך להכנס לדירה ב-15.2.55. למרות שחתם על החוזה ושילם מפרעה ביוני 1954, הוחל בנייה רק בינואר השנה. כדי לאסוף את הסכום הדרוש לדירה ה' חדשה, היה נאלץ למסור את דירתו הישנה, לשלם את דמי המפתח לבית-הלחמי. הקבלן הבטיח כי אם יעזוב את דירתו הישנה מבלי שיוכל להכנס לדירה החדשה, יעמיד לרשותו דירה זמנית. וכך קרה: האיש עזב את דירתו, מסר את הכסף לבית-הלחמי. אך בית-הלחמי לא גמר את בניית הדירה ה' חדשה, לא נתן לו גם דירה זמנית. יתרה על האיש עם אשתו ובנו, בצריך ישן באחד מפרברי תל-אביב, חייב להתחמק מהאנשים המחזיקים בשטרותיו כאילו גנב מהם כסף.

ששה

הצטופף בבית גיסו

כאשר עזב יהודה לופר את מושב כפר אחים, ליד גדרה ועבר לתל-אביב, קיווה להכנס מיד לשיכון. כאיש דתי, נרשם לשיכון החרדים בבני-ברק, שילם 2500 לירות במזומן, 2200 לירות בשטרות, עבור חדר וחצי. כיום הוא גר בחדר אחד עם אשתו ושלושת ילדיהם — בדירת גיסו, המלאה בלאו-הכי. תקוותם של המשתכנים כי נכ" סיו של בית-הלחמי יכסו את חובותיו, הת' בדתה חיש מהר. במאון שהכין נרשם ערכן של קרקעותיו כק' רוב 800 אלף ל" רות. למעשה, אין שווין כיום עולה על שליש הסכום ואילו חובותיו מס' תכמים ביותר מ' חצי מיליון לירות. אם יוכרו כפושט רגל ורכושו יחולק בין נושיו, יקבלו הנושים רק חצי מן המגיע להם — ו' גם זה לא בטוח.

שרומו

אלה משלמים כפול

המשפחה הששית בסידרה אומללה זו קנתה דירה בת שני חדרים ברחוב נורדאו, תמורת 3000 לירות במזומן ו-4000 בש" רות. כעבור זמן קצר, נוכחה לדעת כי לא תוכל לגייס את כל הכסף ולעמוד בהתחייבותה, ביקשה מבית-הלחמי להחליף את הדירה באחת צנועה יותר, שתעלה 5900 לירות.

אב המשפחה, יהודי תמים שלא התמצא בענייני חוזים ונוהל מסחרי, חתם על פתק כי החוזה הקודם בטל, מסר לבית-הלחמי שטרות חדשים על מחיר הדירה החדשה. כאשר ביקש כי בית-הלחמי יחזיר את ה' שטרות הקודמים, התנצל הקבלן, אמר כי אינו יודע היכן הניח אותם, במקום השטרות נתן לו קבלה על הסכום החדש, בה אישר כי השטרות הישנים מבוססים בתוקף קבלה זו. האיש לא ידע כי אין מבטלים שטר אלא אם קורעים אותם. כך יצא כי עתה חייב הוא לשלם שתי סדרות של שטרות — עבור הדירה הישנה ועבור הדירה החדשה — מבלי לרכוש אף אחת משתי הדירות.

האיש האחראי. יהודה בית-הלחמי, שהחליט להיות קבלן בנייה, למרות שלא היה לו כל הכשרה מקצועית. הוא לקח

מוכר דירות בקצב מוגבר, כמעט בכל תנאי שהמשתכנים העמידו. הוא ערך תוכניות בנייה ובטרום אושרו על-ידי העירייה מוכר את הדירות, קיבל כסף ושטרות, מישכן את השטרות ושקע עוד יותר בחובות.

בינואר השנה נסע עם אשתו מיכל לאנג' ליה, השאיר את ניהול עסקיו בידי בנו בנימין וחתנו שמואל ירושלמי: האחד חש' מלאי, השני פקיד ממשלתי. שניהם לא עס' קו מעולם בקבלנות בניין. בכל זאת חתמו על חווי מכירה נוספים, מכרו דירות לא' קיימות, קיבלו כסף ושטרות.

באנגליה ניסה בית-הלחמי לעניין משקיעי הון במפעלו, קיווה למשוך כסף שיוציאו מן הבון. כעבור חודשיים חזר — ללא כסף אך עם מכונות פלימות אפורה מהודרת.

בשובו, כבר לא היה מה להסתיר. אנשיה, אשר לפי החווה היו צריכים להכנס לדירתם לפני חודשיים-שלושה, מצאו רק שלדי-בנייה ערומים, שפועלים נטושים מזמן. מול לחץ המשפחות האומללות שעולמן חרב על רא' שן, חלה בית-הלחמי, הוכנס לבית-החולים אסותא. מאותו רגע, נעלם לחלוטין.

גושים ומשתכנים מבוהלים צבאו על דלת חווילתו, לא יכלו לגלות את מקום המצאו. לבסוף, נודע כי חיפש מקלט אצל גיסו, איכר במושב בני-ציון. כמה משתכנים, אשר שלוחות של הקבלן העריק העבירה אותם על דעתם, איימו לעשות בו שפטים.

לבסוף שב בית-הלחמי לרמת-גן, הרגיע את הרוחות בהבטחות מתקפות כי הכל יסודר מיד וכי פתח במשאומתן עם בעלי הון שיעזרו לו להשלים את הבניינים. את תפקיד המתווך למציאת מוצא מן הסכך הניח בית-הלחמי על אברהם קירשנבאום, איש-עסקים תל-אביבי ידוע.

השבוע, שעה שבית-הלחמי הבטיח פתרון כמעט-מיד, הודה קירשנבאום: "בחדש יולי פנה אלי בעל הון ידוע וביקשני לבדוק אם כראי לו להשקיע כסף על מנת לרכוש את נכסיו של בית-הלחמי ולסלק את חובותיו. לאחר בדיקה יסודית, הסתלק מהעסק."

מה היתה תשובתו של בית-הלחמי עצמו להאשמות כי רימה את לקוחותיו בדרך, מכר להם דירות כאשר כבר ידוע כי לא יר' כל לבנות? "יש לי שוואים רבים", אמר. "כל ההאשמות אינן אלא השמצות דור' גיות!" אחר הוסיף: "אשמה גם הפלייה הקיימת כיום בשטח הבנייה, קבלנים פרטיים אינם מקבלים הלוואות ממשלתיות. לפני שאסרה הממשלה על מתן הלוואות לבנייה, היתה הרבית החופשית 12% בלבד. כעת היא מגיעה ל-36%. איך אפשר לבנות בת' נאים כאלה?"

הצרה עם יהודה בית-הלחמי היא ששאל את עצמו את השאלה מאוחר מדי — שלוש שנים ועשרות טרגדיות מאוחר מדי.

את כספי לקוחותיו, הסתבך בחובות, סיכן את חסכוניתהם של אנשים תמימים רבים שהאמינו בו ובאפשרויותיו.

כיצד להיזהר מרמאות

ששה כללי בטחון למשתכן

● **קנה רק דירה גמורה.** כיום עולה ההיצע-בשוק הבניה על הביקוש ואין כל צורך בקניית דירה הנמצאת על גבי הניר בלבד. דירה גמורה מעידה כי הקבלן בעל אמצעים מספיקים ואין סכנה שלא ימסור את הדירה בזמן הקבוע או יפסיק אותה כליל.

● **בדוק את מצבה המשפטית של הקרקע.** כל אזרח יכול לראות את רישום הקרקעות במשרד ספרי האחוזה האזורי. קבל מדי הקבלן את מספר הגוש והחלקה, בדוק בתיק המתאים למי שייכת הקרקע, אם שועבדה, ולמי.

● **בדוק אם הקרקע ממושכנת.** קבלנים רבים לווים כסף תמורת מישכון הקרקע המיועדת לבניה. הדבר כשלעצמו אינו תופעה שלילית אולם לפני שתקנה דירה בבית אשר מגרשו ממושכן, וודא את יכולתו של הקבלן לסלק את המשכנתא עם גמר הבניה.

● **אל תחתום על חוזה מוכן.** לכל קבלן ישנם חוזים מוד' פטים, מנוסחים מראש והמיועדים, כביכול, לשמור על האינטרסים של שני הצדדים. אולם אל תשכח כי חוזים אלה נוסחו על-ידי פרקליטו של הקבלן ומטרתם, בראש וראשונה, להגן על הקבלן. אם החוזה אינו מספק אותך, אל תקבל את הטענה כי "זה החוזה המקובל".

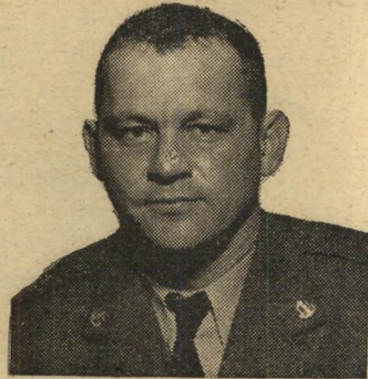
● **אל תסמוך על התחייבותו של הקבלן בלבד.** אתה יכול לדרוש, בשעת תשלום הכסף והחתמה על החוזה, שהקבלן יתן לך ערבות של נוטד כספי מהימן כי יעמוד בהתחייבותיו כלפיך. במקרה של הפרת החוזה, ישלם לך באופן אוטומטי הערב את סכום הפיצויים שהוסכם עליו מראש.

● **אל תחתום על שום מיסמך מבלי להראות אותו תחילה לעורך-דין.** אם אתה כבר משקיע אלפי לירות שחסכת בעמל רב, אל תיחפז לתיתם לאחר. ההשקעה הקטנה של זמן וכסף, הכרוכה בביקור אצל עורך-דין, עשויה לחסוך לך צרות והפסדים.

המשך לעקוב אחרי דרכו של אלוף חיים לסקוב אחרי שנתמנה לתפקיד בו החזיק קודם לכן רבי האלופים מרדכי מקלף ומשה דיין.

אל תפתה עלי ידי הודעות התעמולה שהתפרסמו השבוע בדבר הרצון לכוון ממשלה רחבה הסיכויים האמיתיים לכך נשארו, כמו קודם, כמעט אפסיים.

שכרן יעלה גל התיירות, שנעצר באופן מלאי כותי עד הבחירות, יגרום עתה בלי כל ספק לסכסוכי עבודה הולכים ומחריפים. הוויכוח יתנהל הפעם לא סביב תוספת הווקר, שהפגז כרגיל בעלייתה אחרי ההתייקרות האמיתית, אלא סביב שכר-היסוד, שמפא"י החליטה בשעתו להקציף פיאו בהשפעת סיעה חשובה בהנהגת איש האיגוד המקצועי, ח"כ חדש אהרון בקר.

חיים לסקוב

נוסעי מוניות בשבת ואוכלי חזיר יצטרפו לזוטר כנראה על הרגליהם בעתיד הלא רחוק, מאחר שבמפא"י גובר הרצון להחזיק את כל התיקים המרכזיים בממשלה ולצורך זה להקים קואליציה מינימאלית — החליטו הדתיים להגביר את סחיטתם, יתנו תנאים מפורשים בעניין זה עוד לפני הקמת הקואליציה. תחבורת השבת והחזיר יהיו נקודות-היתר ראשונות. חשובון זה ישתנה אם בן-גוריון יתייאש, יחזור לחיי חצי-פרישות-פוליטית, ישאיר את הרכבת הממשלה למשה שרת, הרוצה בקואליציה רחבה. הסיכויים לכך נראים כרגע כמעט אפסיים.

אל תצפה לגדול ופתאומי של עולים מצפון-אפריקה יהודים רבים אמנם יעזבו בקרוב את צפון-אפריקה, ובעיקר את מארוקו, מאחר שהזדהו בעבר עם הצרפתים וסירבו לתמוך בלוחמי-השיחרור. אולם העברתם לישראל מצרפת, שתשמש מקום-מקלט ראשון, לא תבוצע במספרים גדולים, וללא סיג. הסוכנות היהודית החליטה על מיון קפדני ותאום בואם ארצה עם תכניות-פיתוח.

גורלה של חברת המכריחים שנתפסה על-ידי המשטרה לא יהיה מר ביותר קרוב לוודאי שאנשיה ישוחררו בערבות כספית תוך זמן קצר, יובאו למשפט על יסוד כתבי אישום מצומצמים ביותר ויזכו בענשים קלים. הסיבה: גורמים חשובים אינם מעוניינים בגילוי הרקע המלא של תנועת ההברחה מן הארץ.

גמאי עבר אל-נאצר רחוק מן ההתמוטטות שניבאו לו השבוע פרשנים שטחיים. אמנם, ספג מהלומה עם התרחקות הסודאן משכנתה בצפון בקעת-היעור, אולם כמשקל נגדי זכה עבד אל-נאצר לשורה של נצחונות פוליטיים חיצוניים שהעלו את כבודו בעיני העם. בין השאר: ביקורו של יושב-ראש הכנסת הגרמנית בקאהיר, מסעו הקרוב של המנהיג המצרי למוסקבה, הרמז כי המרשל בולגארין עתיד לבקר בקאהיר.

פחות פנסיוני יהיה כנראה ביקורו של קונראד אד-נואר במוסקבה בעוד שלושה שבועות. בניגוד לתקנות הגרמניות, כאילו ישודו הרוסים את הגרמנים בהצעות מרעישות לאיחוד גרמניה, מתברר יותר ויותר כי הסובייטים לא יציעו אלא כינון יחסים דיפלומטיים רגילים, יתנו את איחוד גרמניה בויתור מוחלט על הברית בין גרמניה והמערב. כוננת הסובייטיים: להעמיד את אדנואר לפני הברירה להיראות בעיני העולם כאויב השלום בתקופת הפרשת-הקרח, או לכרות את הענף הפוליטי שעליו הוא יושב.

מבקרים קרובים אחרים במוסקבה ראש-ממשלת צרפת, אדגר פור, וראש ממשלת בורמה, או נו.

אל תתיאש מן ה-סיכוי לראות כמו עיניך את אורסון וולס בעלה הראשון של ריטה הייז, זרת, הציע בעונה שלחפה לבוא לישראל כדי לביים מחזה בלי תיקובו בתיאטרון הקאמרי, אולם הדבר לא יצא לפועל בגלל חוסר התאמה בין לוח ה"זמנים של התיאטרון והילד" הנורא של הקולנוע. אולם האפשרות העקרונית עומדת בעינה, תוגשם בעונה זאת אם יושג תיאום מתאים.

הפנסציה התיאטר-ונית של העונה הבאה תהיה הצגת "מחמת בני אור" של משה שמיר המחזה, שטטנו נלקח מן המגילות הגנוזות, מטפל בתקופת הבית השני ושקיעת ממלכת החשמונאים. שני שחקנים צעירים, אנשי תיאטרון אהל עדנה פזיל ואורי לוי, עוברים לתיאטרון הקאמרי.

אורסון וולס

העם חוקה בגניבה

"אנו, עם ארצות הברית, במטרה ליצור איי חוד מושלם יותר, להניח בסיס למשפט, להבטיח שלוה, לדאוג להגנה המשותפת, לקדם את טובת הכלל ולהבטיח את ברכות החרות לעצמנו ולצאצאינו, מתקנים וקובעים בזה את החוקה הזאת לארצות-הברית של אמריקה..."

במלים אלה פותחת החוקה בת 22 הסעיפים של ארצות-הברית, שנתקבלה בשנת 1787. היא עודנה חשובה כביום ניסוחה: מדי שנה בשנה פוסל בית-המשפט העליון עשרות חוקים שנתקבלו בקונגרס ואלפי הוראות שניתנו על-ידי הממשלה, מתוך הנחה שהם סותרים את הזכויות היסודיות של האזרח האמריקאי.

כוחו של קוד אחר בישראל אין חוקה, והשבוע נתב"ר שאין גם שום סיכוי שתקום בשנים הקרובות. רוב של קול אחד בכנסת יכול לשלול מכל אדם רח כל זכות, לכת-פוח על הארץ דיקי-טטורה לחסל את בתי-המשפט, לשלול את חופש הביטוי וההתאגדות. מגילת-העצמאות, בה מוב"טחות כמה זכויות מעורפלות, אינה חוקית ואינה מוכרת על ידי בתי-המשפט כבעלת תוקף מחייב.

בשעת מינוי הועד דות בכנסת ניסו השבוע נציגי האי-פוזיציה משני הצדדים להגניב לתוך המדינה את רעיון החוקה על-ידי קבר-עת חודעה מיוחדת שתכין טיוטה. אולם מפא"י והדתיים עמדו על ה"משמר. מפא"י אינה מעוניינת בחוקה שתגביל את שלטונה, הדתיים חוששים מפני חוקה שתביע את דעתו של הרוב הבלתי דתי במדינה.

בארצות-הברית עברו 13 שנה בין חתימת מגילת-העצמאות לבין קבלת החוקה. בישראל ישנם כל הסיכויים שיעבור לפחות זור.

מפלגות כי שקט הוא רפס

כי שקט הוא רפס הפקר דם ונפש למען ההוד הנסתרה...

כל אחד ממנהיגי חרות למד בעורו את המלים האלה של המנון בית"ר, פרי עטו של זאב זיובטינסקי. כשחגגו את מסע-הצונחם לתוך הכנסת השלישית, היה ברור להם כי השקט נשאר אויבם העיקרי: אם ירצו להיחלם בעלייתם גם בבחירות הבאות, יהיה עליהם להוכיח להמונים שהם לוחמים מל-חמה עקשנית ומתמדת.

לכל מלחמה דרושים שניים. חרות זקוקה במלחמה לעזרת מעא"י. אם חששו אנשי חרות לרצע, כי מפא"י לא תשתף פעולה, נר-געו השבוע. היה מגוי וגמור עם מפא"י לעזור לחרות על-ידי שרשרת של התגריות טפסיות.

תת-מקדעים על הכביש נשיא ה"מדינה הוא האיש המסמל את ריבונות המדינה מעל לעסקי המפלגות. לכבוד את הנשיא, פירושו לכבוד את המדינה (ראה להלן). מצידו, חייב הנשיא — וחייבים יועציו ועוזריו — להקפיד שלא יתגבש לניהול ענייני הנשיאות אף שמץ של חשד בדבר משוא-פנים.

השבוע היה על הנשיא למלא תפקיד פור-כאלי גרידא: להזמין את ראשי כל הסיעות בכנסת, להתייעץ עמם בקשר להקמת ממשלה. אין זה אלא טכס — לא הנשיא מרכיב את הממשלה אלא דויד בן-גוריון, ועוד לא

נולד האיש שיתן עצות לבי. גי בעניינים מ-עין אלה. לא היתה כל סיבה מדוע לא ינהגו יועצי הנשיא בדרך הסבירה: להזמין את ראשי הסיעות לפי התור, בהתאם לגודל ה"סיעות.

אולם היועצים התחכמו, התקינו לוח-זמנים שלא היתה לו כל מטרה אלא להשאיר את אנשי חרות, מנהיגי הסיעה השניה בגודלה בארץ, לסוף. היה זה עלבון ברור, מתקבל על דעת ההמונים, וראשי תנועת אצ"ל קפצו עליו כמי שהיו חייליהם בעבר קופצים על מיטען של תת-מקדעים, שנשכח בטעות על הכביש. הם לא הפיעו לפגישה.

ליגלג עסקן חרותי: "אנו מוכנים למל-חמה. כל מה שאנו דורשים ממפא"י הוא לספק לנו את הנשק!"

בן-גוריון והנשיא יד בצלחת

בי. גיי.

יד לכיס

התמונה שפורסמה לפני שלושה שבועות בעתון-ערב היתה שיגרתית למדי: דויד בן-גוריון עמד לפני הנשיא. אולם לפחות קורא אחד שם לב לפרט קטן: בעומדו לפני הנשיא המסמל את הוד המדינה, החזיק שר-הבטחון את ידיו בכיסו.

ברוך ביקאי (45) היה רגיל לשים לב לפרטים מעין אלה באיגוד הסטודנטים של האוניברסיטה העברית, אל על, כיהן לפני 15 שנה כשר-הפטיסיים, שתפקידו היה לפקח על התלמידים החדשים בשעת "לקת-הפטיסיים", שזור לנימוסין, דרך-ארץ וענייני צור-רה וכבוד. אחר כך גם פרסם ספר בשם לק-חיים, מוקדש לענייני נימוסים, אשר הפרופסור יוסף קלאוזנר כתב לו הקדמה.

הדוגמא האישית ברקאי לא טמן את ידו בצלחת, מילא את חובתו האורחית. הוא ישב, כתב מכתב לבן-גוריון הזכיר לו שפעם הרצה בי. גיי לפני היילי הגדודים העבריים בצבא הבריטי, התלונן על כך שחיילים אלה מתייחסים בכבוד לקצינים בריטיים, אולם גולזלים בכבוד של קצינים עבריים. שאל ברקאי האם לא תהיה זאת דוגמה רעה לנוער הישראלי, שי-אה את שר-הבטחון מתייחס ב"זלזול ובאי-כבוד נראה לעין אל נשיא ה"מדינה?

ברקאי, גבר בעל עיניים כחולות ושערות סרוקות בקפדנות, לא זכה עד כה לתשובה תחת זה קט בצעד שני: הוא גזר את התמונה מן העתון, שלח אותה למומחית האמריקאית הנוודעת לענייני נימוסים, אמילי פוסט, ביקש ממנה להשיב במכתב דחוף אם ידוע בהיס-

* תרגום המושג הגרמני פוכס-מאיר, מפקד השועלים.

הייתי עציר בג'אלמי"

הם. מבין אלה שהותקפו על ידו היה עציר בן 15 מאום-אל-פחם, שכונה בפניו בשם אביר כאלד. כמו כן הותקף על ידו ערבי שאת ידיו קשר בצליבה אל סורגי החלון, הזרים עליו סילון-מים, בעוד שהסמל הביא מגלגל ו-הצליף בו באכזריות. הוא נשאר קשור במצב זה עד הבוקר.

ההפלייה הלאומית התבטאה בכך שלאסירים היהודיים היו מיטות ברזל, בעוד שהאסירים הערביים שכבו על הרצפה. קרו עוד כמה מקרי התעללות בבית-הסוהר בטבריה, ומאחר שאני התקוממתי נגדם הועברתי לצינוק. אולם הצינוק לא עשה את שלו.

בראשית השנה קראו לי ואמרו: "ריזיק, קח את הבגדים שלך וסע!" הובלתי לבית הסוהר בתל-מונז. שם הועברתי ארבעה שעות ריבול. ריססו אותי בדי-די-טי. לשם חי-טוי, היו אתי ספרים מארכיטקטיים. אסרו עלי להכניס אותם. לאחר שבועיים, ביקשתי ראיון עם מנהל בית-הסוהר ובשיחה אנו אמרתי: "אני חבר המפלגה הקומוניסטית הישראלית. לא נתנו לי להכניס הנה את הספ-

עציר ריזיק עבדו אבו חי תלה את עצמו

ריס שלי. אני מבקש ממך שחרשה לי לקבל את הספרים. זוהי זכותי!" נאלצתי לחזור ולדרוש פעמים רבות עד שהשגתי את מבוקשי. לאחר מכן-קיבלתי גם את העיתונים קול-העם ואל-אתיחאז.

איש חלוי בלילה

מאורע מעציב שעודנו חרות בזכרוני קרה בחודש מאי. גנאתי אבירחי, עולה חדש מ-איראן, ששוכנע עליידי אמו לבוא לישראל, הגיע ארצה ונתקל בחיים קשים מאוד. את אכזבתו ורגשי נקמנותו הפנה לעבר אמו, ש-היתה הגורם לבואו ארצה, ובאחד מרגעי ה-יאוש רצח אותה. הוא נשפט ל-15 שנה.

אבירחי הוא אדם בלתי יציב בדעתו, אינו מדבר עברית והיה חולה. רבים מבין האי-סירים צחקו ולעגו לו. רק בכוח אפשר היה לשכנעו שיתרחק או יתגלה. ב-26.55 הלך אבירחי, התגלח, התרחץ ולבש בגדים נקיים. באותו לילה נשמעו צעקות מכל תאי בית-הסוהר. בשעה שלוש לפנות בוקר תלה אבירחי את עצמו. הסוהרים גררו את גופו אל מחוץ לבית-הסוהר. היה זה ליל המאסר ה-אחרון שלו.

היה עוד אסיר אחד, ששרף את עצמו, שמו היה מרחבי. ועוד אחד בשם רשיד ג'אבריה ניסה לתלות את עצמו.

בילויים המרובים בבית-הסוהר אלה והציי-נויים בהם נתקלתי, הגבירו בי את הנכונות להגשים את שאיפותי.

נעצרתי באוגוסט, 1954, והוחזקתי בכלא המשטרה בנצרת. ודאי ידועה לכם מידת ה-ליכוך שבבית-כלא זה. למשל, בתי-השימוש הם בתוך תא-הסוהר, והריח שלהם משפיע קשה על בריאותם של האנשים.

למחרת היום הועברתי מנצרת לבית-הסוהר בג'אלאמי. עם כניסתי, הדבר הראשון שראיתי היתה ארוחה. נלקחתי למשרד, ומאחורי ה-סורג הביטו עלי עיניים והציצו ראשים. שמעתי קריאות: "הנה ריזיק בא!"

לאחר חיפוש במשרד הועברתי לתא מספר 3. תא זה היה נקרא: "תא הקומוניסטים". ישבתי עם החברים, שרצו לשמוע מפי על מה שהתרחש בחודש האחרון. כששאלתי או-תם מה עושה אירווה בבית-הסוהר, אמרו לי שזה מקום מיוחד למסתננים.

חודש ימים בצינוק

היינו מתגלחים עשרה אסירים בסניף-גילוח אחד. היו תאים נפרדים ליהודים, ואחרים לער-בים. האוכל היה מאקארוני, לחם ישן ומרק שלא היה אלא מים חמים בלבד. האסיר צריך להיות שחיין מומחה כדי שיוכל להוציא מ-צלחת המרק הזיכת תפוח-אדמה.

על הנקיון בבית-הסוהר יעידו הפשפשים והיתושים הממלאים את המקום. ההתנפלויות על האסירים הפכו לדבר רגיל. החל במכות וגיידופים וכלה בצינוק. כל מי שנשען על המיטה, כל מי שדורש להיטיב את האוכל, סופו להגיע להגאות אלה. בבית-הסוהר זה עינו אותנו הרבה, ובמיוחד את המסתננים. מאכן הועברתי לבית-הסוהר בטבריה, המי-פורסם בהכאות, בעיניים ובמאקארוני.

כעבור חמשה שבועות, בשעה שלוש אחרי הצהריים, הגעתי לבית-הסוהר בטבריה. אותו לילה הלכתי לישון מבלי לאכול. בבוקר קמתי ושאלתי את האחראי: "הרי היום נגמרת תקופת המעצר שלי!" הוא ענה: "יש לך פקודת מעצר בשבילך למשך שנה, תחומה עליידי המושל הצבאי. אשמתך היא שאתה מסכן את בטחון המדינה!" מיד נתן האחראי הוראה להעביר אותי לצינוק. בצינוק נש-ארתי למעלה מחודש ימים, בודד ויחידי.

שהייתי בבית-הסוהר בטבריה 45 יום. במשך כל אותה תקופה לא השתנה האוכל במאומה. מאקארוני. בבוקר קפה ולחם חרוך, שאפשר היה למצוא בו כל מיני "חפצים", צהרים מאקארוני, ובערב שוב מרק-מאקארוני מסוג אחר.

יום אחד פתחנו בשביתה. השתתפו בה שנים-עשר אסירים, בדרישה להיטיב את ה-אוכל. שוב נשלחתי לצינוק יחד עם כל ה-יתר. נכנס האחראי יצעק: "אתה עושים כאן מהומות! דעו לכם שמהראש שלכם נעשה זנב!" מיד אמרתי לו: "הראש יישאר ראש, אפילו אם תשבור עליי את כל ברזלי הסורגים בבית-הסוהר!" מיד העבירו אותי לצינוק נפרד. השביתה נמשכה יומיים ונסתיימה ב-הצלחה, האוכל הוטב במידה מסוימת. בבית-הסוהר זה היה גם אחראי מבין ה-אסירים. הוא היכה את האסירים והתנפל עלי-

ריזיק עבדו, ערבי עציר (21), גבה-קומה ויפה-תואר, יצא השבוע משער בית-הסוהר בתל-מונז, עצר בכביש את האוטובוס הרא-שון כשפניו חזרה לנצרת, עיר מולדתו, בה חיכתה לו בקוצר-רוח כל משפחתו: אם אל-מנה, ושני אחים שאחד מהם תלמיד בית-ספר והשני מחוסר-עבודה. הוא לא השתחרר עם תום תקופת מאסרו, וזאת משום שמעולם לא גידון לתקופת מאסר כלשהי. כי ריזיק היה אחד מקורבנות חוקת-החירום המא-נטיסטית, הקיימת עדיין בתוקפה במדינת ישראל, בשנה השמינית לקיומה, נעצר לפי סעיף 111 המפורסם, המתיר לממשלה לעצור כל אדם ללא כל משפט, אם הוא לדעתה מסוכן לבטחון המדינה.

ב-11 באוגוסט 1954 התחוללו בנצרת מהו-מות: כמה מהמשתתפים בהפגנה למען ה-שלוש בין ישראל ולימדינות-ערב היכו את סגן המושל הצבאי אברהם הון, שהפריע ל-מהלך ההפגנה. אחד האנשים שנעצרו אחר-כך בביתו עליידי המשטרה היה עבדו ריזיק, ריזיק טען אז שלא היה כלל באותו יום ב-נצרת, אלא עבד בחיפה. עבדו הועבר לבית הסוהר (הנוגס הזה 891).

לבסוף הועמד ריזיק בפני שופט-השלום יעקב בריזאב, למעלה מחצי שנה לאחר מ-צרו. הוא זוכה מכל אשמה, הובל שנית לבית הסוהר. הפעם כבר נאמר לו ברורות כי הוא נעצר לפי הסעיף 111, שהומצא בשעתו על-ידי הבריטים כדי לאפשר את מעצר חברי ה-מחתרת העברית.

ליד בית-הדין הגבוה לצדק קיימת ועדה שמתפקידה לברר את מקרי המעצרים לפי הסעיף המתועב. ריזיק הופיע לפניה, טען שהוא חף-משפט, הוחזר לכלא מבלי לקבל תשובה.

עורך-הדין חנא נקאה שקל אם כדאי לה-גיש צו של הביטא קורפוס, לדרוש מן ה-שלטונות "להביא את הגוף" לבית-המשפט. אולם זכות זו, היסודית לכל דמוקרטיה, אינה חלה על עצירי סעיף 111. במקום זה הגיש, לפני חודשיים, צו על תנאי לבית-המשפט ה-עליון.

אלמנה ואח עציר

אולם, בינתיים איבדו השלטונות המוסמכים את הענין במעצר ריזיק עבדו. הבחירות עב-רו, שוב לא היתה סכנה כי ריזיק, פעיל ה-מפלגה, ישפיע על הבחורים בכפרים הערביים לפני ההכרעה. השבוע שוחרר.

אולם דאגותיו לא נסתיימו. היה עליו להשיג רשיון כי יצאה מאזור הממשל הצבאי, כדי שיוכל למצוא עבודה, לפרנס את אמו, אלמנה בת 55, ואת אחיו.

מתוך אמונה כי הסעיף 111 הממ-איר מסוכן אכן חרות האדם בי-ש-ראש, וכי סופו לפגוע בכל מי שאינו מוצא הן בעיניו בעליו, מפרסם ה-עולם הזה "להקן את פופורו המלא שני העציר ריזיק עבדו, כפי שכתבו בעצמו בערבית והמציאו למערכת.

טוריה האמריקאית מקרה דומה של שר העו-ר מד לפני הנשיא כשידיו בכיטי.

אחרי שלחה את כל מכתביו, פתח ברקאי ביום הששי האחרון את העתון, נדהם לראות את בן-גוריון עומד שוב לפני הנשיא. ראש-הממשלה המיועד החזיק את ידיו שוב בעמקי כיסו.

מיואש מכל פתרון אחר, ניגש ברקאי אל מיכאל סימון, ראש הטכס בלשכת-הנשיא ו-משרד החוץ, לטכס עמו עצה כיצד לשמוע על ידי השריב במעמד הנשיא.

הקלאות חסדי שמים

חוני המעגל עצר במקומו, נטל את מקלו, סימן בו חוגה סביבו, נשא עיניו השממה. במרחק מה ממנו עמד קהל מאנשי ירושלים, וקנים מצמקים ומחורריים, גברים, נשים ונפולות-פנים וטף ממרד בכבי, בצורת ניכרה בכל. לפתע פתח המעגל את פיו והכריז: "לא אוזן ממקומי עד אב יפתחו ארובות ה-שמים והארץ תימלא בטר". הגס קרה: גש כ-יסה את פני האדמה.

מאז חלפו שנים, נתחלפו הזמנים, נשתנו האנשים, אולם בארץ-ישראל עמדה הבעיו-במלוא חריפותה: בצורת.

פעם אחת ביובלי, עם הפיגור הראשון שחל בשנה החולפת בירידת כמות הגשמים הדרושה, נפגעו האזורים הצפוניים ביותר ב-הסודי שמיים — הגב הצפוני והגליל התח-תון. כשהוסיף הפיגור וגמשך נפגעו האזו-רים ברוכיה-מעיינית — הגליל-העליון, ה-גליל-המערבי והשרון, עקב הידלדלות מי ה-תהום שלא ניוונו השנה דיים ממקורותיהם שבראשי ההרים.

כאשר חלף החורף ובא הקיץ, הפכה הבצו-ר רת בישראל לעיבדה מוגמרת ורחבת-ממדים. ואז החל החשש לפקוד גם את אותם חבלי-ארץ השוכנים על מים רבים, שרק פעם ביו-בל, ואולי אף פחות מכך, מטרידה אותם זאגת המחסור במים — עצה-הירדן ועמק בית-שאן, דרכם זורמים שני הנהרות הגדולים — הירדן והירמוק, סלע המחלוקת בין י-ש-ראל לירדן, המזרימים הים רבים שיש בהם כדי לספק צורכי ארץ-ישראל.

הבעייה: ירידת פני המים באפיק שני הנה-רות במידה העולה להקשות על מכונני ה-שיאבה הקיימים את פעולתם התקינה. לצרה זו יש רק תרופה אחת: טיירת הסכר של מי הירדן במקום מוצאו מהכינרת עד למכ-כימום. על מנת לאגור את המים בכינרת ול-הוציאם מדי פעם בפעם כדי הצורך. צעד זה, שפתר את בעיית משקי עמק-הירדן, יצר הששות כבדים יותר למשקי עמק בית-שאן הצפוני, בהם נדרשים מי הירדן בלאו הכי.

המסקנה שהוסקה: הצורך בהיאום פעולות ההשקיה בין שני העמקים הגדולים. שני ה-אזורים פנו לעזרה. את מקומו של חוגי ה-מעגל ימלאו הפעם מהנדסי ה"ל, האומרים לפתור את הבעייה בשיטות מודרניות יותר. לאחרונה ערכו מהנדסים פעולות סקר ו-תוכניות תיאום ועתה מעידים הם כי עלה בידם למצוא פתרון לדבר.

חיפה שום פירסום מיותר

הגינטלמן המרצה ידע על מה הוא מדבר. תלמידי הטכניון החיפאי הקשיבו לו בהת-פעלות: "מהנדס העיר הוא המעצב, למעשה, את דמותה של העיר, קובע את צורתה ה-חיצונית ועליידי כך יוצר את אופיה המיר-חי".

אבא חושי, שאך עלה לראשות העיר ב-תחילת 1951, לא נוכח בהרצאה. לכן לא יכול היה להתפעל ממנה. הוא גם לא התפעל ביותר מן המרצה, מהנדס העיר הגוי האנגלי תומאס ווסטון. כעבור זמן קצר, התפטר: עמדת המפתח היתה חשובה עד למאוד ל-אבא חושי במסע השתלטותו על העיר, והי-אנגלי הנמרץ סירב להכניע לתכתיבו של חושי.

כתובת לכל קבלן. בכסא שהתפנה מיהרו להיאחז שני חושיסטים נאמנים: יוסף כהן* ואבא קרמר. לשניהם לא היה נסיון רב בתכנון ערים; לעומת זאת התמצאו בתכנון מפלגתי.

השלישי שהכריע בין השנים היה עזרא לויק, מהנדס ישראלי שישב 20 שנה כאנג-ליה, שימש שם כמהנדס עיר. כעוזרים על ידו, נקבעו יוסף כהן כמהנדס בניה, ואבא

* ליתר דיוק: 2053 שנה. ** גיבור פרשת המכוננית המשמשת נושא למשפט בינו לבין העולם הזה.

אלמנה צאריקה עבדו מרחבי שרף את עצמו

במסיבת קוקטייל עומדים על הרגלים

ומסתובבים בלי הרף במשך שעותיים בין מספר רב וצפוף של מוזמנים. כדי לעמוד בפני העיפות ולהתגבר על החום אין משקה מרענן ומחזק יותר מאשר ברנדי אקסטרה פיינ "כרמל מזרחי". אם הנך שותה קוניאק "נקי" הוסף לכוסית כמה קוביות קרח. אחרת — מהול אותו שליש קוניאק בשני שליש מים או סודה קרה.

קרמר כמהנדס דרכים. שניהם שימשו כתר בת לכל קבלן שרצה לבנות — בגדר החוק או מחוצה לו.

שוב אותה שאלה. לעזרא לוי, ה' איש שנשא את התואר הרשמי לא פנה איש. אבא חושי לא התראה כמעט עמו, לא שאל בעצתו. לוי היה משולל כל סמכויות עד כי רצו לשלול גם את הכתבנית שלו. הוא חיכה לתוצאות הבחירות העירוניות האחרונות, הסיק את המסקנות: גם הוא התפטר.

נימק המהנדס המאוכזב: "אני רוצה לעבור לעבודה פרטית. הנני אדריכל, מהנדס ומ"הנכנ ערים. אין לי מה לומר על עבודתי ב"עירייה... איני מעוניין בשום פרסום מיותר!" עתה שוב עמדה השאלה בפני שליט חושי-טאן: מי יירש את הכסא — יוסף כהן, אבא קרמר או שוב שלישי שיכריע ביניהם.

טרור

הלב השוגה

כתבי עתוני הערב חידדו את אוזניהם. מבעד לדלת בקעו קולותיהם של שני ה"חוקרים, תשובותיו המבולבלות של הנח"ק. בפנים ישב נחמן קאופמן, שנאסר זה עתה בעוון משלוח מכונית חופת לפסיכולוג שמחה לב. כל מלה יכלה לספק את הכותרת לעתון הערב, להעלות את התפוצה ב"כמה אלפים."

"מדוע שמת פצצה במערכת העולם הזה?" הרעים החוקר הראשי, מפקח ראשון אריאל בקשייב.

"מדוע שמת פצצה בדפוס ישראל?" שאג החוקר השני.

הכתבים לא התמהמהו. הם רצו למערכות תיהם. כעבור שעה צעקו הנערים ברחובות: "נתפס מפוצץ העולם הזה!"

חבליה לפסיכו-לב. אולם החוקרים לא חלמו כלל על אפשרות זו. שאלותיהם היו שיגרתיות, נועדו סתם לדוג דגים בים האפשריות. כל הקשר שנמצא בין נחמן קאופמן לבין העולם הזה היה שקאופמן ה"דה כי הוא שונא את עורך השבועון, אותו אין הוא מכיר כלל.

אהבותיו ושנאותיו של הנאשם הצעיר (24) כבר הובילוהו רחוק. בנעוריו נפרדו הוריו. הועזעוים המשפחתיים הטביעו חותם על רוחו של הצעיר, שגר בצריף בודד בר חוב מרכז מסחרי 94, תל-אביב. הוא ניגש לשמחה לב, טען שאביו רודף אותו. הדוק טור (49) נתן לו מספר עצות מבוססות על תורתו הפרטית, מנאיוס*. בדמינוגו הד עשיר של קאופמן, תפס פסיכולג מיד את מקומו של אביו. הוא החל משגר לו מכ"תבי איום, שנמסרו למשטרה.

הכרת כתב-היד הצילה את לב השבוע. כ"שהודיע לו משרד-הדואר שהגיעה עכורו חבילה גדולה מכדי להכניסה לתיבת-הדואר, ניגש לב למשרד, נטל את החבילה, הרגיש בדמיון האותיות. מנהל הדואר קרא למש"טרה, המומחים פירקו את המיטען.

מדוע ניסה קאופמן להתנקש בחייו? ללב הייתה תשובה מוכנה: "מדוע התנקשו ב"חייו של (הנשיא אברהם) לינקולן?..."

דרכי אדם

סלע המחלוקת

אורחים רבים נטלו לידם את שטרות ה"כסף החדשים, מהרו לעקם את חוטמם. כולם נדהמו מצורתם. אדם אחד לא הסתפק בכך. הוא לא הסתכל בקנקן, אלא במה שכתוב בו.

מעולם לא היה הרופא ההרצליני ד"ר יוסף אבן-אודם (רובנישטיין) רודף בצע. אולם היה זה האדם בעל ההתעניינות הגדולה ביותר במטבע של מדינת ישראל. חמש שנים מחייו הקדיש אבן-אודם (84) למלחמה נטר-שה במטבע הקיים.

דינר, זון, כיכר. טוען אבן-אודם: השם הנוכח למטבע הישראלי הוא סלע, לא ל"השם החדש."

* על סם מן המדבר. לב טוען שכל אדם אנכי מטבעו, חייב ללמוד שאינו מוכרז העולם, לעשות זאת בעזרת המזון הרחני מו.

** שנרצח מיד אחרי מלחמת-האזרחים האמריקאית בתא של תיאטרון, על-ידי מטורף בשם יוניוס ברוטוס בות.

במדינה

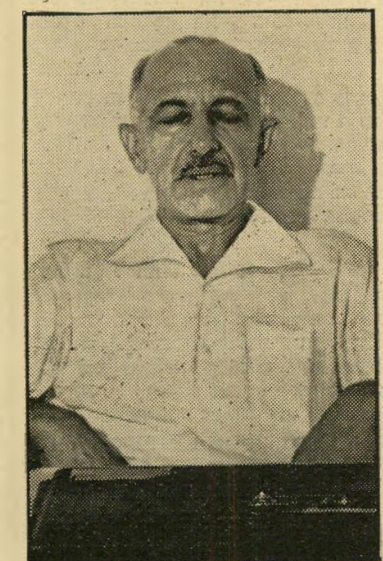
רה. שיא הגיחוך הוא החלפת שם המיל דווקא לשם התנכ"י "פרוטה". דין לירה כדין מיל, דין סלע כדין פרוטה.

אולם לא על הסלע לבד עומדת מלחמתו של אבן-אודם. הוא קבע שמות לכל מיני המטבעות: אלף פרוטה — סלע, חמש מאות פרוטה — שקל, מאתיים ותמישיים פרוטה — בקע, מאה פרוטה — דינר, חמישים פרוטה — זון, עשרים וחמש פרוטה — גירה, עשר פרוטה — אגורה, חמש פרוטה — מעה, וכן: ארבעה סלעים — פרס, עשרה סלעים — מנה, חמשים סלעים ככר, מאה סלעים ככריים.

בינתיים, מתבטא היחס היחידי שבין ד"ר אבן-אודם למטבע, בסכום העצום (מאות סלעים) שעלו לו המברקים, המכתבים וה"חוזרים ששיגר לועד הלשון, לסייעות הכ"ט, לנשיא המדינה ולאחרים. תקותו נכ"זבה משהוצאו השטרות החדשים (העולם הזה 930). ד"ר אבן-אודם נטל את השטרות בן חצי לירה, קרע אותם לגזרים, שיגר אותם עם מכתב מנומק אל נשיא המדינה. כעבור ימים אחדים קיבל אבן-אודם תשובה מנומסת בלית אוטו שטר ששקיעו מוד"בקים זה לזה בניר דבק שקוף.

עדים מעניינים מאד. אבן-אודם לא נכנע. נטל שטר של עשר לירות, קרעו שוב לגזרים ושלח הפעם כמה מכתבים: לנשיא-המדינה, לראש-המשלה ולנציג ה"בנק הלאומי. לכל מכתב צירף קרע של ה"שטר.

גם הפעם נשאר אבן-אודם בודד במרומי שן הסלע. אמר: "אני מצטער שלא שלחתי

מוזען מכונית-תופת לב למה לינקולן?

עוד קרע לאיש-נוסף — היועץ המשפטי, חיים כהן. לו לא היתה כל ברירה אלא ל"העמידני לדין", וזה בדיוק מה שאני רוצה, כי אני אקרא לעדים מעניינים מאד!"

ים אונית המסתורין

השם א"ק אברהם גרץ מעלה חיוך וזוהי על שפתי הימאים והתקינים. מזל-ביש רודף אחרי האניה כמו שחפים. הפלגתה האחרונה לא היתה יוצאת מכלל זה.

הפלגתה של אברהם גרץ לפני חודשיים לארצות-הברית היתה רק תוספת קטנה ל"שורה ארוכה של הרפתקאות הקשורות ב"שמה של אונייה זו. כשכבר עמדה האר"נייה להעלות את העוגן נתקבלה הודעה מ"איגוד הימאים שהאונייה לא תפליג, כל עוד לא יערכו בה תיקונים יסודיים בתאי הצוות.

מנהלי שוהם נהלה, החלו בשידולים ר"באמצעי-השכנוע המקובלים, עד אשר לפני חצות אישר האיגוד את ההפלגה, כשבידו הבטחה מפורשת בכתב כי כל מה שלא בוצע

* קריעת שטר היא עבירה על החוק, כי חיסול המטבע עלול לגרום לשינוי במחזור מבלי שהשלטונות ירגישו בכך.

ייעשה בנמל הראשון לחנייה. העוגן הורם, והחל מעשה כחד-גדיא.

האניה עגנה בחיפה. בקפריסין, לא היו הדברים בנמצא. בליסבון, לא נמצאו הדברים בשוק. בארצות-הברית — הוזמנו מיד דודימים לצוות, נקבעו תיקוני חלונות, מקרר מים ועוד. אלא שבאורח מסתורי, לא הגיעו ההזמנות לתעודתן, התיקונים לא בוצעו. הגרץ הפנתה את חרטומה ב"180 מעלות, חזרה בדרכה לחיפה.

רק עתה ניתנו חגורות-ההצלה לאנשי ה"צוות. יומיים בלבד לפני שהגיעה האוניה לחיפה סודרו לגלגלי ההצלה. סירות ה"צלה נבדקו ונמצאו בלתי-ראויים לשימוש. כמורגל בכל הפלגה של א"ק גרץ, נפצעו גם הפעם שלושה מאנשי הצוות.

הימאים החליטו שהדבר נמאס, תבעו ת"ק ונתמנו ותשלום מלא בעד שעות גר"ספוט. השבוע יתקיימו בירורים בין איגוד הימאים לבין חברת שוהם על כל מה שהוב"טח ולא קויים. התרגש אחד הימאים: "גם לכל חוסר-גבול יש גבול!" אולם הפקידים שעל החוף ניהמו את אנשי הצוות: "אונייה ישנה ורועה לעולם לא תסבע!"

פשעים

ללא כיסוי

מעולם לא עמד ליד פתחו של בנק ל"דיסקונט שברחוב פינסקר בתל-אביב כסף כה גדול. כל הפונים החזיקו המחאות כסף שדמו בצורתן ובחתימה הלוועיות שעל גבי הן. היתה זו חתימתו של אדם נעים הליכות שהפך לאחרונה למרכז רכילות בקנה מ"ד רציני.

דיטה, בת אדם. לאחר שניהל במשך שנים את עסקי אחיו המתאגרף (וחי על חשבונו), עלה נחום דמסיץ מדנמרק בשנת 1951. מן קצר לאחר מכן נשא אשה גר"שה, אם לילד, שנראתה לו כבעלת הון ר"קרקעות לרוב. האמת התבררה מאוחר יותר, אך אז כבר היה זה מאוחר.

דמסיץ החל במקח ומכר על קרקעות אלה, עבר לעסקות סרטים, על רקע של שיחרור ממס הכנסה, וניצל את מעמדו כ"אזרח זר, שעה שהתחבר אל שני בעלי הון שהביאו ארצה שני סרטים נדירים: "דיטה בת אדם וילדי רחוב. הצלחת הסרטים היתה רבה. דמסיץ לא החמיץ עובדה זו לקבלת הלוואות שונות מבתי-קולנוע רבים בארץ. אחרי הצלחה קולנועית זו החליט לנסות מזלו בארגון קרבות מקצועיים בישראל, התקשר עם המתאגרף האיטלקי אמלטו פאל"צינילי, קיבל אישור התאחדות הספורט, ר"הומין מתאגרף מקצועי אחר, דוד עובד ה"ישראלי, להתמודד עם האיטלקי. למטרה זו קיבל גם הקצבה מהאוצר בסך 400 דולר, שלא שולמו לתעודתם — דמסיץ שילם גם למתאגרף האיטלקי, וגם לאל על במטבע יש"ראלי.

לצרכי מימון הקרב לוהו כספים מת"רות ומאנשים פרטיים. ההמחאות נולו כ"מים מדי יום ביומו היה דמסיץ חותם על עשרות המחאות.

זריזות פפורטאית. התחרות עובד"פאלציניאלי נכשלה כשלוף חרוץ. דמסיץ רצה לצאת קצת מהבוץ על ידי עריכת קרב שני של האיטלקי, הפעם נגד מתאגרף סלוניקאי, סבל ישראלי, המועמד, סלומון ארוך, דרש שש מאות ל"י במזומנים. ידיד תל-אביבי ידוע, שילשל את הסכום לידיו של ארוך. דמסיץ הודה לנדיב נתן לו, כדרכו, המחאה.

התחרויות נסתיימו. עתה בא תורם של האנשים שעמלו כל הומו לקבל את שכרם. כבואם לבנק נאמר לאנשים כי להמחאות אין כיסוי. מיואשים פנו הנושים לבית-ה"משפט, טענו כי הפספורט הדיני יאפשר ל"אישי-הספורט הזריו לעזוב את הארץ. ה"שופט הפקיע את דרכונו. נהג מניית שבא לדרוש את שכרו בסך 60 ל"י, הוסיף ל"דרישתו איומים, קיבל את מקלט הרדיו של דמסיץ.

זירה מקצועית. ארבעה זוגות המת"אגרפים שהופיע בקרבות ראוה לפני הקרב הגדול, זכו גם הם בהמחאות שלא היו מכוסות יותר מאשר דיטה בת אדם בקטע המפורסם של הסרט.

חובותיו של דמסיץ מסתכמים ב"25,000 ל"י בערך. דמסיץ עקר מביתו ברמת-גן אל מקום בלתי-ידוע.

כמו בתחרות-איגרוף בינלאומית, חיכו עתה חובבי-הספורט בנשימה עצורה לחזות כיצד יצא גיבורם המהומם מפינת החבלים.

נסיעה אל הירח

מי מצטרף? על כל פנים המצלמה של פוטו ברנר. יש להכות לצלומים נהדרים ומעניינים. אנו משלמים מחירים עצומים עבור הצלומים ה"ראשונים על הירח. נא להכין את המצלמה.

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוץ 31

קנייתך אל תשכחי את ניקי

מקלון הפלא המוקד הכל

האיכות

היא הקובעת...

ממבט ראשון דומים לכאורה רהי"טי מרפסת מתוצרות שונות, אולם, לאחר הסתכלות מעמיקה יותר (ועוד יותר תוך שימוש), תבחין ביתרונם של רהיטי-מרפסת מתוצרת "עונג". כל רהיט כולל כמות עץ יותר גדולה וחלקיו מחוברים בלחץ מיכני. כן גם פוסל "עונג" כל עץ שאינו ב"100% בוק טהור ואיתן.

המבחר העשיר של דוגמאות "עונג" מאפשר גם לך לרכוש רהיט לפי טעמך ובהתאם לתקציבך. על כן, ליופי חזק ובטחון — רק רהיטי מרפסת "עונג".

"אלה היו בני!"

משפחת כסאר 1940*
מישהו דפק בדלת

תי אלפי לירות בהוצאות ריפוי, הופרכה במשפט שפסק דינו היה: היות והמוכן הפת' לוגי מצא כי ציון כסאר נפטר כתוצאה מגי' דול בחוטי'השדרה, מקרה שאין צה"ל אחראי לו, אין מקום להביעת פיצויים. יש מקום בלי' בד להביעה על הקמת מצבה לנפטר.

החברה לא באה הביתה. החיים ב" בית חזרו למסלולם. אשתי אמנם טרם נרעעה, אולם אני התגברתי על האסון שפקד אותנו. כתר הבכורה בביתנו, עבר עתה לבגנו יוחר אל, שאך לפני שלושה שבועות חגג את יום הולדתו העשרים.

כאחיו הבכור, כן היה גם יחיאל, בצל קור" תה של צפורה, הגנת מרחוב קלישר. אולם ביחיאל התגלו סימני פקחות רבה יותר מא" שר אצל ציון. הוא היה חריף יותר, ומילדות היה "ראש השכונה", בעוד שציון אהב כלי' רכב וטימל במסירות באופניים שקניתי לו. יחיאל, כמו ציון, למד בבית-ספר תחכמוני. כשסיים, עבר ללמוד מכונאות-מטוסים באחד מבסיסי חיל-האוויר. כנראה הרגיש שלא יצד ליה בעבודה זו, לכן פנה לה עורף, עבר לסדנת משטרת-ישראל, ולאחר מכן עבד ב" מוסד דן.

יחיאל היה בחור תוסס מאד. חברתו כלי' לה נצרים ונערות בני גילו. מעולם לא הביא את חברתו הביתה. כנראה שביקר בבתיים יפים יותר, ולכן לא רצה להראות לחבריו את דירתו, המטופלת באחים ובאחיות.

אבטיח למציל. ליחיאל היה שפם, שפמ' פס דקיק ונאה, אותו טיפה בקפדנות יחירה. פעם, בשעת גילוח, גילח שלא במתכוון, חלק משפמו, היה ממש אבל עליו. מאז מות אחיו, נעברה עליו רוחו. כשישבנו "שבועה", לא יכול לשבת בבית, היה מסתו' בכ ברחוב, כשימיני דמעות בעיניו. מדי פעם, בהזכיר מישהו את שם אחיו, היה מורץ ב" בכי. סידרתי אותו בעבודה בבנק הלאומי.

ביום חמישי, יומיים לפני מותו, בא הב" תה מהעבודה, ובידו חבילה. שאלתי אותו מה יש בה? "שום דבר מיוחד" ענה. למעשה היו אלה מצרכי מזון שקנה לו, היות ולמחר רת עמד לצאת לטיול עם חבריו לגליל. לקחתי אותו עמדי לתל-אביב, כדי שיעזור לי בקניות לכבוד שבת. כשהיו ידיו עמוסות, מבלי יכולת להתחזק דבר נוסף, נזכר לפתע שהבטיח למציל הבריכה בגבעת רמב"ם אב" טיה. הוא רץ מיד, קנה שני אבטיחים. בקר' שי הגענו עם כל המשא הביתה.

כמובן, לא שכח, לבקר את שוקה הספר, שיסדר לו את שפמו לקראת היציאה מחר. **קפיצת המוות.** בערב היה אצלנו חברו, יעקב הצנחן. אשתי התחננה לפניו שיספיע על יחיאל לא לנסוע. יעקב ענה: "כל הכיף הוא לנסוע עם 'יחיאל', והשנים העיפו ב" ניהם קריצה רבת משמעות.

חבריו סיפרו לי שיחיאל עלה על סלע, וביקש מיעקב שיצלמו. פעמיים קפץ, ויעקב אמר שלא הצליח לתפוס אותו. יחיאל הסכים וקפץ בשלישית. התמונה הצליחה — אולם יחיאל לא יוכל כבר לראותה.

אליך! הויכוח באותו ערב נגמר, אשתי הגישה לו כוס תה, והוא נרדם. למחרת קם ורצה לחזור לבסיס, למרות התקפת כאבים עזה שתקפה אותו שוב. לא רצינו שיחזור לבסיס, רצינו להזמין הביתה רופא. ציון התנגד, בטענה שהינו חיל, וע' ליו להיבדק על ידי רופא צבאי. הוא חזר לבסיסו וקבל טפול רפואי שכלל מנורה חש' מלית כחולה, לחימום המקום הנפגע. בכל פעם שבא הביתה לישון, היתה אשתי מור' ציאה למחרת את המזרון ליבוש, באשר הוא היה כולו רטוב בצד שרגלו הימנית היתה שוכבה. רגלו לא היתה יציבה, כן הלך שוחח במקצת, טען שיש לו כאבים נוסף על רגלו. גם בחוטי'השדרה.

פצעים בגודל אגרוף. הספר שלו, שוקה, סיפר לי כי בהיותו ישוב פעם על כסא הספרים, הרגיש לראשונה, בשיבתו ה' בלתי יציבה של ציון. כן אמר שוקה, שציון סיפר לו מקרה שארע לו בשעה שנכנס ל' מונית, רצה לסגור את הדלת ולא הבין מדוע אינה נסגרת. מישהו מיושבי המונית העיר לו שרגלו נמצאת בחוץ, ועל כן אין ב" כלתו לסגור את הדלת. בציון החלו להתגלות סימני שיתוק.

המהלה הלכה וגברה, ובינתיים שוחרר מן הצבא נגד רצוננו. היה צורך להכניסו לבית' חולים. הוא הוכנס לבית חולים ביי'נסון, למחלקתו של ד"ר אשכנזי, שם נעשה לו נתוח בחוטי'השדרה. אולם מצבו הלך והורע מיום ליום. לבסוף הועבר לבית פי'נסטון של קרן נכות, ברמות-השבים.

פניתי לגבי' אולגה שמיר, קצינת התגמולים באגף כוח-אדם שבקרית, וביקשתי לעזור

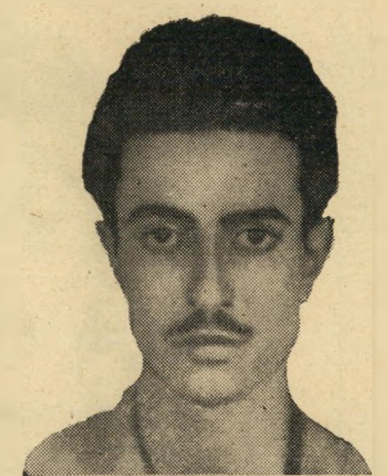

קרנ-שיתוק יחיאל כסאר
התמונה השלישית הצליחה

לי באישפוזו של בני בבית-החולים. תשובתה היתה תמיד מתחמקת. ביום ראשון היתה בחיפה וביום שני בירושלים וחזר חלילה. לא היה באפשרותי לשלם יותר הוצאות הטר' פול, נכנסתי לחובות המעיקים עלי מאוד. במ' קום עבודתי בכנף האמותיקאי, נתקלתי בעזרה רבה, באמת היו לי ידידים שרצו בטובתי. בינתיים שוב הורע מצבו של בני. החלו מופיעים על גופו פצעים בגודל אגרוף. דרש' תי שיעבירוהו לבית-חולים צבאי. הייתי עסוק מאוד בהמצאת תרומות דם לבני, שכה היה זקוק להם. גם כאן עלי להודות על כל העז' רה שהוגשה לי על ידי ידידיו של ציון.

"איפה ציון?" ארבעה ימים לפני פט"י רחו, התחננתו שיעבירו אותו לבית-החולים בתל-השומר, או שישלחו לפחות רופא צבאי כדי לבדוק אותו, אולם נעניתי בשלילה. להי' פך: הוצע לי לקחת אחות מטפלת שתשרת את ציון יומם ולילה — על חשבוננו. מה לא עושה אב למען בנו החולה? לקחתי אחות. ביום ה-13 בדצמבר האחרון הגיעה פרשת יסוריו לקיצה. בני ציון, השיב את נשמתו לאלוהים. כולם הבינו מה קרה, רק יגאל ה' קטן בן ה-4 שאל: "איפה ציון?"
לאחר מותו, פניתי שוב למשרד הביטחון בתביעת תגמולים ומיצויים. טענתי שהשקע'

רוחו היה מרומם. ביום ראשון, קם כרגיל ב" שעה שש בבוקר, וחזר למחנהו. חלפו ימים אחדים ולא שמעתי את צופר מכונתו, שהיה נוהג להשמיע בבואו הביתה. אשתי החלה לגלות סימני דאגה, אך ניהמתיה כי הכל בס' דר, כי הוא שפוט לא יכול לבוא. חלפה שבת, חלף אף יום ראשון, טלפנתי למחנהו לברר היכן הוא, קיבלתי תשובה: איננו. אך באותו יום שטלפנתי, הופיע בני אחרי' הצהריים. לי לא רצה לספר על העבודה ש' ביצע, היחידה שסיפר לה, היתה אשתי מפיה נודע לי כי ציון, היה בסידרת טיולים מייג' עים, וכך, דרך אגב, סיפר אף שבהיותו בסיוור ארוך, ביקשו הוא וחבריו, מעט מים קרים

קרנ-שיתוק ציון כסאר
הרגל נשארה בחוץ

להשיב נפשם. מבוקשם ניתן להם על ידי יהודי בא בימים, שנתן להם מים קרים, בעוד שגופם מזיע ולוהט יתר-על המידה.

הוא בא הביתה נעול נעלי סיוור, שסול' ייתם עשויה קרפ. עשה בבית חזרה כללית — "מחר אנו יוצאים לפעולה חשובה" — אמר ולא מסר כל פרטים נוספים. בעיני צבא היה זהיר מאד, הוא הכיר בגודל האחריות שרכצה עליו, לא הפך את החוק הצבאי: "יד לפה ו"

"אין לי כוח!" בפעולה רץ הרבה, הת' עייף, קיבל לפתע דקירות עזות בצידו הימני של הגוף. מרוב עייפות ומאמץ לא יכול אף בהגיעו לבסיסו לומר את הסיסמה, כמעט ונהרג בידי חבריו לנשק, לולא אחד שהכיר בו בחשכת הלילה. הוא קיבל חופשה קצרה, בא הביתה, ונפל למשכב.

ביום שבא הביתה, היתה אשתי עסוקה ב" קניות בעיר, משבאה הביתה וראתה את ציון שוכב, ברכה אותו בברכת "מול טוב", וה' חלה להטיף לו מוסר על השתוללותו היל' דותית ועל אי זהירותו בצבא.

בקשתו היחידה של ציון בערב זה היתה: "אמא, תני לי מנוחה, אין לי כוח אפילו לדבר

במוצאי שבת שבת שעברה דפק מישהו בד' לח. אשתי, נעמי, פתחה אותה. בפתח עמדו שני שוטרים.

שמעתי את אשתי אומרת: "כן, יחיאל יצא אתמול לטיול בגליל העליון" פתאום עלו מעבר הדלת קולות בכי וצעקות.

יחיאל שלנו טבע בתל-אל-קאדי. רק לפני שמונה חדשים הובלנו לקבורות את בנו הבכור, ציון, שמת אחרי יסורים רבים. עד היום לא החלימה משפחתי מהמכה הנוראה של מותו.

"אל תצא לטיול! די לי באסון אחד. אני פוחדת" כך אמרה אשתי לבנו השני, יחיאל, לפני צאתו לטיול. יחיאל לא חזר. גופתו לא נמצאה.

רסיסי פצצת-הפחדה. קשה להאמין. לא הייתי מעלה על דעתי שיחיאל הפיקח והאחראי ימות בצורה כזאת, כשם שלא חשש' תי כי ציון, הבריאי בגומי ובנפשו ימות ממחלה ביסורים כה רבים, כשהוא בן 22 שנה. תמיד סמכתי על בני, לפני כמה שנים, אחר ציון לבוא הביתה. הוא נכנס כאילו בגניבה. מאז חזר הרבר הרבה פעמים. שמעתי את חבריו מתלחשים: "היום אחרי הצהריים, ב" אותו מקום".

התחלתי לעקוב אחריו וראיתי אותו בחצר בית-הספר ביל', ששימש מקום מפגש ל' אנשי אצ"ל. לא אמרתי לו דבר על כך. ידע' תי שהוא ידע לשמור על עצמו.

אני זוכר ערב אחד, לפני כמה שנים, כש' התנגב ציון הביתה. למחרת ראינו, כצאתו לעבודה, שהוא לובש חולצה אחרת. כשאשתי שאלה אותו, אמר שהחלצה התלכלכה. כע' בור כמה ימים היא מצאה את החולצה. היא היתה מוכתמת בדם. לשאלתנו סיפר לנו כי עבר לחמו ברחבת מוגבר, ולפתע נזרקה פצצת-הפחדה, והוא נפגע מהרסיסים.

ידענו את פשר הרברים, אך לא הופתענו ולא אמרנו דבר. כבר בהיותו בן 13 נשא ציון ורשה בחגיגת הבר-מצווה שלו, שהיתה מלאה התלהבות מחתרית ממש. אף פעם לא התלונן על מחלה או מיחוש.

יוצאים לפעולה חשובה. עוד מיל' דותו השתוקק ציון לצאת להכשרה. אחרי המלחמה יצא עם כמה מחבריו למשק יפתח שבגליל העליון. שם שהה שנה וחצי, עד שבא מועד גיוסו לצה"ל.

הוא עבר את הבדיקות הרפואיות. נקבע לו סוג בריאות כ/ק 2. הוא היה בריא, ער ועליו.

שימש בצבא כנהג וכחבלן. כשהיה בא הביתה בערבים, היה עוזר לאחיותיו הצעיר' רות דחל, בת 17, דליה, בת 14, אתר, בת 13, גילי, בת 10, בהכנת שעוריהן. את בן הקוונים יגאל, בן 4, אהב מאד. היה כאב בבית, דאג לכולם בכנות רבה. כל בני גולדו בארץ — מלבד ציון, שעוד נולד בתירמי. היתה זו שבת, אחת השבתות שבהן בילה יפה בחוג ידידיו, בערב היה במסיבה, מצב

* כושר-קרבי בדרגה שנה.

יחיאל כסאר (קיצוני ימין) וחבריו
סימני דמעות בעיניים

ציון כסאר (שמאל) וזירדו
כתמי דם בחולצה

* יחיאל מימין, ציון משמאל, שניהם חובשים כובעי מצחיה.

ק חדי-המבט שבקרב עולם-הבדווה נשים שברומא הבוינו בהתרויות לציבור הרחב נתגלה המלחמה הפושרת ביום סתיו של אשתקד בלונדון. ב-25 באוקטובר, בפתיחת פסטיבל-הסרטים האיטלקי בתיאטרון סיבולי שעל שפת התמוה, עמדו להציג בפני המלכה 12 כוכבים איטלקיים ובראשן גינה לולוברי גינה, כוכבת הוזהר הידועה והיקרה ביותר באירופה. יפהפיות הביקני הוזהרו על ידי שר הטכס שעליהן להופיע כבקבלת-פנים מלכותית ולא כבלילה בליוו.

נראה היה כי הדבר ילך למישרין. גינה לולוברי גינה ריחפה — טובעת בים התלחשו יות הערצה — לבושת שמלת-משי לבנה, ש למרות צמידותה לגזרה היתה עשויה בצניעות, ותפשה את מקומה בכנף הימנית של נבחרת הכוכבות. אולם, רגעים ספורים לאחר מכן בישת רחש נרגש, שעלה על שפתי העומדים בפתח על מארע בלתי-רגיל: מוקפת קרינולינה זרו עת פנינים הופיעה מלכת הבד הצעירה ביותר של איטליה, סופיה לורן. אנשי הקורפוס הדיפלומטי קפאו למראה שתי עבירות חמורות על תקנות הטכס: בין תלחליה-האודס של בת ה-21 התנוצצ נור — זכות השמורה לבית המלוכה בלבד. נמוך יותר, נתפער מחשוף, שתואר, כפי השבועון הצרפתי פארי-מאז' כמסחרר, אילץ את הג'נטלמן המהוקצע פי לייפי לתלות מבט קופא בחלל הריק.

שחפת לגינה. עיוורון לסופיה

יהיה זו הפעם הראשונה בה קופחה בכר רתה של לולו הגדולה. היתה זה, אפוא, נחמה קלושה לגינה נציגה-משוכבדה בהז מנה בלעדית לסעודה מלכותית. גדול מדי היה קציר נצחונה של לורן שהכה גלים ברחבי רומא עם שובה: "זכיתי לתשואות רבות יותר מגינה! כבשתי את אנגליה ב-24 שעות! עתוני לונדון הדפיסו את תמונותי בגודל העולה על אלה של המלכה!"

לגינה לא היו עוד ספקות: היפהפיה האדמונית בעלת עיני-הירבש, בת "מולדת הסיני-נות" — ככיניו שניתן בשעתו לארץ האודיסאית הנגהרת הטובבת את ניאפולי — יצאה למלחמה בלתי נרתעת לכיבוש כסאה ושרביטה של מלכת הקולנוע של איטליה, אף למעלה מזה — של אירופה כולה. פעולות האיבה החלו.

בהומור הרציני האופייני להם עקבו האיטלקים אחרי פעולות האיבה בשדה-הקרב של הפר-סומה. כמעט מדי שבוע ניטשו התקפות והתי-קפות-נגד. לורן הוומנה לעדלאידע במינכן. ומשנאלצה בשל עומס עבודתה לחתור על ההז מנה, מיהרה לולוברי גינה למינכן לחג לאומי אחר. בהיותה הדבר ללורן חזרה בה מדחייתה וקפצה גם היא למינכן. מיד לאחר שעשתה לורן כנפיים לשמועה כי בסתיו תצויר בידי זאן קוקטו, הזמינה לולו 25 ציירים ממילאנו לאסיפה כללית. כשהודיעה לולו כי תיטול חלק בנושא צדקה למען ילדים חולי-שחפת — נודרוה לורן והצהירה כי תעמיד עצמה לרשות הציירים למטרות צדקה.

רוקרב מחשופים

יד מהרה נוצרו שתי מפלגות סכיב שתי סירונית-הבד: הלולובריגאדיסטים והלור-גרים. הידועה החשובה ביותר מן החזית, שה לורניסטים קיבלוה בתרועת נצחון, אמרה: לולו הציגה דרישה מופרזת — חמשים אחוז מהנסות הסרט השלישי בסידרה של לחט, אהבה ופנסזיה — ובדרישתה זו גרמה לכך שהמפיק, ג'וארדו לומבארדו, הציע את התפי קיד לאנטי-לולו" סופיה לורן. סופיה קיבלה את התפקיד בתנאי שעלילתו תתרחש בעיר מולדתה נאפולי. כך הפכה הברסאליירה של גינה לפיצאולה**** של סופיה. הלורניסטים הגנו את חילוף-המשמרות כנצחון קרבי מכריע והכריזו: הלולובריגדיה הכספיות המחוללות. דוחים את דרישותיה הכספיות המחוללות. גינה שמעה את הבשורה בפאריס. היא נאלצה, אגנם, להודות כי דחתה את הצעתו של לומבארדו לתשלום של 70 מיליון לירטות (כ-210 אלף ל"י), אולם הוסיפה כי ויתרה על התפקיד מתוך שיקולים אמנותיים. בתכסיס הלולוברי-גידי הבדוק — חוככותה היא משפטי דיבה, שאותם היא מנהלת מדי פעם בעשרות —

* בגד ים מטיפוס צרפתי המהווה כיוסי-גוף שאין למטה ממנו.
** מתחרז עם: יופיע תורן.
*** הדוכס מאדינבורג, בעלה של אליזבת השנייה, מלכת בריטניה. שעה שהכוכבא קדה לעומתו בהשתחויה מלכותית.
**** פיצה — שם מאכל נאפוליטאני מפורסם.

סופיה נגד ג'ינה

הקרב בין ההבאריס

אנו נידחם במחשוף, אנו נידחם בעירום! אנו נידחם בחזה, בירכיים ובניתוחים פלאסטיים! אנו נידחם באופנים, במועדוני-לידה ובמכוני-יופי! לעולם לא נכנע! לא צר-ציל חדש הוא שנאם נאום זה — זהה קריאת הקרב של שני הצבאות שנערכו לקרב האחרון על עיר-רומא, בירת האימפריה העירומאית החדשה המתפשטת אז מעבר לגבולות האימפריה הרומאית של ימי קדם. 'לולובריגאדה מול לורנים' — שליטי הצינה-ציטה מוז המורדים העולים. הקרב הנטיש לא יפתים אלא בחיסודו של צבא אחר, השתלטות השני עז היבשת האירופית.

התמררה על ההודעות הסלפניות של העתור-נות, האשימה את העתונאים ב"הודעות בלתי מדויקות" ואת המפיק לומבארדו בהוצאת דיבה. פגיעתו העמוקה של החץ הנשפה בעת ראיון על פרשת לורן, בינה לבין עתונאי מרומא. "אני מאחלת לעצמי דוקרב אתה — על בסיס אמנותי!" התנשמה והתנשפה לולו-בריגידה. כאן, כפי שצינה בסיפוק העתונות האיטלקית, בא המפנה והמלחמה הפושרת הפכה למלחמה החמה.

אפרודיטה שבה לתחייה

יה היה הדוקרב המזור והתריף ביותר שאירע איפעם בתולדות הסרט האירופי. הדוקרב על בסיס אמנותי, אותו ביקשה לולו, לא יכול היה להתבצע בהתחשב ברמת המשחק של השתיים. שתי מלכות-היופי-לשעבר נלחמות זו בזו על בסיס ממשי יותר. "ללורן יש, ללא ספק, נשק מסוכן ויעיל ביותר", אמר מבקר הקולנוע האיטלקי הנודע מינו צ'אודאנה. "בעי-קר כשהמדובר אינו בנשק סודי..."

לאמיתו של דבר, מצוייה בארכיוני עתוני רומא תמונתה של הנאפוליטאנית היפה, שאינה מכוסה יותר מתמונת-הלוח הידועה של מרלין ("לבושי היחיד היה הרדיו") מוגרו. הכריזה חברת הסרטים האיטלקית לוקס: "מי שרואה את לורן, רואה את אפרודיטה". אחד מעתוני צרפת כתב: "בפניה של סופיה משתקפות כל 24 שעות היממה — ובעיניה משתקפת שעת חצות". "סודי", אומרת לורן, "הריהן מותני החטובות."

תמונה אחרת של לורן אילצה את עורך העתון האיטלקי כרוניק להגן על עצמו בפני בית-המשפט. הוא פרסם את התמונה על עמוד שלם תחת הכותרת: "מתנה מסופיה לורן". השופט מצא בתמונת סופיה פגיעה במוסר. לא סיעה לנאסה הודעת הצלם, שטען כי מלבושה של סופיה היה מושלם. עורך-העתון נקנס ב-70 אלף לירטות.

למרות זאת, מסיפה לורן להעמיד את עצמה בפני עדשות הצלמים במצבים בלתי-מקובלים ביותר, כך שהדוקרב בין מלכות הבד מתפתח יותר ויותר למרוץ גרוטסקי מטרתו היא הפוזה הנודעת והסנטימטר החשפני ביותר. בה בשעה שעל גינה מוטל לסמוך על שיפוטה העצמי, הרי לצינה של סופיה ניצב ראש מטה מצויין — אמה, המתכננת מראש כל תמרון תכסיסי, בעזרת נסיונה העשיר.

החסיך הנברי הלאומי

יצמד הלורני — האם והבת — אינו צוות נדיר בעיר הסרטים הרומאית צינה-ציטה. "האמהות עושות להן את הקריירה", כותבת העתונאית השווייצית אדית גלור על יפהפיות הבד שברומא, "חלק מהאמהות האיר-טלקיות, שניהלו עד כה את משק ביתן בהצנע אם גם בשביעות רצון, שואפות להביא את בנותיהן — שהן, לרוב, יפות וחטובות — אל עולם הבד. הסרט הפך לתמצית התשוקה הנשית, והאמניספציה שהחלה לאחר מלחמת העולם האחרונה פותחת לבנות פתח לחלום על היותן כיכבות מפורסמות בעולם כולו."

הראי עוזר להבליט את יתרונותיה המזדקרים של סוקיקולוגיה-לאוארלורן. היקף החזה — 96,52 סנטימטר

הסרט האיטלקי הוא כבואה להפכה החיים של החברה האיטלקית. מאות היה הגבר האיטלקי הנציג הבלעדי וה של העם בענייני אהבה. דבר זה נבע ת הפטריארכאלית החמורה בארצות וניות וגם מההתפתחות ההיסטורית: הלאומית שדוכאה במשך 1500 שנה רמנים, צרפתים וספרדים חיפשה מוצא. וקטן, כפי שמציין העתון מונדו, גרם גליטמו וציונאלה, שפירושו: התסבך ללאומי. בספרו הגינטמן האמיתי כותב האיטלקי ג'ובאני אנסאלדו (שכינורו רנוה): "איטלקים רבים, בעוברים את ארצם נתקפים בשגעון כאלו כל הגשים להם מזה זמן רב... ומשלחים בהן, מביטי תשוקה בלתי מרוכנת." הסמל מוחש של האימפריאליזם האירופי היה ולאגטינו — הגבר היפה ביותר

בני נאפולי שרקו

ההאיטלקיות, שגדלה במסגרת ר חברתי קשות, אשר שמירת בחוליה הנשואין היתה לחוק, לא יכולה היתה. היתה זו תקופת ה"אכספורט הבלוג" זריה טואנסון, מארליין דיטריך וגראטה דפהפיות מאמריקה, גרמניה וסקנדינביה, מיות הנשיות האידיאליות של עולם

שנות המלחמה ולאחריה, כאשר מאות לים אמריקאים זרמו לאיטליה ודחפו צאים של קאזאנובה לנסיגה מביישת ל כיבוש הנשים שלהם עצמם, החלה של שנים רבות האמנסיפציה של האשה ת. לתעשיית הסרטים, הביא השינוי מלכות-היופי. כל דוכן לבחירת מלכת קרש קפיצה לעולם הגדול, והקריירה ה לורן מדימה מהפכה זו שהתחוללה ור אחד.

פני 22 שנה זכתה אמה של סופיה מילדה וילאני, בפרס השני בעת תחרות כפילה לגראשה גרבו. הוצעה לה נסיעה וכפסע היה בינה לבין התגשמות להפוך לשחקנית. אולם אז עוד היה הפילמאית משהו מפוקפק. ארוסה לדה העמידה בחריפות בפני הברירה, תרה על העולם הנוצץ. לכן, כשאמא מכוננת היום את הקריירה של סופיה בקות ובצמידות למטרה שאינה יודעת ג בולת, אפשר לראות בכך נקם ושלם שהחמיצה בנעוריה.

מספרת על הקריירה שלה באוטוביוגרף הופיעה זה לא כבר: "גולדתי ב'1934, הנדס זיא. אבן, ריקארדו סקיקולונה, מהנדס זא. בחר לי את השם סופיה. לאוניו גם סופיה סקיקולונה כצליל עליו ומלא." זה מודה בת 21 בדברים רבים, דולגת ז ומעלימה אחרים. סופיה גדלה בתנאי יעים ביותר, פחותים מאלה שנוהגים "מסודרים". הוריה הניאפוליים גידלוה פועלים פוצואולי. אבא ריקארדו סקר — שם שצילצולו מנוחך במקצת — מהנדס אלא בעל מלאכה. אמה, רר

פנים אל פנים — או, ליתר דיוק, חזה מול חזה — כך נטוש הקרב בין גינה האלוהית (תמונה מימין) לבין סופיה התוקפנית, הנראית בתמונה.

למעלה כשהיא לבושה בכותונת הלילה החביבה שלה, על השטיח, בחדר האורחים המפואר של דירתה המודרנית והמרוחת ברומא. הכל, אני מתכוונת לכל." שוב גרמה תחרות יופי למפנה. ב'1950 נטלה סופיה חלק בתחרות שהקפיצה את סילבאנה מנגאנו, סילבאנה פמי פניני וגיינה לולובריגידה לקריירה הגדולה. היתה זו התחרות לבחירת מיס רומא. סופיה זכתה אמנם שוב בפרס השני, אך אותו ערב טמן בחובו היכרות גורלית: סופיה הוצגה בפני המפיק קארלו פונטי שהסריט בשיתוף עם בעלה של סילבאנה מנגאנו, פונטי דה לאורגטיס, את האורז המד ושהינו אחד מייצגי רני הסרטים הפעילים ביותר ברומא. פונטי מיהר לעשות את אשר עושים רבים ממפיקי הסרטים כשמציגים בפניהם סירוגית מסוגה של סופיה: הוא הזמינה לארוחת-ערב. תוצאת ההיכרות הקרובה היתה: תפקיד קטן לסופיה — כוונה — בסרטו של פונטי מסחר בנשים. סופיה היתה חייבת בהמשך הזמן תודות רבות לאותו מפיק, אך לא פחות ממנו — לשני צלמים גרמניים שהיו ראשונים שהנציחוה בתצלומים ודאגו לפרסומה.

השם מפוקפק למדי

יו עוד הזמנות וארוחות-ערב, אולם ללא תפקידים. למרות זאת לא אמרו סופיה ואמה נואש מעולם הגברים. הבעייה היחידה היתה להתגבר מבחינה כלכלית על תקופת השפל. אמא וילאני נזכרה כי בזמנו היתה קו ראת רומנים זולים שבועונים, שסחררו את העוזרות האיטלקיות שידעו פחות אי יותר לקרוא. אם בשדה הסרטים לא החלו הדברים ללכת למישורין — צריך להתנסות בדרך הרוי מאנים המצולמים. ואומנם, שם הצליחה סופיה מיד. צילומי סופיה לאזארן — כך כינתה את עצמה עתה — הופיעו בשני שבועונים (גם גינה לולובריגידה התמכרה לפני הקריירה הפילמאית שלה כמודל לרומאנים המצולמים הללו).

אין כמעט ברומא במאי שעל חדר ההמתנה שלו לא שמה סופיה מצור. עקשנותה נשאה פרי: היא זכתה, בתפקיד ראשי בסרטון טלוויזי ערך, בו ניתן לה להפגין בפעם הראשונה את כשרונותיה בריקוד.

כבר בתפקידה הבא זכתה לפופולאריות. לסרט הדוקומנטארי אפריקה מתחת לים חיפשה חברת פניקס אסתר ויליאמס איטלקית. הלא-שחינית סופיה לאזארן, ידעה כי עולם הסרטים עומד בחציו על הבלוף. על השאלה: "היודעת את שחיתת חתירה?" ענתה בהגומה האופיינית למקצוע: "כמו אלופת אולימפיאדה."

היא זכתה בחוזה, ובחריצות העקשנית שציננה את מאמציה עד כאן, למדה את תורת השחיה ב'15 יום. השם לאזארן נראה לבימאי מפוקפק

יפות לרוב ניסו את כוחן בסרטים. כרי שלא להשאירה בודדה מול פגעי הבד, עברתי אתה ועם אחותה הצעירה לרומא. מודרכת עליידי אמה התחילה סופיה בהסתערותה על עולם הבדר והגברים ברומא.

בצינוח צייטה שברומא הסריט הבמאי מרוויץ להררי את סרט הענק שלו קורואדיס בשביל חברת מטרופולטן-מאיר. לבושת סודר, שדיבר בכל השפות, כרכרה סופיה במסדרון משרד הקבלה. היא נתקבלה כסטאטיסטית. שכרה: 75 ל"י. אולם גם ההיכרות מקרוב עם אנשי הבד התפתחה לא כפי שתארה לעצמה סופיה, למרות שזכתה עד מהרה בתפקיד קטן של נערת המיון בסרט היה זה הוא, כן כן.

לשתי האחיות סקיקולונה היתה רומא לפי שעה אכזבה קשה. בתחילה היו פני הדברים בקו ירידה תלולה: היה עליהן להחליף ללא הרף את מקום מגוריהן ותמיד היו שרויות בדוחק כספי. לעתים קרובות ביקרו במועדוני לילה על מנת לקשור קשרים שהיו עשויים להועיל בסרטים. היתה זו התקופה בה הכירה לורן בנוסחת ההצלחה של השחקניות האיטלי קיית אליאונורה רוסיידרגו: "בשביל הקריירה שלי, הייתי מוכנה להקריב הכל. וכשאני אומרת

מילדה וילאני, מעולם לא היתה נשואה, אך למרות זאת הרתה לארוסה וילדה שתי בנות: סופיה ואחותה הצעירה ממנה בשנתיים, מריה. בתחילת 1949 הופיעה בעתון נאפולאי מודעה שהיתה תמרור ראשון בקריירה של סופיה. המודעה הכריזה על תחרות יופי ובחירת נסיכת-הים במועדון העתונאים בנאפולי. בשמלת ערב אדירת מחשוף, שנתפרה בחפזון על-ידי סבתא, אמא ודודות, העמידה עצמה סופיה בפני חבר השופטים וזכתה בפרס השני. הנאפולאים שרקו, זעקו והשתוללו — הם רצו לראות את סופיה, בעלת חזה-המידות, זוכה בנצחון. בפעם הראשונה בחייה הצעירים של סופיה סקיקולונה נדרשה התערבות המשטרה.

אל המסחר בנשים

מ אז אותו יום השתנה בי משהו, ציינה "מ" סגנית-נסיכת-הים. על האם צלחה הרוח: סיפיה תעשה קריירה על הבד.

"בת 16 היתה סופיה מיס-אלגנצה", מספרת אמה, "ומאותו רגע ידעתי שהיא תגשים את חלומי שלי. היה זה קרב קשה, כי נערת

בחדר האמבטיה סורקת סופיה באצבעותיה את שער, מבליטה בהזדמנות זו שהיא מצטיינת בכל המידות הטובות — 60,92 סנטימטרים מקסימם במותן, 96,52 סנטימטרים מרהיבי-עיני באגן.

"אמידה, שום אלוהים", הסרט שהוכיח ליריבי לורן כי גם היא שוט.

למדי בגלל 17 הרומנים המצוירים שהיו קשורים בו, החליט כי מכאן תקרא סופיה סקיקולונה לאזארו בשם הנורדי הצנוע: סופיה לורן. אנשי הפרסומת של החברה המציאו ללא כל קושי את השם הנורבני המתאים.

הסרט קצר התהילה, כתב עתון קולנוע צרפתי, אפילו החובבים המושבעים ביותר של החיות התתיימיות שקעו בחלומות לוחטים בעטיו של בגד הים המגרה של סופיה. בבוקר שלאחר הפרימירה הפכה הלורן למפורסמת. על הכוכבים האחרים היה להצטופף ולפנות מקום: אליל חדש עלה על אוטובוס התהילה.

בתפקיד הראשי הבא — בהסרטה המלודרמטית של אאיה — זכתה כבר סופיה בשכר של מיליון לירטות ועלתה בכך למקום החמישי בסולם העדיפויות הקולנועיות של מלכות היופי אחרי:

- ג'ינה לולובריג'ידה, מיס רומא 1949.
- סילבאנה מנגאנו, מיס רומא 1946.
- סילבאנה פאמפניני, סגנית מיס איטליה 1946.
- לוצ'יה בונה, מיס איטליה 1948.

תעשיית הסרטים האיטלקית מסוגלת לשלם לכוכביה את השכר הגבוה ביותר באירופה. ג'ינה לולובריג'ידה,

המועמדת לשלטון היבשת האירופית, סופיה, היא רווקה בת 21, גובהה 1,72 מטר. הקהל הישראלי יעמוד על כך בשעת הצגת הסרט שלה קליאופטרה, שבא לארץ.

למשל, דורשת ומקבלת 262 אלף לירות לפרט. סופיה לורן מקבלת 157 אלף לירות והשחקן המעולה ויטוריו דה-סיקה מקבל בעד כל יום-הסרטה 13 אלף לירות.

אם משכורות אלה הן בקנה מידה אמריקאי — אין פלא, אפוא, כי אליהבד הרומאים מחקים גם את אורח החיים הקליפורני. איבון סנטון, למשל, בנתה באחד מפרברי רומא וילה חדשה בסגנון הראנץ' ובה חדר מגורים בעל ממדי אולם שקירות הנוכחית שלו מכוסים טפטים יקרים. לאמאדאן נוארי, הארוול פלין האיטלקי, יש ברומא דירה בת 20 חדר מלאת עתיקות יקרות-ערך ועל שפת הים הטירני וילה ובה אולם ריקודים, מטוח לקליעה למטרה, מגרש טניס ומגרש כדורגל. בלתי נגועים לחלוטין בוירוס הקליפורני הריהם בני הזוג הנשוי לולובריג'ידה-סקופפי שגם בלארזכי מרננים אחריהם ברומא כי יש להם תשוקה אחת ויחידה: החסכון.

גם בבחירת החומר נגרת צ'ינה צ'יטה יותר ויותר אחרי המתכונים של היליוד. התקופה האמנותית של הנאיריאליזם והנאוורויזם על סרטיה שזכו בפרסים, כגון: רומא עיר פרוזה, גונבי האופים, מצחצחי הנעלים ואומברטו ד. — חלפה לחלוטין. בהצגות הענק, כדוגמת אודיסאוס ואיטלה מתחרה רומא באמריקאים בנשקם הם. יתרון גדול נוסף נזקף לזכות האיטלקים: החברות הקטנות שלהם אינן עמוסות מנגנונים מסורבלים כדוגמת מפעלי הענק האמריקאיים.

הסתערות בכל החיחות

ינתיים הכינה ברומא סופיה לורן את הסתערותה. ה' עתון הצרפתי סינמונד עקב בקפדנות אחרי הקרבות הראשונים בציינו: "לראשונה יצאה להתקפה על סילבאנה פאמפניני, שהתפרסמה בתפקידים ראשיים בסרטים סטריים

ואירוטיים כמו או. קיי. נרון. סופיה לורן ביצעה את לילה אחד עם קליאופטרה והיכתה את פאמפניני בנשקה שלה. המטרה הבאה היתה סילבאנה מנגאנו. סופיה שיחקה את בת הנזר — גוסט חדש של האנדר המר — ומי שראה אותה בכך שכח את מנגאנו, ואו התחילה סופיה במצור על לולובריג'ידה הגדולה.

אבירי הסרטים האיטלקי, המומחה לנשים ומטפח הכשרונות ויטוריו דה-סיקה, שגם לולו חיבת לו את פרסומה כשחקנית בגלל לחם אהבה ופנטזיה, עקב בעירנות אחרי התקדמותה של הנאפוליטאנית הצעירה. הוא הפך לבן-בריתה הטוב ביותר. היא קיבלה מידי תפקיד כסרטי הוזהב של נאפולי, ולאחר מכן, את התפקיד הנשי הראשי בשתי הקומדיות: ב'סיון הונוס וחבל שאת מנוולת. לסרטים היתה הצלחת קופה גדולה. סופיה לורן היכיתה — כתמיד — כי אינה אלא שחקנית בינונית, אך הצליחה — כתמיד — להגיש את הבינוני בצורה מרתקת מאד.

כתוצאה מלימודי היגוי והבעה בלתי מוסקים, זכתה סופיה לזכ שהבמאים נתנו לה להשמיע כמו פיה את תפקידיה. היה לה הישג גדול לעומת לולובריג'ידה, שעליה כתב זה לא כבר מבקר איטלקי בעתון סוטי: "עכשיו, סוף-סוף, יכולה היא להתבטא אפילו באיטלקית." כי עד אז היתה שמתה של לולו דיאלקט של עגלונים, שבמרחק 20 קילומטר מרומא כבר אין מבינים אותו, ואינו מתאים בשל כך לחלוטין לסרטים. לולו, כמלכות-בד אחרות — אלידה ואלי, אנה מריה פרוו, פייר אנג'לי, סילבאנה מנגאנו, לוצ'יה בונה וקווסה גראקו — שכל אוצר הדיבור שלהן (וגם ההשכלה) הינו דיאלקט מקומי מובהק, דורשת סינכרוניזציה מאוחרת. "שחקנית באיטליה", אומרת אמרת-כנף רומאית, "זקוקה רק לשתי צורות ביטוי: אופקית ואנכית."

האב לא שילם מזונות

מ' אז סרטה חבל שאת מנוולת מוצפת לורן בהזמנות. מגרמניה, צרפת והוליווד באו הצעות מחניפות מאד. אבל אמה — שהפכה לא למנהלת פרסומת בעלת רעיונות לבד, אלא גם לסיננת ערמומית — שומרת בחומרה יתירה על בריאותה של "הבת היקרה". על סופיה להשתתף רק בשלושה סרטים בשנה, קבעה אמה וילאני, עליה הועלתה את ערכה עוד יותר.

הצלחתה המסחררת השפיעה גם על חיי המשפחה. בחדשים האחרונים בישרו העיתונים לא רק על סרטיה, אלא גם על ניהול משמש משעשע בו סובכה סופיה שלא מרצונה. הפעם לא היה מדובר בצילומים מפוקפקים, אלא באביה.

כשנפרד לפני שנים ריקארדו סקיקולונה מרומילדה וילאני הכיר הוא בשתי הבנות סופיה ומריה כנותיו והתחייב לשלם סכום צנוע לזמנותיהן. מאוחר הרבה יותר, משסופיה זכתה בשכר-כוכבים חשב האב שיוכל להתחמק מתשלום דמי המזונות. אבל "המפקדת" — כפי שמכנה סופיה את אמה — לא היססה מלהביא את הפרשה לבית-הדין. פסק-הדין קבע שלושה חדשי מאסר לאבא סקיקולונה.

ברם, עונש המאסר לא יכול היה לגרוע מהחיבה שרחש אבא סקיקולונה למשפחתו. "מסיבות סנטימנטאליות גרידא" רצה הוא להזור אל בנותיו והתגרש מאשתו נלה, שנחפזה במהירות הבזק והוציאה לאור ספר בשם: תהילתה של סופיה הרטה את אושרי.

לאחר תהליך בלתי-נעים זה נחוסף משפט שני: נלה סקי-קולונה הוציאה, בכיכול, דיבה על אחותה של סופיה.

אולם, המריבות המשפחתיות האלה לא היה בהן כדי למוטט את תהילתה של הלורן, עד היום הכזיבה את מעריציה רק בנקודה אחת: טרם הופיעו רמזי קל שבקלים או שמועה קלושה ביותר בעניני אירושין. "להתחתן? עכשיו, בפיסגת ההצלחה? הרי לא השתגענו!" מודעזעות האם והבת כש מפנים אליהן העתונאים שאלה זו. "נשואים ומשפחה — עוד חזון למועד." על כל פנים, שתיהן תמימות דעים כי הדבר לא ייעשה כל עוד לא תחוסל לולו.

האשה היפה ביותר בעולם

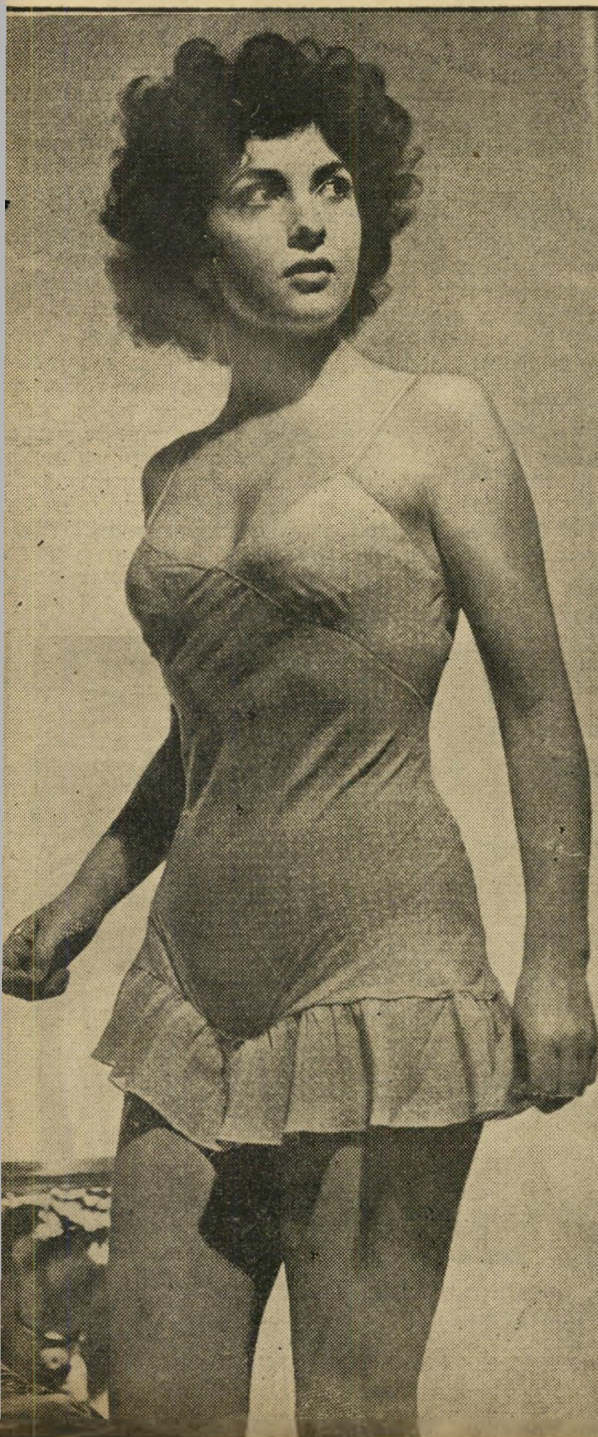
סיכויים נראים טובים. הלורניסטים מאמינים שגינה לולובריג'ידה — בביקוריה אצל איינהואר ופרון, נשיא צרפת ובית-המלוכה האנגלי — עברה את פסגת הצלחתה. הם משוכנעים שהלורן חיבת לנצח ולו רק בגלל תעודת לידתה המאוחרת בשש שנים מזו של ג'ינה.

קרבות הפרסומת והסרטים הבאים עשויים להביא להכרעה. גם בסרטה החדש, הטוחנת היפה, משמשת הלורן זו הפעם הרביעית כשותפתו של ויטוריו דה-סיקה. שיפוטי של "הסניור הגדול של הסרט האיטלקי" היה תמיד בעל חשיבות. כאשר ב-1953 ביצע עם לולובריג'ידה את לחם אהבה ופנטזיה אמר אודותיה: "אשה מקסימה ושחקנית מצויינת." כשעשה את ההמשך השלישי של סדרת לחם אהבה עם הלורן, אמר על שותפתו החדשה: "שחקנית מצויינת ואשה מקסימה."

"עוד מאמץ קטן עוד שנים או שלושה סרטים" מודיע ממקום המרוץ ברומא עתון הקולנוע סינה רולטיון. "עשויים להביא לסופיה לורן את הנצחון המכריע על ג'ינה לולובריג'ידה." אך הלולו הכינה בינתיים, לשם הגנתה, מכת-נגד חזקה. היא עסוקה עתה בסרט ששמו נועד לתת גושפנקה לבעלותה על כסה-המלכות למשך השנים הבאות. שמו: האשה היפה ביותר בעולם.

הקיסרית של האימפריה העירונית החדשה, ג'ינה לולו-ברייג'ידה-סקופפי (למעלה ולמטה), נועצת מבט זועם באויבי תה, הצעירה ממנה בשש שנים. בעוד פרשנים צבאיים מודיעים כי חיל-החלוץ של הכוח הלורני כבר מתחיל לסכך את בטחונם של משלטי הלולובריאדה, מתכנן הרמטכ"ל-הבעל מילקו סקו-פיץ' מכה נגדית במטרה לבסס את ג'ינה כאשה היפה בעולם.

הורו

מונקי ביזנס

השודדים היו חצופים. הם התפרצו ל- ביתו של חבר הפרלמנט בניידלה, לקחו עמם ספרים, תיקים, בגדים ומזונות. באר- תו זמן הוצפה המשטרה בתלונות דומות - שורה שלמה של נציגי מפלגת הקונגרס הת- לונגו על מעשי-שוד חצופים דומים.

לשיא הגיעה החצופה כשפרצו השודדים לבית-חולים, הרסו את חדר-הניתוח, לעי- ני הרופאים הנדהמים שלא העזו להתנגד.

הקרב בכריכה. ייתכן והמשטרה הי- תה מתגברת חיש מהר על הכנופיה, לו היה המדובר בשודדים מגזע בני-אדם. אך לם השודדים שהטילו השנה היתם על הר- דו השתייכו לשלב מוקדם יותר של ההת- פתחות הביולוגית. הם היו קופים. נגדם קצרה די המשטרה מלהושיע.

באחד הימים פרץ קרב אמיתי בין חברי מועדון אודונאטס האלגנטי בקאלקוטה, לבין חבורה של קופים שפרצה לאור היום לתוך בריכת-השחיה. הקופים קפצו למים, הש- תעשעו כאחת-נפשם והסתלקו. כעבור ימים מעטים בלבד חזרו. שוב לא היתה ברי- רה: הנהלת המועדון כרתה הסכם גינטלמי עם הקופים, הרשתה להם להתרחץ בכריכה בכל יום שלישי בשבוע.

רוויזיה על דארווין. אם חייכו חב- ריה-המשלה בסתר למשמע המאורע, עבר להם החיוך היש-מהר. כי בחודש האחרון נאלצו לדחות טכס ממשלתי חשוב, אחרי שהקופים פרצו למשרד ממשלתי, נגבו מיסמ- כים חיוניים.

גרם לכל הצרה ריבוי טבעי עצום של הקופים ברחבי הודו. מדינת אוטאר-פראדש בלבד מאוכלסת עתה 50 מיליון קופים, לעומת 63 מיליון תושבים אנושיים.

אי-אפשר היה להשמיד את הקופים, כי בעיני הודים רבים ראוי הקוף להערצה דתית. לכן דנה הממשלה בתכנית אחרת: לייצא את הקופים לארצות-הברית, הנזקקה למספר גדול לשם ייצור תרכיבים.

החודש נעלמה גם תקווה זו. בהודו נודע כי האדמירל שטראוס, ראש ועדת האטום

גרמניה

תחיית המתים

אלמנת המלחמה לינה אגרס לא האמינה למשמע אוניה. "השמעת, גברת אגרס, כי בעלך חוזר?" שאלה שכנתה. הבעל, אוטו אגרס, נפל בחזית הרוסית בשנת 1943. השכנה עמדה על שלה. בהעדרה של לינה, ביקרה בדירתה גיטתה, הודיעה שהבעל הר- פיע. "דברים כאלה קורים!" סיכמה באדישות השכנה.

כשגיא מטורפת-למחצה רצה הגברת אג- רס לגיטתה, הבעל לא היה שם. הודיעה הגי- טת: מששמע הבעל כי לינה מבלה עם גב- רים אחרים, הסתלק ונעלם. אולי הצטרף ל- גיון-הזרים הצרפתי.

שדוש שנים. לינה אגרס נפלה למשכב. קרוביה פתחו בחיפושים קדחתניים, תקרו בצלב-האדום, בממשלה, בארגון השבויים. איש לא שמע על אוטו אגרס. לבסוף פנו למשטרה הפלילית.

החוקרים התגייסו לפיענוח התעלומה. אח- רי מאמץ עליון שברו את הגיטה: היא הוד- תה שהכל היה מעשה-קונדס. חוק מזה רצ- תה ללמד את לינה לקח, כי התנהגותה לא מצאה חן בעיניה.

אולם עתה היתה זאת התנהגות שלה שלא מצאה חן: היא הוזמנה למשפט בעון גרי- מת נזק לבריאות האלמנה. העונש המקסי- מלי: שלוש שנות מאסר.

תקציב לדייר אנוי

קארל מארכס, בעל השבועון היהודי הכל- לי בגרמניה, שונה מקארל מארכס המקורי בזאת שאינו אוהב כלל את הקומוניסטים. לכן, לא יכול למצוא כל עולל בידיעה כי ממשלת בון הקציבה סכום הגון לארגון בשם הברית העממית למען השלום והחרות, שכל מטרי- חו היתה לנהל תעמולה אנטי-קומוניסטית. רק דבר אחד הפריע לו: משום מה היה נד- מה לו כי שמו של מנהיג הארגון, ד"ר אברהרט טאוברט, מזכיר לו משהו.

מארכס פישפש בזכרונו. לפתע נזכר הי- כן שמע שם זה: אדם בשם טאוברט היה

רב זה ללא פשרה עד לסוף טור-הנצחון... "שטן או בעל-זנב." כשקרא מארכס דברים אלה, 15 שנה וששה מיליונים נרצחים אחרי כתיבתם, התאפק בקושי מלפרסם את הדברים מיד. כאדם השוקד על שיפור היח- סים בין גרמניה וישראל, בה ביקר כמה פעמים, ביקש למנוע שערוריה. לכן טילפן ל- משרד הממשלתי המוסמך, דרש ממנהל ה- משרד לבטל מיד את ההקצבה ל"דוקטור אנט".

אולם המנהל לא נבהל כלל. טאוברט הוא בסדר, הודיע קצרות. אמנם השתתף בבתי- משפט נאציים, אך בשעת כהונתו לא נשפטו אנשים למות. אולי כתב פעם דברים לא יפים, אולם בימי היטלר לא היה איש חופ- שי לכתוב כאית נפשו. מלבד זאת יש בממש- לה נאצים יותר גדולים. ואם מארכס יפר- סם את דבריו, יהיה זה מאד לא נעים. כי מארכס עצמו עלול להיחשד כסוכן קומוניס- טי.

מארכס לא התמהמה, כתב את מאמרו, הכ- תירו בשם "שטן או בעל-זנב" - נאצים וותיקים מגייס על הדמוקרטיה ו" עוד לפי

בדימוס, "בן 29, נשוי, אב לילד, פקיד מסחרי לפי מקצועו."

לדברי הפתק, ויתר בורסט על חי הקלר- שארים לטובת אשתו, אולם מצטער על כך מעומק לב. לדעתו היתה כל התיאוריה של הדוקטור-המיועד חסרת-שחר, העידה בעליל שלא דיבר מעולם אף עם קלושאר אחד.

גילה בורסט: מאז הוטל עליו לדאוג לאש- תו ולבנו, אבד אושרו. "אני שותה רק מים, כמו דיוגנס בחבית. אני מקלל את החברה. לו הייתי לבדי, הייתי חוזר לחיי הקלושאר- רים!"

14 מתחת לאפס. לדעת בורסט, היתה דרך פשוטה מאד לבחון אם אמנם מוסמכת חקירתו של ויכסליאר, ברשות הפרופסורים, הצטרף לשולחנם, חקר את הסטודנט האומ- לל משך רבע שעה למובנן של מלים ממלון הקלושארים. מלה אחרי מלה משפת הגג- בים והקלושארים נזרקה בפניו של אלכסנדר ויכסליאר.

הדוקטור-המיועד נאלץ להודות שאינו מבין איתן - לשמחתם העצומה של הקלושארים,

אופנאי דיור (שמאל) בשעת הרצאתו Y במקום H

שמילאו את כל הספסלים באולם הבחינה, הע- לו ריח ניחוח. אולם הכל לא הועיל. אחרי האינטרמצו ה- משעשע, בו עזרו הפרופסורים הנכבדים ל- בורסט, התיעצו ביניהם והחליטו כי ויכסליאר עבר את הבחינה בהצלחה, וכה לתואר דוק- טור. "מה הפלא," התמרמר בורסט המנו- צח, "הפרופסורים לא היו מעולם קלושאר- רים, לא ישנו מימיהם תחת כיפת השמיים בקור של 14 מעלות מתחת לאפס."

כדור הארץ

אופנה לפי האי"ב

סימן-דרך בתולדות האופנה האנושית הר- צב לפני שבוע: האוניברסיטה המפוארת של פאריס הומינה את כריסטיאן דיור, קיסר האופנה, לתת הרצאה על מקצועו לפני 3000 איש ואשה. בשעת ההרצאה התהלכו דוגמ- גיות יפהפיות על הבמה, הציגו את רעיונ- תיו של דיור על צורות, צבעים וקווים. ביג- תיים חזר בו דיור מן האופנה המרגיזה של השנה האחרונה ("אופנת H"), הודיע שה- סתיו יפוצץ את העולם באופנת ה-Y שתעגל שוב את כתפי הנשים ותבליט את חזן.

הי, צפונה!

השיירה הגדולה ביותר שנשלחה אי פעם אל אזור הקוטב הצפוני מתארגנת עתה בארצות-הברית. כדי להתמודד עם הסובייטים באזור איסטר-אטגי חיוני זה (העולם הזה 930) רוכזו 60 אניות-משא, 11 אניות מובי- לות-נפט, 4 אניות נוסעים ו-34 אניות אח- רות. המטרה: להקים שרשרת של תחנת-אח- דאר מצפון ליבשת האמריקאית.

סוף העולם

דרך פשוטה להשמדת חלק גדול של תושבי כדור-הארץ גילה ד"ר ויקטור לוין, חבר ה- אקדמיה המדעית של ניו-יורק: להמס את הקרח של אזור הקוטב הצפוני בעזרת פצצות מימן. המסת הקרח תעלה במידה ניכרת את פני המים בכל הימים, תטביע מיליונים רבים.

ני שפורסם, התקשר עמו אותו מנהל-משרד, ביקש סליחה, הודיע שהשר אינו תמים דעים עמו. עתה יעיניו בכל הענין מחדש, יערכו חקירה מדוקדקת.

מארכס חיכה שבועיים. נראה שהחקירה לא הסתיימה - כי ההקצבה לטאוברט נמ- שכה, המנהל נשאר במקומו. "יש להם קש- רים טובים," התנצל פקיד אחר.

"דוקטור אנט" המשיך, לפי שעה, להגן על הדמוקרטיה.

צרפת

נקמת הקלושארים

כל צרפתי הוא בעומק לבו אנארכיסט. לכן הוא מעריך, בסתר, את ה"קלושארים": ה- טלנים אוספיה-הסחבות, הישנים במאריס מת- חת לגשרים, שונאים במידה שווה את המש- טרה ואת משרד-הנשואין. בניגוד לבעלי קרי- את ה"אלטה זאכן, אלטה שיך" בתל-אביב, יש להם מטרת גאה ועתיקה משלהם.

כל זה לא מצא חן בעיני אלכסנדר וכס- ליאר, סטודנט לסינאולוגיה שביקש לרכוש לעצמו את התואר דוקטור. הוא החליט להק- דיש את עבודת-הדוקטוראט שלו ל-1500 ה- קלושארים של פאריס. אחרי שבדק בקפד- גות את חייהם של 60 מהם, רשם את מסק- נותיו: "אינן קלושארים מבטן ומלידה." הקלו- שאר" הוא פשוט אדם בלתי-נורמלי. טיפול סוציאלי מתאים יחסל את התופעה בנקל.

דיוגנס נשא אשה. הפרופסורים הנכב- דים של הסורבון, מיכללת פאריס, הקשיבו להרצאת הדוקטור-המיועד בתשומת-לב. אך לפתע נמטר להם פתק. הם החלו מתלחשים. לבסוף שאל אחד מהם את החוקר האמיק, אם אמנם דיבר עם קלושאר חי אחד. וכסלר- אר השיב, בבטחון עצמי מוצק: "כן!"

הפרופסור פואריה הרים את הפתק. הוא נכתב בידי וייליאם בורסט, קלושאר-שיצא

קלושאר פאריסאי טיפול סוציאלי במקום "אלטה זאכן"

ידוע בימי היטלר כמסית אנטישמי קיצוני וכפקיד גבוה של משרד-התעמולה הנאצי, זכה אפילו בתואר "דוקטור אנט".

מה נשתנה? חקירה קצרה גילתה שלא היה זה דמיון מקרי: "דוקטור אנט" הפך לשליח ממשלת בון. בימי היטלר עסק בתע- מולה אנטי-קומוניסטית. כמנהיג הברית הנמ- מית עסק באותו מקצוע עצמו. אמר הוא: "מה יש? הרי שום דבר לא השתנה!"

רק דבר אחד השתנה. בגלגולו החדש עסק "דוקטור אנט" בקומוניסטים בלבד, לא ביהוד- דים. בגלגולו הקודם עסק בשני הנושאים יחד. קרא מארכס בטקעים שנאסמו על-ידי עובדיו מתוך ארכיוני הספרות הנאצית, פרי עטו של טאוברט בימים עברו: "כדי להבין את הסכנה הקומוניסטית, יש לתפוס כי ה- בולשביזם הוא פריידיה ונשקה של הית- דות... שכבת האדונים היהודית שואפת לה- טיל את מרותה על כל כדור-הארץ באמצע- עות המהפכה העולמית... בלי יהודים לא יתכן גם הקומוניזם... הפירר עשה את אשר לא העז לעשות איש לפניו: הוא הכריז מל- חמה על אויב-העולם היתודי, וימשיך בק-

האמריקאית, שוקל את האפשרות להשת- מש בקופים לשם ניסויים בנשק הגרעיני והסילוני. הודו הנייטרלית אינה מוכנה לת- מוך בפיתוח נשק חדש בארץ השונאה את ג'והראל נהרו.

זו הפעם הראשונה הבינו היהודים למה התכוונו האנגלים כשקראו לעסקים מפוקפ- קים בשם "מונקי-ביזנס" - כלומר, עסקי- קופים. אחזים מהם החלו חוששים שאם אמנם צדק צ'ארלס דארווין כי טופו של הגזע המוכשר ביותר להתגבר, לא יהיו אלה הפעם בני-האדם, אלא אבותיהם הקופים.

צפירי קדם

הצעת-חוק של ירח אוגוסט

בעוד שהבימה מוסיפה לפאר את הגיישה היפאנית בהצגתה בית החה של ירח אוגוסט, הוגשה לבית-הנבחרים היפאני הצעת-חוק ה- עלולה לחסל את מעמד הגיישות. הרוישה לאיסור הנות מסתמכת על כך, שהונוות ה- יפאניות כיום מחללות את המסורת המקודשת, מאכרות את בשרן באורה פרזואי.

אפריטיבים, ברבורים אכוסים, יחמורים ודישונים, צפרדעים, שמרקעים, כל עוף ושרץ עוף למינהו, דגת הים והחלזון ויינות הרקח וכל סודות המטבח הצרפתי, מוגשים לקורא, הפעם הראשונה, דבר דבור על אופניו

שנת האפריטיף

ובכלל חשוב לאכול. לא כתבנו על הלהבים והנפתוחים, הפתרושים והכסלוחים, כי קצר המצע מהשתרע.

בשר, בשר, בשר

טעמו של הבשר הנאכל בצרפת עולה, אובייקטיבית, על טעמו של כל בשר אחר. וישנן לעובדה זו כמה וכמה סיבות.

ראשית — חשוב לדעת לא רק כיצד לבשל את הבשר, אלא כיצד לפטם את הבהמות. ואין כמו הצרפתים מומחים למלאכה זו. ברורמניה, למשל, הם מגדלים חזירי כה גבוה ועסיסי, עד שיש צורך להשגיח על הפרות שלא תאכלנה ממנו יותר על המידה.

בבריטאן ולאורך חופי התעלה מגדלים כבשים הקרויים "שדות-המלח", שבשרם מלוח במקצת לאחר שאכלו חזירי שנמלח במים.

אולם אין זה הכל. לא פחות מהפיטום חשוב הניתוח. בצרפת, ובמיוחד בפאריס, מעבירים הקצבים בירושה מאבות לבנים, את סוד ניתוח הבשר לנתחים לאחר השחיטה. אותו בשר, אם נותח לא בצורה הנכונה, יאבד את טעמו המיוחד. שום קצב המכבד את עצמו לא ינתח כאן בשר המיועד לצלייה באותו אופן שינתח בשר המיועד לטיגון, למשל. ובטיגון — הבשר הטוב הוא זה שגדל באזור סובי או אצל רועה טוב ואכל עשב טוב, סיים את חייו בסכינו של קצב טוב ונפל לידי טבח טוב. וזוהי הסיבה שבגללה אין הצרפתים מרבים לצאת מגבולות ארצם — בשום מקום אינם יכולים למצוא בשר לפי דרישתם.

מחלקים כאן את הבשר לשני סוגים: אדום ולבן. האדום הוא בשר הבקר, והלבן הוא בשר העוף, הצאן הצעירים, העגל והחזיר.

נתחיל מהבקר. החלק היקר ביותר וחסר הטעם ביותר הוא הפילה, על כן אוכלים אותו רק הבורגנים. במיוחד אוהבים הם סטייק שאטבריאן, וזה באמת טוב אם אין משהו יותר זול ויותר טוב.

העניים אוכלים אנטרקוט, ומקפידים מאוד לאכול אותו נא, וחם מאד. בבצלס, כמו שכתוב אצל ביאליק, ונעיר כאן שביפטסק הוא נתח בצלי, בעוד שרוסטביף הוא גוש בשר גדול הנצלה כמות שהוא ומונתח לנתחים רק לאחר מכן. לפי המסורת חייב הרוסטביף לנטוף דם, אחרת אינו רוטביף. אם הוא צלוי פחות מדי אינו נוטף דם, ואותו דבר יקרה אם הוא צלוי יותר על המידה. הנתח הוא נתח אותו לנתחים בצלחת גדולה, ואם נתמלאה דם, סימן שהרוטביף הצליח.

משאר אלפי הדרכים והשיטות להכנת בשר נזכיר עוד את הגוש הצרפתי, הנקרא בורגיניון. הבורגיניון אינו אלא בשר החתוך לנתחים קדים, אותם שורים למשך הלילה בתוך יין, אחר צולים אותו במשך כל היום באותו יין, הנתח לרוטב, ואוכלים אותו למחרת בערב, ומדיחים אותו ביין אחר. ועוד נזכיר את המרק המיוחד במינו, שרק המהדרים אניני הטעם והקצבים יודעים עליו — הלא הוא מרק זנב השור. כל אלה מיני הבשר הראויים להדיחם ביינות אדומים חמוצים, שאת שמור תיהם ומעלותיהם הזכרנו כבר.

הייתי רוצה להמשיך עוד ועוד, אבל אני עייף. זה עתה בלעתי מנה עצומה של רוטי דה ז', שהוא מין צלי-עגל, העשוי מנתח בשר עגול שאליו הוצמדה פיסת שומן מסביב, ביני, במין דרך מקצועית מיוחדת המחזירה את השומן לתוך הבשר. רשום אצלי עוד לספר על כמה דרכים להכנת צלי כבש, ארבת, עגל ואוז, אבל אפילו אם תטגנו אותי עכשיו ברוטב שמרקעים לא תוציאו ממני אפילו שורה אחת, ומה שיהיה יהיה. אפילו בלוק לא כתב במצב כזה.

הייתי רוצה לסיים בנימה פילוסופית: כל הבשר חציר.

כב מדגים קטנים, וענין הרוטב הוא בדרך כלל, סוד מקצועי חמור. מובן מאליו שכל רוטב מעניק לדג טעם אחר, ולפיכך יש לשנותו עם יין אחר.

ולבסוף, יורשה לנו להעיר שהדרך הטובה ביותר לצליית דגים היא ליתתם על גחלים, כשהם מחובלים בעשבים נותני ריח, ולשנותם עם יין אדום.

פירות הים

הצדפה הפופולארית ביותר היא זו הקרויה כאן בפי הבריות "מול", והיא נאכלת בי מיוחד בסביבות הנהר מארן או בסביבות פאריס, אף על פי שהיא צדפתים. מחירה אפס פרוטה, וביום ראשון צועדים ברחובות בות כמה מאות אלפי אנשים, איש איש והצדפת פות בפיו. בדרך כלל גורמת צדפה זו למצב רוח טוב, ומי שאכל ממנה הולך לו לאולם ריקודים, מוצא לו שם נערה, נושא אותה לאשה ורואה חיים ובינים ובני בינים. כמובן שאפשר לקבל גם טיפוס. ואוכלים צדפות בי חומץ או שלא בחומץ, ועדיין לא הוכרעה הבעיה.

בדרום, ביחוד בסביבות מארסיי, מכינים מין מרק נורא שבו שמים את כל מיני ה"צדפות והשבלולים וגם דגיגים קטנים, עם תבלינים חריפים, אותו שותים עם קאטיס או רוזה, ולאחר מרק כזה מסוגל אדם למות מריח עצמו, ואולי זו דרך לאיבוד לדעת.

מוד עם הדג הגלמוד, מעמיד פנים גאות מאד ואוכל את הדג באכזריות.

הסנובים יוצאים לרוג את דג השמך, שהוא דג הנהרות המיוחס, בעזרת מכשירים מודרניים ומסובכים המופעלים על-ידי המדע החדש, ולאחר שבילן יום שלם לריק, או העלו במכשירים שמכמך קטן, הם פונים ב"חשיבות אל הפונדק שעל אם הדרך ומוזמנים מה שנקרא "שמך כחול", שהוא שמך שניצוד ביד דייג שאומנתו בכך וצלוי בידי טבח מעולה. הם שותים את היינות העדינים, ה"נדירים והיקרים ביותר.

דג דג ודורשיו

כל הצרפתים אוכלים דגים ביום הששי שלפני הפסחא, ובאותו ערב סגורים כל א"י ליוזי הבשר בשל מנהג קתולי עתיק. באותו יום חוששים האנשים לרעב כבד, והם מצטיידים בדגים שיספיקו להם עד לפסחא הבא. באותו יום הופכים דגים רבים לשוקולדה, או לבדיחות, ומוגשים בצורה זו לילדים, או שהם הופכים לפיסות נייר קטנות אותם מדי ביקים הילדים בשובבות עצומה איש על כתף רעהו.

דרך הכנתם של הדגים בצרפת אינה טובה יותר מבכל מקום אחר, אלא שהיא מסובכת יותר. כל דג ודג ודרך ההכנה המיוחדת לו, ולרוב חשובה הדרך יותר מאשר הדג עצמו. לפעמים צולים דגים גדולים ברוטב המורי

פאריס

יש בצרפת יין רב מדי לטעם התפילה, יש בצרפת יין מעט מדי להניע בו את הסחנות. לפיכך נשתה אותו.

(מתוך תפריט עתיק במסעדה קטנה) בצרפת אין לבניה, על כן אוהבים הצרפתים לאכול לפני הארוחה הם שותים אפריטיף.

השם אפריטיף נגזר מלטינית והוראתו "פתיחה". כמו זה שפותח את האסיפה, לפי משל. נהוג לשתות את האפריטיף כשעה לפיני הסעודה, כדי לעורר את התיאבון. מי טגם זה לא עוור לו, מת כבר מזמן, אלא שאף אחד לא הרגיש.

הטוב ביותר הוא יין חדש ורענן — מיס קדה, או יינות לואר ואלזס — לא קר מדי, קל המקום הטוב ביותר הוא ביסטרו בפאריס, לא הרחק מהסיינה, או על הגבעה. ב"ויל, מונמרט, וסנט ז'נוויב הן הגבעות ה"משבחות ביותר למטרה זו.

בעלי הטעם הגרוע, או אלה החוששים מהשמנה, פותחים באפריטיף מתוק, שהוא לרוב אחד כמיני הליקר או יין מתוק קל. המהדרים פותחים באפריטיף שטעמו לא מר ולא חריף, לא חמוץ ולא מתוק, אלא טעם מיוחד במינו שאינו ניתן להגדרה אלא ל"שתיה בלבד.

הנפוץ והמקובל ביותר הוא הפאסטיס, ש"הוא כמין טראק שלנו, אלא שצבעו צהוב ואינו מכיל מנתח. שותים אותו עם מים וקוביות קרח, ומוזמנים מיד כוס שניה. הוא מצנן ומרענן וגורם לסחרחרת קלה ונעימה ביותר, ויפה לשתותו רק בדרום צרפת.

קצת אספקטים חברתיים

פועלים שותים כוסית אפריטיף בבוקר הש"כ, לפני לכתם לעבודה, כשהם נשענים על ה"צינקה", הלא הוא הדלק, בביסטרו. ומד מינים אותה ב"זו הלשון: "אחד לבן 1" או: "אחד קטן לבן 1"

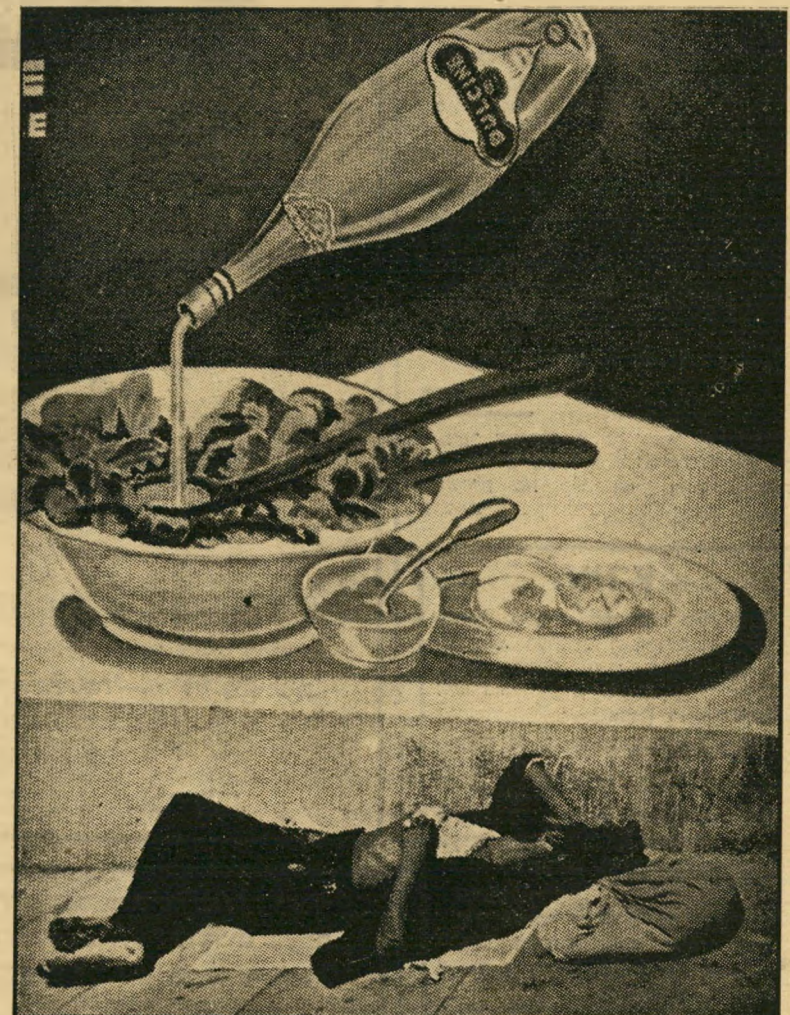
לאחר זאת הם הולכים לעבודתם. אחר כך הם שותים כוסית רוזטה, המשמדה את התיאבון אצל כל אדם רגיל, ולאחר זאת הם אוכלים הרבה וטוב ככל האפשר, כי רק ה"פועלים יודעים באמת מה טוב. אחר כך הם שותים קלואודס, הנקרא בלשונם פשוט "קאלוה", עם קפה גרוז ככל האפשר, או ארזאניאק, או מין משקה אלוהולי בלתי מוגדר הנקרא "ניול".

עשירים וסתם סנובים שותים ויסקי, ב"באר, עם זיתים וציפס, כי אז מובטח להם שלא יאכלו מאומה. וזה מפני שנשותיהם אינן יודעות לבשל והמשרתות עצלות מדי.

פרפראות, דגים ושרצי הים

במושג "דגים" נכללים דגי הים ודגי הנהרות, שהם ענין שונה לחלוטין, וכמו כן כל מיני החלונות והשבלולים והסרטנים והרכיכות והצדפות והתמוננים והסלוגי-המים ומלפפוני-הים וקפודיהים ושרצים משרצים שונים על עשרות זניהם וטעמיהם, כל אלה המכונים בפי הצרפתים בשם הכולל "פירות הים". בפירות הים נכללים גם הצפרדעים. עד היום לא הצלחתי לברר מדוע.

בדרך כלל אוהב הצרפתי לאכול את הדגים אותם דג כמו ידיו בנהר שלו או ב"שלוות שלו, בחכה קטנה פשוטה, אחד אחר השני, לרוב אחד בלבד. בדרך כלל יוצא אדם כזה בבוקר נאה של יום ראשון, מבילה עד הערב במחשבות על החוף השומם, ע"י שה את חשבון-הנפש, ולעת ערב צועד גל-

לגבי הור, מסמדת את פאריס תמונת עירום של נערה חיינית. לגבי הפאריסאים עצמם, מסמדת את עירם תמונה זו — מודעת-ענק של ארוחה רשנה, המשמשת רקע למשכבו של משוטט-רחוב החוזם על ארוחה.

ספורט

כדורגל

התחלת הסוף

השבת, נערכו רק כמה משחקים ייחודיים, ששימשו חזרה כללית לפני הפתיחה הרשמית בשבת הקרובה, בה ייתקיימו משיחקי רבעי-הגמר על הגביע הישראלי.

מחמישים ושש הקבוצות שהחלו השנה במאבק, נותרו רק שמונה. שבוע לאחר מכן, יחודשו ביתר שאת המשחקים האחרונים לאלופות הליגה. לאחר 20 מישחקים, צועד בראש מכבי תל-אביב ואחריו — הפועל פתח תקוה. בששה המישחקים שנותרו תנסו קבוצות תחתית הטבלה להציל את גופן מסכנת נשירה לליגה השנייה.

קרב מפלסים

שבוע לפני שכוונות צה"ל הסתערו לעבר מוצבי המצרים בקרבת קיבוץ מפלסים (81 קילומטר דרום-מערבית לתל-אביב) וכבשו אחד מהם בסערה, נערך באותה סביבה קרב מסוג אחר: היה זה מפגש הכדורגל בין נבחרת קיבוצי גבול עזה לאחד עשר כחור לי החולצה ולבני המכנסיים של אגד.

אנשי ההגנה הוכיחו שכוחם לא רק בידיהם, כי גם ברגליהם, ניצחו בקרב מפלסים ב-1:2 תוצאה לא היתה בכך משום הפתעה. אחר הכל דמתה נבחרת אגד יותר לנבחרת ישראל מאשר לקבוצה מליגה ב'.

בין הכדוראגונים: איש מכבי נתניה מכונאי מכס כהן, שלוכתו נוקף השער ה-

כדורגלן גלור

גם בידיים, גם ברגליים

ראשון, איש מכבי תל-אביב נהג שיע גלור, שהבקיע את השער השני; איש הפועל תל-אביב, נהג יהושע זילברשטיין; איש מכבי פתח-תקוה, נהג חיים בוך.

שנים אוזני בשחקן

נחום „נחקה“ סטלמך הוא כדורגלן הפועל פתח-תקוה, המשרת כעת בצה"ל.

משייכים את שרותו, מתכונן הוא לעבור לחיפה, ללמוד בטכניון. סטלמך ביקש מאי גודתו, לאפשר את משחקיו במסגרת הפועל חיפה בתקופת לימודיו בעיר זו. אולם שמר עות מספרות כי הפועל חיפה הציע לסטלמך לממן הוצאות לימודיו תמורת השתתפותו בקבוצתם.

הפועל פתח-תקוה, קבוצת האם שלו, מתנגדת לכך בכל תוקף, ומסרבת לשחררו משרותיה. סטלמך הקים צעקות, איים שלא ישחק. שמועות התהלכו באם-המושבות, כי אילו נכנס סטלמך להסגר, אולם אין אמת בדבר. סטלמך החליט כי מוקדם עדיין לדון בנושא זה, שיוחק בשבת שעברה עם הפועל פתח-תקוה נגד הפועל חיפה והבקיע שלושה שערים.

* אין זאת הפעילות הלא-תחבורתית היחידה של נהגי אגד. הם גם מקיימים להקה דרמטית, עמה ועם נבחרת הכדורגל, הם מתעדיים לצאת, כפי שעשו זאת בשבוע שעבר, לעתים מזומנות ליישובי הספר, להגיש להם בכך לא רק מנה קבועה של תובלה אלא גם מנה גרושה של בידור.

הווי

בור כרה ויחפרהו...

בתל-אביב, חזו עובדי יומן כרמל-פילם בסרטון תעמולה שהסריטו אודות סיר ה' לחץ-פלאגום, שוכנעו בעצמם מהתעמולה, רכשו בו במקום שמונה סירי-לחץ

ידיה ארוכות נגן

בצרפת הוציאה אחת החברות לאור תקליטים ארוכי-נגן, בהם מסביר רופא-ישימים לאמהות בעתיד את התהליכים הגופניים בשעת הלידה.

כוחה של אשה

בבוסטון, ארצות-הברית, קיבל בית-המשפט תביעתו של אדם שדרש גט מאשתו בטענה שהוא אלרגי לגבינה, הוכיח בבדיקות הרפואיות שבכל פעם שראה את אשתו היה נחקף כאביראש חזקים

חד-גדיא

בשה-ביוקר נאלצו חברי המשק לשחוט את העדר שנתן בשעתו את הפרסום לרועה דויד בן-גוריון, אחרי שהעדר נזבק במחלה שדבקה גם בעובדים.

מימ, מים וממון

בלובק, טכסאס, עקבו שני בלשים אחרי אדם שמכר בקבוקים חשודים במחירי דולאר לבקבוק לעובדים-ישימים, גילו ברשותו שלוש קבוקים נוספים, ויתרו על המשך החקירה כשהוכיחו להם שהבקבוקים מכילים מירבו נקיים.

שנת ישרים

בבאלטימור, ארצות-הברית, נאסר צ'ארלס ברוגדון (57) בעוון שיכרות, אחרי שנדרס על ערימת-אשפה, כוסה בשיכבה של פסולת, נאסף עלידי מכונת-האיסוף האוטומטית של העירייה, הובל למזבלה העירונית, התעורר שם למחרת בבוקר.

כעתודים לפני צאן

בנהריה פרצה שערוריה כאשר גילתה אשה תל-אביבית שנשף ריקודים את בעלה מחבק שתי נשים זרות, אחרי שנעלם שבוע לפני כן בטענה שהוא יוצא לחודש עתודות.

קד וחומר

ביפו התנפלה אסתר חסון על בעליה של מאוניים ששקל אותה ברחוב, הודיע לה שמשקלה 162 ק"ג, אחרי שניכחה לדעת שהמאוניים מקולקלים, הגוימו ב-24 ק"ג.

הארץ

החל „קיצור העבודה“ של עובדי המדינה... העובדים הופיעו הבוקר לעבודתם בשעה 8.30 במקום ב-8.30 (מעריב).

אמנון דגן, אשקלון אחרי זה נותר רק נשק אחד: לבוא לעבודה ב-8.30.

המכירים את נבל חיפה אינם אופטימיים כל כך. גם המאבק נגד נמל הקישון החל בגבורה (מעריב).

אוריאל בן-ארי, ראשון-לציון המקצוע: נמל.

הרב הראשי לתיא"א. אונטרמן ודי"ר ישעיהו חילפסברג יזכו השנה בכרטיס הכבוד ע"ש הרב קוק (דבר).

בן אינגסטר, ירושלים פרס שמן.

הואניטה אפאריקי בת ה-19 הנחשבת לוחמת השרים הגדולים ביותר בעולם. (הבוקר).

יהושע מושלי, חיפה לא תחסום שר בדישו.

המפיצים: חברת נאמנות למזרח הקרוב בע"מ תל-אביב טל. 8463 חיפה — טל. 4811

משאל לבחירת

"בתי-העסק ומוצרי התעשייה המובחרים ביותר"

משעם ידיעות [אחרונות]

המשאל נמשך במלוא תוקפו בערים הגדולות

המועד הואחרון למסירת שאדונים של המשאל בתל-אביב נקבע ליום הששי, ה-26 לאוגוסט.

קבלת השאדונים בירושלים ובחיפה נמשכת.

מלא גם אתה שאלון וזכה בפרסים מפתיעים!

שאדונים אפשר לקבל בכל סניפי ידיעות אחרונות ובכל הקופונים למזכר עיתונים.

לה לצאת זה

הפרס הגדול של תעודות למוכ"ז המנדטוריות (בכך הסידרות הוא 5000 ל"י ומחירן בבורסה 7-8 ל"י התעודה.

ניתנת הזדמנות למחזיקי תעודות למוכ"ז (מנדטוריות)

מכל הסידרות. להחליפן בתעודות מילוח עממי 1955 בתנאים נוחים. תמורת כל תעודה מנדטורית בתוספת — 10 ל"י במזומנים, אפשר לרכוש בכל בנק תעודת מילוח עממי 1955 בסך 20 ל"י.

תקופת ההחלפה היא קצרה.

ההגרלה הראשונה בחודש אוקטובר ש. ז.

טיוול חנם!

ביוון העתיקה

אדם נהפך לחיה וחוויר להיות אדם, אמור נופל בפח ומתאהב בבת-אדם. כל זה תמצאו בצורה מבדחת ומשעשעת בספר המפורסם

להשיג אצל מוכרי העיתונים ובקניסוסים.

החיים במערומיהם על המגוחך, האכזרי והיפה שבהם) תאזות יצרים פוערת ללא לבוש. בגידות פיקאנטיות.

אמור ופסיכה

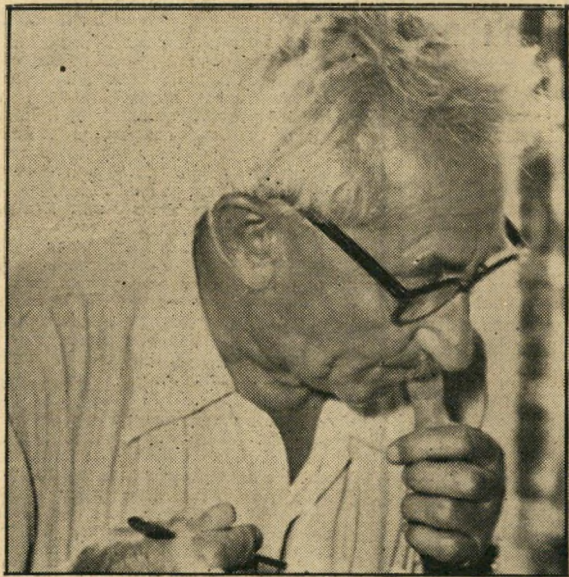
לדוציאום אפוליאום

המחיר 1.500 ל"י

תלבושת חגיגת רצויה

שלמה לביא הוא טיפוס לוחם: האיש שהיה ח"כ מפא"י בכנסת השנייה, אך נחנק מריצונו למקום בלתי-יריאלי ברשימת המפלגה לכנסת השלישית, לחם בשעתו מלחמת חרמה נגד ייעור השטחים ההרריים במקום התאמתם לעיבוד חקלאי, לחם במלחמת העולם השנייה כמסגרת הצבא הבריטי ולחם — לבסוף — נגד מסירת חלקי-הארץ של עין-חרוד לחצי האחרות-עבודתו. כא" שר נבוס במלחמה אחרונה זאת, החליט לביא ששיכל שני בנים במלחמת השיחרור לעזוב את המשק, ביקש מה אמה ועשרים שמו זכותו להיקבר לאחר מאה ועשרים בארמת עין-חרוד. היה הכרח להזעיק את בן ג'י. כדי לשכנע את לביא לחזור בו... אגב, אפילו דבר הרגיש כבר במגוון שבי תלבושת התאקי הקבועה של המועמד-לראשות הממשלה דוד בן-גוריון. "להרגשת רבים", נאמר בדבר, "יש מקום אחד ה מחייב את דוד בן-גוריון לבגד חגיגי יותר: כשהוא נקרא אל הנשיא... ללא כח" רות חדשות, עשה ידועות אחרונות כמה שינויים חשובים בתרכב הכנסת: בנף ש

שים כדי לדעת מי נזקק למכונית... המדען אלברט איינשטיין המנחם זכה השבוע לכבוד מיוחד: בחגיגת ה-100 ללידתו של המדען הגרמני-אמריקאי אלברט איינשטיין. הוא נולד ב-1879 בגרמניה, וב-1955 נפטר בארצות הברית. איינשטיין היה מהמדענים הגדולים ביותר של המאה ה-20, והוא ידוע בעיקרו כממציא תורת היחסות הכללית, שפיתחה את המודרניזם הפיזיקלי. הוא גם עבד על פיתוח האטום, וזכה בפרס נובל ב-1921. איינשטיין היה אדם פשוט, חם, וחסיד של השלום. הוא נהג לומר: "אני לא אדם של מלחמה, אני אדם של שלום".

עוזב-חזור לביא לפנות להיקבר!

מה שטוב טוב

שרת ואקמי- ביזם? כן, כשה מדובר לא בראש הממשלה משה שרת אלא באחיו, מגזע-מקלה יהודי, ולא במצב ב" גבול אלא במצב ב" זמריה: חושיו ה מעודנים של יהודה שרת, חבר קיבוץ נחתיים, לא יכלו גשוא את הפענו של זמרגט דייב קא"ש בנשף הסרי דה לזמריה ברמת אביב והוא עלה לבמה והורידו משם בכוח. ה אמן הנפגע סיפר אחר כך כי אחיו של המתפרץ, ראש ממשלת ישראל, ביקר בשעתו בקאבארט פאריסאי בו הופיע, והביע אחר-כך בפניו את הנאתו מהתוכנית... עוללת-טרומב בתורת סיפר השבוע מנהיג תרות מנחם בגין: יום אחד היה צריך לנאום במערכה בה קיים רק בית-קפה אחד, הנמצא תחת השפעת עמ"מ מקום ח"כ הפועל המזרחי משה אונא. הגדיל לעשות כמול ח"כ מקי תופיק טובי התופס בכנסת של ידועות אחרונות שני כסאות: את שלו ואת של ח"כ מקי אמיל חביבי.

שונאת-צידום פודה מדוע לשבור?

הוקדש לפירסום דיוקניהם של 120 הח"כים החדשים נדפסה תמונתו של משה איכילוב, סגן ראש עיריית תל-אביב היוצאת, במקום ח"כ עזרא איכילוב. ח"כ מפ"ם בכנסת השנייה אליעזר פרי, שלא זכה להיבחר לכנסת השלישית, מילא ב" קלסתרו את מקום ח"כ הפועל המזרחי משה אונא. הגדיל לעשות כמול ח"כ מקי תופיק טובי התופס בכנסת של ידועות אחרונות שני כסאות: את שלו ואת של ח"כ מקי אמיל חביבי.

175 מושחתים במפא"י

נשק ללוחם: מלבד פלוגי הסטנסיל שלו, שנהגלו בפרשת קסטנר כנשק קטן לגי, החל מלביאל גרינוואלד בן ה-70 לשאת אקדה. לאחר שקיבל כמה וכמה מכ תבראיום וקריאות טלפוניות אלמוניות, ביקש גרינוואלד בשעתו את היועץ המשפטי חיים כהן להמליץ בפני המשטרה על מתן רשיון... יעלה בתו של הרמטכ"ל משה דיין, בת ה-16, משילת עתה באי רופה, לאחר סיום הגימנסיה, בלתיית סבתה, המייצגת את ישראל בחגיגת בינלאומית של בתי-הארחא באוסלו. מתוך כתבה שפירסמה השבוע בובי, מתברר כי את הרושם העז ביותר עשה עליה המאנקן-פיט — פסל הילד העושה את צרכיו, הקבוע בכיכר רחוב בברוקלין בירת ניו-יורק. אותו תיארה ב-56 מלים... מספר המושחתים במפא"י (לשעבר) מניע ל-175: כך, על כל פנים טוען עובדיה פורת, חבר קיבוץ עינת ומזכיר המוסד לביקורת של מפא"י שטען כי זהו מספר האנשים שהוצאו ממפא"י בעיקבות פגולות המוסד... אפרים אילון, מנהל המפעל להרכבת-מכוניות קיזר-פרייזר, נתן השבוע הסבר לנוכחותו בירושלים. "רצי תי", אמר, "למנות את חברי הכנסת החד"

פני ים המלח יורדים

פני ים המלח יורדו כ-25 השנים האחרונות בארבעה וחצי מטרים. כידוע, ים המלח הוא המקום העמוק ביותר בעולם כולו ועומקו מגיע כעת ל-394.8 מטרים.

כשגובה ים המלח יורד — כותבים על זה בעתונים ובספרים. אבל אם יורד סכום המזומנים שברשותך — אין זה מעניין איש, אלא אותך. ושוב, רק אתה האדם שיכול למנוע את הירידה הזאת ואת תוצאותיה הקשות. במקום להוציא את כספך למטרות בלתי-חיוניות, דאג לחסוך כל חודש סכום קבוע אפילו קטן, שיצטרף עם הזמן לסכום ניכר. פתח מיד חשבון ח"ג (חסכון גמול) בבנק לדיסקונט, בו תכניס כל חודש סכום קבוע (מ"10 עד — 100 ל"י) ובמשך עשרה חודשים תהיה זכאי לקבל נוסף לכסף שחסכת והריבית גם הלואה בגובה אותו סכום. את חשבון ח"ג (חסכון גמול) אפשר לפתוח בכל סניפי בנק א"י לדיסקונט בע"מ ללא כל הוצאות.

הקף לנזילות!!!
הגיונות לכביסה
מחתיכה אחת
היחידות
במזרח הקרוב
ביח"ט, קובבה"ת א
טל. 66948
לחשיג בחנויות לכלי מטבח

רקודים
מודרניים
פרופ. לאון
ת"א, שינקין 17

פרס לעקרות הבית
הזריזות —
כביסה נקיה וצחורה — כמובן הן מש'
תמשות בזיויה, אבקת כביסה ללא סבון.
הכובסות בזיויה יוצאות בשכר כפול:
הן כביסה צחורה והן מתנות יפות. כי
בכל אריזה זיויה נמצא תלוש מתנה.
שורים, כובסים ומרתחים רק ב'
זיויה
המפיצים היחידים חב' גורית בע"מ

אגד
"שיד"
נוח ומהיר
מחיר אביזר: 1000. מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 2000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 3000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 4000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 5000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 6000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 7000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 8000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 9000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 10000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 11000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 12000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 13000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 14000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 15000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 16000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 17000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 18000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 19000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 20000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 21000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 22000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 23000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 24000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 25000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 26000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 27000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 28000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 29000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 30000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 31000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 32000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 33000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 34000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 35000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 36000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 37000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 38000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 39000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 40000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 41000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 42000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 43000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 44000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 45000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 46000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 47000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 48000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 49000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 50000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 51000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 52000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 53000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 54000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 55000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 56000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 57000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 58000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 59000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 60000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 61000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 62000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 63000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 64000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 65000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 66000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 67000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 68000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 69000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 70000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 71000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 72000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 73000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 74000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 75000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 76000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 77000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 78000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 79000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 80000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 81000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 82000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 83000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 84000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 85000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 86000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 87000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 88000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 89000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 90000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 91000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 92000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 93000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 94000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 95000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 96000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 97000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 98000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 99000.
מחיר תוספת: 1000.
מחיר סך: 100000.
מחיר תוספת: 1000.

כמראסקימוסיים הוא נכנס לדקות אחדות למתקן ההקפאה החדש בחדרה, בו שורר קור של 35 מעלות מתחת לאפס. דבריו נצאתו: "שם היו בוזראי ויבולדים להקפוא אחת לתמיד את וועדת גורי והאינדכם גם יחד"... יומן קיבוץ גבעתי-ברנר מספר כי גוריית המשק קיבלה עבודות-תיקון בבית ויצמן ברח"ר בות, לאחר שאלמנת הנשיא הראשון של ישראל וורה וייצמן, נזכרה כי וייצמן נהג להראות בגאחה את רהיטיו מתוצרת גבעת ברנר לכל אורח המדינות-הים. "מה שהיה טוב כשכיל הנשיא" אמר-רה, "טוב גם כשכילי".

שישה חמה וילד זול

חנה מרון, שחקנית התיאטרון הקאמרי היוצאת השבוע לחופשה קצרה באירופה, זכתה ערב נסיעתה לחוויה מלבבת: לאחר אחת מהצגות הבכורה הבלתי-רשמיות של בעלת הארמון, מחזה של לאה גולדברג שיפתח את העונה הבאה, נכנסה לחדר האיר פור של השחקנית צופה ישיה, הודתה במלים חמות על הערב, אמרה: "איך האב זיך אוני גוט אויסגעזיינט?" ("כך כך טוב ככיתי"). ... העיתונאי דן מה נש' מע? בן אמוץ, שניהל משא-ומתן עם גול ישראל על כתיבת תוכנית שבועית אך לא הסכים למחיר הירוד, הציע לבסוף לשירות השידור הצעה יעילה וזולה-לשקח" אמר, "ילד קטן שירוצי אח-רי וירישום כל מה שאני אומר, זה יעלה יותר בזול"... לכוכבת הסרט באין מולדת שושנה דמארי, הרוצה לנסוע בחברת הסרט לפסטיבאל חוגיה בחודש ה בא, יש צרות: בתה נארה בושמי, בת ה-12, תלמידה מצטיינת בקונסרבטוריון, טוענת: "רק עכשיו הית שלוש שנים ב אמריקה, אני יכולה לחתר על אמו אם את תסעי לוונציה, אסע אני להונולולו"... אגב, שמה האמיתי וה מלא של שושנה דמארי הוא: "שרייה" בנת יחיה איבן יחיה איבן יחיה דמארי. שמו המקורי של בעלה שלמה בושמי: סאלים עטאר.

פסוקי השבוע
כתובת על קיר חדר-האוכל באחד מבסיסי ההדרכה של צה"ל אי-שם: "זעה חוסכת דם. שכל חוסך זעה. הרצאה חוסכת שכל. שינה חוסכת הרצאה. תישן בהרצאות!"
המארשאל הצרפתי אלפונס ז'ואן, בדחוחו הצעה של ראש הממשלה אדגאר פור לטוס 48 שעות לצפון-אפריקה כדי לעמוד על המצב שם: "פתרון בעיית צפון-אפריקה אינו תוכנית-נופש לטור-השבוע!"
הסופר ויליאם פולקנר, חתן פרס נובל, בתשובה למשאל עיתונאי בין סופרים על סיבות כתיבתם: "רציית לקנות סוס, ושמעתי שאפשר להרויח כסף מכתיבת ספרים."
הסופר הרמן ווק, מחבר המרד על הקיץ, בתשובה למשאל דומה: "אינני רואה כל סיבה מדוע לא לכתוב!"

טורים הצבאיים ששלטו זה אחר זה בסוריה. הדיקטטור הראשון, חוסני אל-זועים הבש- רגי והיהיר, הדיח במרס 1949 מכס ה- נשיאות והשליכו לכלא, האשימו באחריות לכתושה הערבית בפלסטין, כעבור חמשה חודשים, הוצא אל-כוחאחלי מכלאו על-ידי הדיקטטור השני, סאמי אל-הינאווי, בתנאי שלא ישוב עוד למולדתו.

אל-כוחאחלי ביקש מקלט אצל סארוק, עקב מרחוק אחר מעשיו של הדיקטטור השלישי, אדיב אל-שישקלי, שהיטיב להתבסס ולהרחיב את שלטונו. אז כתב אל-כוחאחלי את הקטע המובא מיומנו.

המעגל נסגר. לפני שנה וחצי התמוטט לפתע שלטונו של שישקלי. אל-כוחאחלי ארו את מזוודותיו, המתין לבואן של משלחות מסוריה אשר תבקשנה כי ישוב לדמשק. ה- משלחות באו, הביאו עמן איגרת מיוחדת מנשיא סוריה הזמני, בה בוטלה גלותו.

לפני שנה בדיוק שב אל-כוחאחלי, נשיאה הראשון של הרפובליקה הסורית, לדמשק. כמדינאי מנוסה, לא העמיד את מועמדו בתחרות שהתקיימו אז, העדיף תחילה להת- כונן, לארגן את תומכיו.

השבוע, ברוב קולותיהם של 91 חברי בית הנבחרים נגד 41, נבחר אל-כוחאחלי לנשיא

מצרים

קרבו האהבה

עבדאללה חאן היה משורר ערבי אמיתי, בעל נטיות רומאנטיות חזקות. כל דבר יפה משך אותו — וביוחד נשים יפות. הוא חיבר שירים לכבודן, תיאר את יופיין בפרטי-פר- טים, קבע פגישות בחרוים.

לרוע מזלו, לא כל בנות השכונה העריכו כראוי את מעלותיו הגבריות והספרותיות. תלונותיהן, בצורת מכתב גלוי הגיעו אל הג- הלת אל-אזהר, בה למד עבדאללה חאן. הנהלת אל-אזהר, שייכים שמרנים שהאמינו רק ב- חרוזי הקיראן הקדוש, הקשיבו לתלונות ה- שכנות, פסקו על גירושו של הסטודנט.

זכרונות של לידה. עבדאללה, אורח

מאהב מעונה עבדאללה חאן-

מי שאינו מכיר, הוא חמור!

המדינה, לתקופה של חמש שנים. המעגל ש- נפתח עליי קולונל בלתי-ידוע לפני שש שנים וחצי נסגר. על הבמה הפוליטית הסורית השתלטה שוב חבורת הפוליטיקאים שהובילו בשעתו את ארצם לעצמאות, סטו בניתיים אל דרכי השחיתות והקונגניות, פתחו את הדרך לקולונלים שאפתניים ואכזרי-מרירות.

הוא כורדי טוב

בין העתונאים המרחביים שעטו השבוע על דמשק, לכסות את בחירת הנשיא החדש (ראה לעיל) היתה גם עלמה חגיגית, נציגת אחר סאענה הקהירי. אולם במקום לרדוף אחרי שוכרי אל-כוחאחלי, ביקשה חיריה חירי ראיין מכאלד בקדאש, הציר הקומוניסטי ה- יחיד בבית-הנבחרים הסורי.

מסרה חיריה בכתבה ארוכה: הצייר ה- קומוניסטי הראשון במדינות ערב הינו ענק בעל פני פסל, הגר ברובע הכורדי של דמשק עם אשתו היפהפיה ושלושת בניו. בן 42, נעשה קומוניסט בגיל 17, למראה התנה- גותם האכזרית של חיילי הכיבוש הצרפתיים בסוריה.

מה עם בעיית פלסטין? שאלה ה- כתבת, שהודתה אחר-כך כי הצליחה במשימ- תה רק הודות לעדינות נפשו של המנהיג ה- קיצוני: „האם נכון כי קמה מקפדה מאוחדת לכל המפלגות הקומוניסטיות במרחב, לרבות זו שבירשאל וכי אתה הוא מרכזה?“

„לא היה ולא נברא,“ השיב בקדאש. „כל מפלגה עצמאית, כשם שכל מדינה עצמאית,“ „ומה דעתך על בעיית פלסטין?“

„ברגע שיעלם האימפריאליזם המאוור, שוב לא תהיה לישראל אותה הרגשה של בטחון וכוח. אז תיעלם סכנת ההתפשטות ה- מפחדיה כיום את מדינות ערב. ברגע שהער- בים יהיו בטוחים כי ישראל לא תתפשט ולא תאיים עליהם, תיפתר הבעיה בקלות.“

סיכמה הכתבת בכנות-ימיה: „מדוע אין הוא שונא את ישראל ודורש את היטולה והחזרת הפליטים אליה? הריהו כורדי טוב, בן נאמן לאומה הערבית שבה הוא חי.“

סוריה

שוכרי שוב שולט

„ההיסטוריה גמרה אומר לתתום את ה- פרק המכונה בשם שוכרי אל-כוחאחלי. היה זה פרק ארוך ומעניין; ייתכן כי יכול היה להיות ארוך ומעניין עוד יותר. אולם מי אני כי אטען נגד ההיסטוריה?“

מלים אלה כתב ביומנו לפני שנתיים מי שנבחר השבוע לנשיא הרפובליקה הסור- רית. כאשר כתב את המלים המיואשות, ישב המדינאי הזקן (71) בוילה צנועה-יחסית ב- אלכסנדריה, גולה פוליטי מפני זעם הדיקט- אלקסנדריה, גולה פוליטי מפני זעם הדיקט-

על כן יש ברצונם להתכתב עם שתי נערות בני 18-16 שתהינה מסכיבות תליאביב עד גדרה. הם בטוחים שיוכלו לעניין אותן בכתב. אפילו את הברבריות ביותר. הם מוסיפים, בנ. ב., כי רצוי שהכתובות ה- רפנה תמונות ואף הם יעשו כך.

סינף פינץ

עוד אביצירה בחרוים. אודה על האמת, אני מתחילה כבר לראות סינפים בחרוים בשנתי. אגא, רחמו עלי! אם כי פואימה זו (932/703) מוקדשת בעיקר לאמתכם הנאמנה, אני מביאה אותה כלשונה לא כדי להשאיל, כי אם לתת מושג לזו שתרצה להתכתב עם המשורר.

בראש תודה ובלב גואה / זעם נענועי פועה / איכה אשב הלום — פניך יהלום / לוחשות כלום — חבקי בתום. נועש לבי מרוב צער / כארי בלב יער / על כי תקויתי / הסרת טעם / לנעת כך — אפילו פעם.

פרשת מעריצך היטב ארעה / זאת הסיבה אכאכה / אך לו ערתי / חסר עשית / הוסיפני לפחות — כמעריך שביט. ונאם כשמיים וארץ רחקנו / לפחות קשר קשרנו / הציני בעתונך — 24 אביבי / למען תמצאני — נערות הלומותי.

פקחות פמויה

את המכתב הזה (932/704) קיבלתי כתוב באנגלית משוכרת למדי. כותבו הוא נכר בן 33 השוער, שעד היום לא הכיר מישהו בעל שכל ממש. הוא עצמו מתעניין במדעי הטבע, החברה והרוח ואפילו בפוליטיקה. אמנות אף היא מעניינת אותו. הוא מוכן להתכתב באנגלית, עברית או גרמנית (אם יודע אתה עברית מרוע ככתב לי באנגלית?) עם נערה מן הסוג שאוהבים עליה שהיא פק- חות עד כדי להחריד נכרים וכדי להציף את האיננו שלהם, היא מסתירה את פיק- חותה. מנבן שלא יתנגד שתהיה גם נאה. (האם אין זה באולי מדי לנבי אדם עליון כמור, 932/704?)

יום, ציור ומכתבים

(932/705) נוכח לזוועתך, שעבודתו ביום ולימודיו בערב — אותם סיים בימים אלה — בודדו אותו מכל חברה. כדי להתאושש מעט, רוצה היה להתכתב עם נערה חיפאית נאה בני 17 בערך, שכמוהו תאהב שחיה וציור, היא מוסר לי תאור של ציור חסון ונאה בן 18.5, נושאת ההתכתבות, סבור הוא, יבואו מאלוהים.

המהנדס הדתי ברוך מחיפה: כתבת מכתב לנערה דרך מדורי, ומשום מה לא הגיעה אליה הכתובת. היא מבקשת, באם עדיין רוצה אתה להתכתב עמה — שתכתוב לה שנית, לפי המספר הסיודרי שלה דרך המדור שלי, ואל תשכח לצרף את תשובתך, גם על גבי המכתב עצמו.

שני קדאמי

מאודני צעיר בן 28, מסתרים (932/699) מוכן לספר בכתב לנערה רצינית וחיננית, על ביר- קורו באירופה — בתנאי שתהיה, כמורה, משוגעת למוסיקה קלאסית.

שני אחים לשתי נערות

מאודני המספר (932/700) מסתרים שני אחים, בני 19 ו-20, הלומוים בבית-הספר הנחזה למשפט וכלכלה בתיאביב. הם מת- עניינים באמנות, אוהבים לרקוד, לטייל, ול- עסוק בספורט. תקוהם היא לצאת מאלמו- ניות המספרית ולהתוודע בכתב לשתי נע- רות תליאביבות חסרות רוצניות.

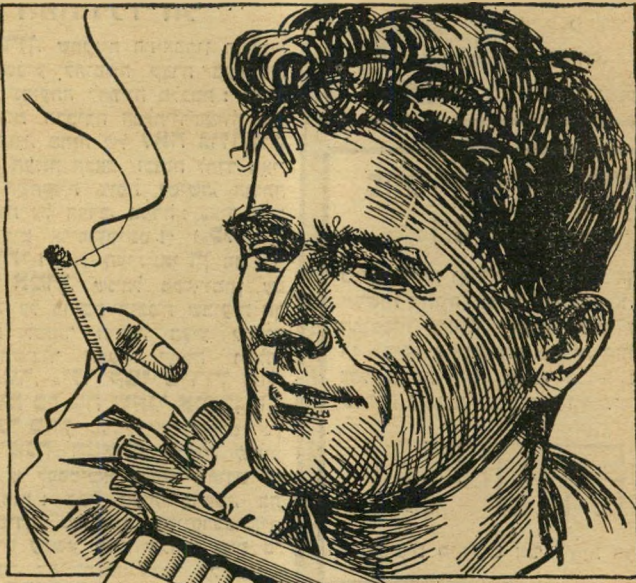
EGO SUM QUI SUM

הסטודנט הבלונדי וכן 21-שאי מציינה (932/701), חשב שיכלף אותי כליל אם יכניס, במכתבו אלי פתנס לאמיני. הוא, כנראה, לא העריך במידה מספקת את הש- כלתי הענקית. על כל פנים, הוא מוכן להרעוף מהשכלתו ואינטליגנטיותו על נערה יפה מאד, נחמדה ופקחית אפילו אם רק אתכתב איתה. הוא אומר שנלץ דרישתו למספר כה רב של תכונות טובות ומרוב- זות בנערה אחת — כמעט ברור לו שלא יקבל תשובה. באם, בכל זאת תמצא כלילת תכונות זו, הוא מוכן להתכתב איתה על „כעית יומיים, לימותיים, ספורט, קולנוע, תיאטרון וריקודים.“

מוני תל-אביב ועד גדרה

שני חברים טובים (932/702) מספרים לי כי על אף הצלחתם היפה בהכרות סלוניות למיניהן, הניעו למצב שאין הם מוצאים בן ענין כלשהו ובעיקר בנערות שהן, דעי- הם, אמנם חמודות, אולם ריקניות להחריד.

על כל הפונים אני ככל ענין שהוא, לצרף חמש מאות פרוטה בכולים.

הוא צעיר

ופיקח -

בוחר עובדות

ודעתו שקולה

... מובן מאליי:

נלסון הוא מעשן!

כיצד לנהרדם

ישנן גם שיטות פשוטות יותר. ד"ר בנדר מסביר, למשל, בספרו כיצד לישון אחת מהן: שכב במיטתך, ובכוח הרצון החל לרפות את שריריך, אבר אחרי אבר. החל מכפות הרגליים, עבור לברכיים, לגוף, לזרועות ולכפות הידיים וסיים בשרירי הידיים.

לאזה שאינם מצליחים לשחרר את שריריהם ממתוחות בכוח הרצון, יש גם שיטות מכאניות המבוססות על זעזועים הי נוצרים על ידי מכשירים עשויים לדבר, בין אלה נמצאים: המזרן המכאני, שבתוכו בנויים מדפקים המעבירים בו רעידות ומע" סים את הגוף באורח מכאני, הכר הרוטט, המכרכר את פעולת העיסוי בשרירי הראש, וכן מכשירים קטנים יותר שאפשר להניח אותם תחת המזרן הרגיל, או בצמידות ל" גוף.

★ ★ ★

ריחות בישם וצבעים רכים

ישנן גם שיטות אחרות להירדם, ש אינן נכללות באף אחד מהסוגים שמונו לעיל, אולם הן ברורות ומנוסות ועשויות להביא עזר רב.

● **הנה את ידך כשהן שטוחות על פני בטניך,** ושאיפה טבעית, ארוכה ואיטית. תנועתה של היד תביא תרומה במקצת את ידך. באותו זמן עצמך, פתח את עיניך לאט לאט והרם אותן, כך שבתום הנשימה תהיינה עיניך פקוחות ומורמות כלפי גבותיך.

● **עשה נשום** את האוויר החוצה, ובאותו זמן הורד את עיניך ועצום אותן בהדרגה. עשה כל זאת בטבעיות, ללא מאמץ. לאחר עשר נשימות, חזור ונשום עשר פעמים כשעיניך עצומות כליל. חזור על כך, עז שעפעפיך יכבדו, תנועתך תחלשנה ואתה תצלול בים השינה ותשכח את ספירת הי נשימה.

● **פיזור מיינושם** בחדר השינה — זוהי הצעתו של ד"ר דונאלד א. ליירד לחשוכי שינה.

● **הוא מויעץ** כי הריח הנעים עשוי לסייע לשינה בשתי דרכים — על ידי העמקת הי נשימה והאטתה, ועל ידי הסחת הדעת מ" דאגות מפריעות. במיוחד, יכול אמצעי זה לסייע לנשים הישנות במקום זר להן. ריח הבושם המוכר יפיג מיד את תחושת הזרות.

● **ד"ר פול ה.** פלאק מציע למתקשים בשינה לשים לב מהו מצב השכיבה שבו הם מתעוררים בבוקר, ולשכב לישון באותו מצב עצמו. ייתכן, אומר ד"ר פלאק, שבלא יודעין אתה בוחר לעצמך בערב מצב שכיבה שאינו נוח לגופך, ורק במשך הלילה מתקן אותו הגוף על דעת עצמו. ד"ר בנדר מייצק שלא לצבוע את חדר השינה בצבעים רועי שים כאדום וצהוב, המעוררים את הרוח צבעי פסטל רכים, אומר הוא, בעיקר מגוון ירוק, משרים תנומה.

★ ★ ★

מה בדבר קריאה?

● **כיום נוהגים** להירדם בעזרת ספר מעניין או מעעמם. הרופאים מתנגדים בהח" לט לתכסיס ברוך ומנוסה זה. מצהיר ד"ר פלאק: "הרפואה איננה ממליצה כיום בשום פנים על הקריאה כעל דרך למלחמה בנדודי השינה. לעתים קרובות מדי, מגרה הקריאה את הסיבול מנדודי שינה להמשך ולקראו עוד מעט, גם כאשר הוא נוטה לישון. צב"ר זה זאת, הוא מאחר להירדם מדי לילה, עד שבסופו של דבר הוא מסיים את הרומאן ואת מנותח הלילה גם יחד."

● **רופא אחר** אימר: "הקריאה במיטה היא הרגל רע. אני מזהיר את כל חסרי המוח מפני מנהג זה. הם קוראים אומנם במטרה להירדם, אך הם מתרגלים להפעיל בהיותם ב" מיטה את דמיונם ואת תגובותיהם. במקום להתרגל לנוח ולהשתחרר מכל מתחחות, מיטתך אינה המקום המתאים להתפתחות רוחנית."

● **אם נסית** כבר את כל השיטות הללו, וללא הצלחה, ההצעה הקיצונית ביותר היא: קרא את המאמר הזה. אם גם זה לא הרדים אתך — אין לך תקנה.

אחד — מניעת שינה. אולם עינויי חוסר-שינה אינם מנת חלקם של האסירים בלבד. לאחרונה, הולך וגדל מספר האנשים החופשיים לנפשם ששנתם נודדת עליהם בלילות. הבעייה כבשה ממדים כה גדולים עד שאילצה מדענים נודעים להיחלץ למ-ציאת פתרונה. תוצאות מחקרם המקיף, היסודי והממושך מובאות בכתבה הזאת.

אתה יכול להיגמל מאכילה ומשתייה ולהינזר מתענוגות החיים למשך זמן ממו-שך, אם תוכרח, או אם תרצה בכך. אולם ישנו דבר אחד שאינו תלוי ברצונך, ושאינ בכוחך להימנע ממנו לזמן ממושך — השינה. גם הנסיון האכזרי הוכיח כי עלה בידי אנשים לעמוד בכל עינויי הגוף והרוח, ויהיו אכזריים כאשר יהיו, פרט לעינויי

כעבור ששה חודשים, המציא גליל מתכת מסתובב כשבתוכו נתונים חרוזי ברזל. בזמן הסיבוב משמיעים החרוזים קול הדומה בדיוק לרוח הגלים.

● **מהנדס רדיו** אחד המציא זה לא כבר מכשיר אלקטרוני המכונה: חיידק השינה. מכשיר זה משמיע קולות הדומים לצפירות אונייה השטה במעבה ערפל. מכשיר אחר משמיע קול כמו המיית הרוח הנושבת בין ענפי אורנים ובאותה שעה ממלא את הי חדר בריח אורנים.

● **כדאי לנסות** השמעת מוסיקה לפני השינה. במספר רב של נסיונות מצאו הי מדענים כי אפילו במקרים כרוניים של חוסר

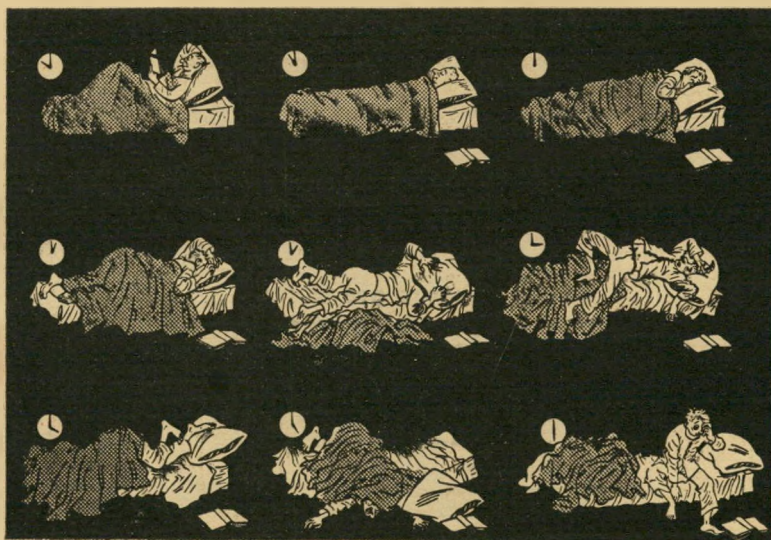
במצב זה כמה דקות, יבש את עצמך בספיי חות על פני הגוף והיכנס למיטה.

● **תחבושת על הכתן:** השרה כמה תחבושת בד רך במים קרים, סחוט אותן מעט, שים אותן על הבטן וכסה אותן בכר יבש. תחבושת אלה יש להשאיר במקומן לפחות שעה, או למשך כל הלילה — אם נרדמת בינתיים.

★ ★ ★

שינה על גלגלים

● **שינה — אמר** אחד המומחים — נגזרמת לעתים קרובות על ידי שינון מוגזר טוני של רעש חדגוני, וכן על ידי תנועה,

שינה הבאים כתוצאה מהתקפות עצבים, עשויה מוסיקה מרגיעה המושמעת לפני השינה להפחית את השימוש בכדורי השינה כדי שליש הכמות.

★ ★ ★

המזרון המכני בא לעזרה

● **השינה אינה** באה בנקל כאשר דא גותיך גורמת למתיחות יתר של שרירי רייהגוף. אחד המומחים טוען כי אילו למדו כל הסובלים מנדודי שינה לרפות את שרירי ריהם כראות, לא היה צורך בשום גלגלות שינה או עצות רופאים. אפשר להסיר מתיחות זאת בשתי דרכים: על ידי פעולה עצמית, או אמצעים טכניים.

● **הדרך הראשונה** היא היעילה והזולה בין השתיים. ד"ר אדמונד יעקובסון, שחקר את הבעייה שנים רבות, פיתח שיטה מלאה להרפיית המתיחות בכל קבוצה של שרירים לחוד. שיטה זאת כבר הביאה מרפא אלפי אנשים. כדי ללמוד אותה על בורייה, יש לתרגל את הרפיית השרירים בזרועות, ברגליים, במצת, בגבות, בעיניים, בשרירי הלסת ואפילו במערכת הנשימה. שיטה זאת היא, אומנם, מסובכת ודורשת לימוד ממו-שך, אולם היא יעילה וזולה.

● **אתה הולך לישון** ביום כלילה. מח" צית השעה לאחר מכן תולה אתה מבט תוהה בתקרה. כעבור שעה אהה מתהפך, מיטלטל וחובט בכר, בעוד אתה עייף עד כאב בעצמותיך, אולם ער עד אימה. לבסוף, כשהכוכבים מחחירים, נופלת עליך תרדמה מרפרפת — ואז מקפיץ אותך השעון הי מעורר ואתה זוחל ויוצא מהמיטה עייף וממורט, כשעיניך שקועות בחוריהן, ולפי ניך עוד יום ארוך ומייגע.

● **תיאור מוכר?** — ייתכן מאד כי לפי חות כל אדם שני מוצא את עצמו מדי פעם במצב מעין זה. הבורה לכל הלוקיים בנגע זה: אפשר להתגבר על נדודי השינה. **להלן כמה דרכים**, שנבדקו ואושרו על ידי אנשי רפואה, שיזכו אותך בשנת ישרים. לא כל הדרכים עשויות להביא עליך את שר השינה, אך כל אחת מהן כשלעצמה העבירה אנשים רבים לעולם החלומות וזכתה, משום כך, להישחב כיעילה.

★ ★ ★

על עכברים ואנשים

● **עצה חיונית** לכל המקשים בשינה היא: לך לישון מדי לילה באותה שעה. עדות חותכת להשפעה הטובה של שינה בשעה קבועה נתנו הנסיונות הרחבים שעשו מומחים עולמיים שעקבו אחרי 6800 לילות לשינה. הם הגיעו למסקנה כי טעם הכניסה נייט מנוחה. הצעתם היא: כדי לזכות ב" הרגשת רענונת ולהירדם בקלות, התנהג לפי שיטה מדויקת וקבועה הבנוייה בהתאם לפעולותיך בשעות היום והערב ושעת הליכתך למיטה.

● המומחים קבעו כי החיה האנושית הינה חד"מעגלית, כלומר, סיגלה לעצמה תקופת שינה אחת ביממה. יש חיות, כגון: עכברים או סוסים, שהם בעלי כמה מעגלי שינה. כשמתקרב מעגל השינה של האדם, יורדת מידת החום של גופו והוא מוכן לשינה. מעגל זה ניתן לחיגול המביא להפ" עלתו בומוים קבועים, ומשווא מבוסס, קשה מאד לערער.

★ ★ ★

שינה במים רבים

● **הזן שדושה** אמצעי הרדמה שסייעו למיליונים אנשים בעולם כולו:

● **טבול עצמך** במשך 20 דקה באמבטיה מים חמים. הוסף למים כפית של חרדל מיושב או כמות קטנה של תמצית עציאין. אל תיישב את עצמך על ידי ניגוב. אה" עשה זאת בטוחות על פני גופך. לאחר מכן לך אל מטתך באיטיות וכך גם היכנס לתוכה. הכן את המיטה מבעוד מועד, כי כל מאמץ נוסף בשעה זו עשוי לעורר מחדש את מרצך ואת פעילות גופך הרדום.

● **שיטת הסדן הרטוב:** מלא קערה במים חמים ועמוד בתוכה. עטוף את ראשך במגבת שהושרתה במי הקרה. השרה סדין במים קרים ועטוף בו את גופך. הישאר

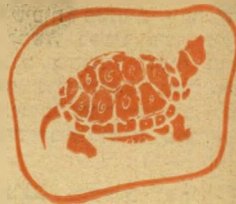
היה היה עוף לא קיים
שנצמד על ידיו לא אדם
לא יכול הטיפש
להדליק לו לא אש,
וזכר מבשרו לא מעם.

יעקב גר, המתיגן

ינשף שאני דעת אמר:
גורלי האישי מר ממר,
כי עליו באור יום
את עיני לעצום
ובחושך — לקרוא אל-
אפשר!

מרים בראון, צה"ל

היה היה עם חובבי קיט
שפגש בצנח ליד זית.
הוא הזמין: "תקפצי
מתי שתרצי —
תמיד תמצאיני בכית."

ש. קולמוס, רחובות

היה היה כדב נכחן,
שנתקל ברחובות כמרחן.
הוא נכח: "רמאות!
על דבר כה פעוט
כבר דורשים כאן תשלום
במוזמן!"

מ. גורן, חדרה

עב מתושבי אפיקים
רצה כה לשאת מיכרקים.
הוא נכנס למפא"י
והדואר, אחי,
את התואר לתת לו
הסכים.

שושנה שווארץ, קרית ביאליק

זגורו המפקד המוכשר
פרות במקום גיפים מסר.
"יוחסך הבנוי,"
הוא כך האמין.
"יתוגדל אספקת הבשר!"
שמעון חסיד, נתניה

איש חיל-השריון מהמחיל
נקדע בטעות את הנחיל
בראותו פעם בר
התיישב ודחה,
כי חשב בטעות שזה
זחל.

מ. ונג, גב"ס

ממות יפחה זנבון
עם ממותה קבע ראיון.
היא אחזה בפנישה
רק דורות המישה.
היא חימה, וקפא בקרחון.
יוסף רילף, חיפה

פינה חכמה ומפולפלת
תפרה לה מטפחת
מוגדלת.
"עם אף כה ארוך,"
היא הסבירה ברוך,
"זה נורא כשהודים
בנודת!"

ס. אלוני, טבריה

היה היה פיה מאוקף
שחיפו מודרני שאף.
כריא ישמח
פנה למנתח
כדי לקצר את האף.

צלה אלזג, נהריה

היה היה איש בהרסוב
שהחזיק אצלו נשר
בכלוב.
"עם קרחת בזאת,"
הוא אמר בדמעות,
"כבר הייתי מנהיג
בנישוב!"

רוני סמדר, עפולה

תחרות ההמשיר

24 החמשירים הנדפסים בע-
מוד זה נבחרו מתוך 436 החמ-
שירים שנשלחו למערכת מאת
הקוראים במסגרת תחרות
החמשירים על הנושא: חיות.
החמשיר הנדפס ראשון בע-
מוד מזכה את מחברו בפרס

של 10 ל"י כמובטח ואירו ה-
חמשירים האחרים. זוכים בפרס
של ל"י אחת כל אחד. חלק
מהחמשירים הנדפסים תיקנו
כדי להתאימם לתיבועות המש-
קל החמשירי המיוחד. שלא כל
הכותבים הסתגלו אליו בשיריהם.

היה היה כדב בן-חיל
שטרח ושוטט כל הליל
בעמד ומכאוב
עד מנת יעקוב
אחרו כדב-פלא בן חיל
שטרח ושוטט כל הליל...
יכו

א. ט., גבעתיים

היה כדב נדש בשירות
שגידה את עיקבות
השחירות.

הודעה הוא שיגור
המשירי המבקר,
מאז הוא מחזין לשירות.

עמי רון, משמרהעמק

מעשה ב הויר די פיקח,
עם קופת היסכון ומפתח.
כשהוצע לו לרחוק
הליבונין והבוני,
הוא השיב: "המממ...
לכסף אין ריח!"

רינה פורצקי, ירושלים

מעשה בשומפאנוה גדול
שביקש בפקיד לעמוד.
כשסרכו למבקש
הוא התריע: "מה יש?
גם אני עוד יודע למעול!"

א. ט., גבעתיים

מעשה בשומפאנו מרא-
חשש
שאז דארזוין כתב הוא
ברגש:
"מימן ואטום —
זה נורא ואיום!
כיצד זה אתחיל מחדש?"
מוניה שביט, גבעתיים

מעשה ב הויר די פיקח,
עם קופת היסכון ומפתח.
כשהוצע לו לרחוק
הליבונין והבוני,
הוא השיב: "המממ...
לכסף אין ריח!"

עמי רון, משמרהעמק

היתה יענה מתרשיחה.
את ראשה בתוך חול
היא הניחה.
"לא פוחתת ככדל,"
היא הסבירה, "אבד
מה חבל! תסדוקתי לא
הצליחה!"

שלום קמיני, באר שביט

היה היתה כתי יענה
את ראשה בקרקע היא
שכנה.

לא מהדם אימה
התחפרה באדמה:
היא רק נסת החפש
התכוונה!

א. ט., גבעתיים

מעשה כחתול משובד
שומד הוא טרף ואכה.
"לא הייתי רעב,"
הצטרף זיבב,
"אך הסבתי זיזפים לא
אוכל!"

מוניה שביט, גבעתיים

חתול מופיקאני נורא
טרף קנרית צעירה.
"מהאתי" אמר
לאחר שגמר,
"את כרסי בתורת
הזימרה."

נירה צדקוב, יפו